



Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W8LS41723	ImageGroup:	I8LS41738
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞིབ་འཇུག་ལུས་པའི་ཕྱོགས་བསྡུས་སྒྲན་ལུ། bod nang gi gnas tshul l zhib 'jug zhus pa'i phyogs bsdoms snyan zhu/
Author:	n/a
Descriptor:	copy made from LTWA collection, Acc.No. D21300
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	dharamsala
Publisher:	bod gzhung dril bsgrags las khungs/
Date:	1974
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor Cambridge, MA 02138.

ཀ། 1 བོད་ཁྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་།



D21300

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༥ ལོར་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་བཙུགས་པ་ནས

༡༩༧༩ བར་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞིབ་འཇུག་

ཞུས་པའི་ཕྱོགས་བསྡེམས་སྟན་ཞུ།

བྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོར་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་བཙུགས་
 བ་ནས་ ༡༩༧༢ བར་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་
 ཞིབ་འཇུག་གྱུས་བའི་ཕྱོགས་བསྐྱོམས་སྟན་ཏུ །།

༣༩། བོད་ཁྱིམ་པོ་མོ་དཔེ་སྟེང་།	
Class No.	༣༩། ༥
Acc. No.	24300
LIBRARY OF TIBETAN WORKS * A	
DHARAMSALA.	

༡༩༩༡ ལོར་ བོད་རང་སྐྱོང་ཁྲུངས་བཅའ་ཁྲིམས་པ་ནས་ ༡༩༩༢

བར་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞིབ་འཇུག་གྱིས་བཞི་

ཕྱིགས་བསྐྱེམས་སྟུན་གྱི།།

༡༡། བོད་རྒྱུད་བཅའ་ཁྲིམས་པ་

Class No. 11.1

Acc. No. 2.13.0.0

LIBRARY OF TIBETAN WORKS ● ●
DHARAMSALA.

༡༡། །བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་འཇུག་བ་
 གས་ཕུལ་བའི་ཕྱོགས་བསྐྱེམས་སྟུན་ཏུ་འདི་ནང་གི་གནས་
 ཚུལ་ནམས་བོད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཡོད་པའི་གྱ་ཆེན་ བོད་མི་
 མང་ཚོགས་ནས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བའི་སྟུན། དྲིལ་
 བསྐྱར་ལས་ཁྲུངས་ནས་ཆེད་དུ་དབར་བསྐྱུན་འགྲེམས་སྟེལ་
 ཏུས། བོད་གྱལ་ལོ་ ༢༡༠༡ ཤིང་ལྷག་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༧
 ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༠ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༡༠ ལ།

༡༩	བད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་མ་ལག་ལུ་བདི་དབང་ ཆ་འཕྲོག་པ།	༩༩
༡༠	མྱིད་དབང་དྲག་བརྒྱངས།	༡༠
༡༡	གསར་བེ་ཅུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གསར་བཙུགས།	༡༡
༡༢	རིག་གནས་སློབ་གསོ།	༡༢
༡༣	བཟ་ལས་སྤྲོ་ཆོགས།	༡༣
༡༤	མོད་ནང་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་སྤྱུས་ཀ།	༡༤
༡༥	བད་ཀྱི་ཞིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་གྱི་བསྐྱར་བཅོས་འགྲོ་ཆད།	༡༥
༡༦	ཐོན་སྐྱེད་རྣམས་གུངས་དང་། ཐོན་འབབ།	༡༦
༡༧	ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་ངལ་རྩོལ་བྱེད་ མཁན་ལ་མི་དབང་པ།	༡༧
༡༨	གོམ་བ་རིམ་བཞོད་མ་བྱས་བར་བཅན་འདྲིད་བཏང་ བདི་མི་མང་སྤྱི་ཁང་།	༡༨
༡༩	མི་མང་སྤྱི་ཁང་གི་སྤྱི་གཞི་འཛུགས་ཆགས་སྤྱངས།	༡༩
༢༠	ཅུ་འདམ་ནང་གི་མེ་ཁུ་ལྟ་བུའི་མི་མང་སྤྱི་ཁང་།	༢༠
༢༡	འགྲེམས་འགྲུལ་སྤྱིལ་འདྲིན། འཁོར་ལམ།	༢༡

མང་

དཀར་ཆག་

ཤོག་གྲངས་

༩༩	ཆུ་ཟམ་གསར་བཟོ།	༤༠
༡༠	གནས་གྲུ་བབས་ཐང།	༤༡
༡༤	བོད་ཡུལ་དུམ་བུ་མང་བོར་བཏང་ག།	༤༢
༡༥	ཁ་ཐོར་བཏང་བའི་སྲིད་བྱས་འོག་བོད་མི་རིགས་	
	ཀྱི་གནས་སྤངས་ས་ཁ།	
༢༠	མའོ་དཀོན་མཆོག་གི་དོད་དུ་བཅུག་བའི་གནས་ལུ།	༤༣
༢༡	མཚམས་ཚོག་མེད་བའི་ངལ་རྩོལ།	༤༤
༢༩	བཅོན་ཁང་དང་། བཅོན་བའི་སྐོར།	༤༥
༣༢	བོད་མིའི་བསོ་སྐོར་གྱི་དམར་གྱིས་དབང་བསྐྱུར་མ་ཐུབ་བ།	༤༦
༣༥	བསྐྱུ་བྱིད་ཀྱིས་སྲིད་བྱས་གསར་བ།	༥༠

ཕྱིན་འགོ་འི་སྒྲིང་བཟོད།

ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་ཕྱི་རིལ་དུ་གནས་པའི་བཅན་བྱེད་པོད་མི་ལྷན་ས་
 ཀྱི་རང་དབང་ཚོད་ལེན་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་དཀའ་ཉེན་ཅན་འདིའི་སྐབས་
 གྲུ་བཅན་འོག་དུ་ཚུད་པའི་རང་ཡུལ་བོད་ཀྱི་ནང་། སྤྱིད་དོན་དང་།
 དཔལ་འབྱོར། འགྲིམས་འགྲུལ། དམག་དོན། ཆོས་དང་།
 ཤེས་རིག །བོད་མིའི་ཐུན་མཛེས་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་གོམས་གཤེས།
 ཤེས་ཀྱི་གཅིག་གྱུར་གྱི་ཁྱེད་མིའི་སེམས་ཤུགས། ཁོང་ཚོའི་
 བདེ་སྐྱབས་འཚོ་བའི་གནས་སྤངས་རཅས་ལ་འགྱུར་བ་ཇི་འགྱོ་དུས་
 སྐབས་སོ་སོར་ཉམས་སྒྲུང་གང་ཆེས་དོགས་ཞིབ་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ནི་ང་
 ཚོ་བོད་རིགས་མཆིས་སོ་ཅག་གི་ལས་འགན་འགངས་ཆེ་ཞིག་ཡིན་
 ལ། དེ་བརྒྱན་སྤྱིད་དོན་གྱི་གོམ་འགྲོས་སྒྲོ་སྒྲུའི་ལས་དོན་ལ་ཕམ་ཉེས་
 ཉུང་བ་དང་། ཉམས་ལྡན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བརྒྱབ་བྱུང་བའི་གཤམ་ཆེའི་ཆ་རྒྱུན་
 ཡང་ཡིན་པས་བོད་གནས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་འདི་ཆེད་འཛུགས་བྱས་ཤིང་།
 ལས་དོན་བྱེད་བོ་ལྷན་དེ་ལྟའི་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་པའི་ལས་དང་བོ་ཡིན་
 ཅང་ཉམས་སྒྲིང་དང་། ཤེས་ཡོན་གྱིས་མི་སྒྲེངས་པ། ལྷག་པར་
 ཉམས་ཞིབ་བྱེད་གནས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་ཡིན་དུ་དཀོན་ན་ཡང་། བོད་མིའི་
 ལས་དོན་བོད་མི་རང་ཉིད་ནས་ཚུལ་སྐྱབ་འབད་བཅོན་བྱེད་དགོས་པ་

ལས། གཞན་གྱི་གྲིབ་བསིལ་ཁོ་ནར་བསྟན་སྐྱེ་དུས་རབས་འདིའི་
 ཉང་ཁུངས་འཁྱུལ་ཡོང་ཐབས་ནས་ཡང་མེད་པར་ངེས་འཛིན་བྱས་ཏེ།
 ད་ པར་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་ པའི་ལས་དོན་ལ་ བྱམས་པའི་སྤྱོད་པ་ བསྐྱུས་
 སྟོན་ཤིག་དང་པོ་འདི་དག་ཚོས་སྒྲིག་བྱས་པ་ཡིན། འདིར་སྟོན་དང་
 ཉོར་འབྱུལ་ཡོང་རྒྱུར་ངེས་པས་ན་སྟོན་ཉོར་ཡོད་རིགས་ལ་ཉོར་བཅོས་
 དང་། ཕྱིན་ཆད་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་ཡོང་ཆེད་བཀའ་སློབ་བཟང་
 པོ་སྟོན་སྟེལ་ཡོང་བ་བྱ་གྱུ། ॥

॥

འཕུས་མིའི་ཚོགས་ཆེན་དེ་ནས་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སྤྱིར་སྐྱོང་ལས་ཁག་གི་འགོ་འཁྲིད་དང་། རྒྱུ་ཡོན་སོགས་ཚོགས་གྲོས་འདེམས་སྐྱོག་ཀྱིས་བར་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་གིས་ཚོག་མཆན་ཐོབ་སྟེ་གཏན་འཁེབས་ཀྱིས་བཀག་ཁས་ལ།

བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་དང་གི་སྐྱོག་འཛུགས་ཁག་ཆགས་ཚུལ།

(རིགས་གནས་གསར་བཅེ་ཆེན་པོའི་བར་རྒྱུ་ལས་ཁང་།)

ཀྲུང་གོ་གྲུང་མན་དང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ལྷན་ཁྲུན་ཁང་།

ལྷན་ཁྲུན་ཁང་གི་རྒྱུ་ཡོན་དང་པོ། ཀྲུང་གོ་ཉ།

རྒྱུ་ཡོན་གཞིན་པ། མ་ཀྲུའོ་ལྷ།

” རེན་མིན་དེ།

” རྒྱུ་ཡོན་པོ་མེན།

༡) རྒྱུ་ཡོན་པོ་མེན་ཁང་། རྒྱུ་ཡོན་ མེན་པོ་མེན།

ཤེས་རབ་དོན་གྲུབ།

༢) རྒྱུ་ཡོན་པོ་མེན་ཁང་། གཙོ་འཛིན་ ཀྲུང་ཅའི་ལྷ།

” རེན་པོ་མེན།

༣) རྒྱུ་ཡོན་པོ་མེན་ཁང་། གཙོ་འཛིན་གཞིན་པ། ལེན་ཀྲུང་ལེན།

རྒྱུ་ཡོན་གཞིན་པ། ཆུ་ཁྲུང་ཁང་།

༤) འཕུས་མིའི་ཚོགས་གཙོག་གྲུང་ཁང་། ཀྲུང་ཅའི་ལྷ།

རིག་གནས་གསར་བའི་ཆེས་དང་གི་སྒྲིག་འཛུགས།

དང་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་དང་པོ།

ཀྲང་གོ་ཀྲང་ཐུན་དང་ (ཀྲུན་ག་དབུས་དམར་ཤོག་ཚོགས་པ་) བོད་རང་སྐྱོང་ཁྲུང་ས་འབྲུས་མིའི་ཚོགས་ཆེན་དང་པོ་དེ། ༡༩༧༢ ལྷོ་ ༤ ཚེས་ ༧ ཉན། ཚེས་ ༡༩ བར་ལྷོ་སར་ཚོགས་པ་རེད། ཚོགས་ཆེན་ཡ་ཞུགས་མཁན་མི་རིགས་ཁྲིམས་གི་དང་ཡོན་ (དམར་ཤོག་ཚོགས་མི་འབྲུས་མི་ ༡༠༧ ཡོད་པ་དང་། བོད་རང་སྐྱོང་ཁྲུང་ས་གསར་བའི་ཕྱ་ཡོན་རྩ་ཁང་དང་སྒོམ་ཤིང་ཚོགས་ཁུང་གི་ཚོགས་གཙོ་རན་འོང་གིས་ད་པན་ཡོ་ ༩༠ རིང་གི་ལས་དོན་སྐོར་འབྲེལ་བཞིན་བྱས་པ་དང་། ཚོགས་ཆེན་ཐོག་འབྲུས་མི་ ༩༤ ཉན་གདམ་བཞིན་བྱས་འདུག། དང་ཚོགས་དེ་ཉན་ཕྱ་ཡོན་མི་གྲངས་ ༡༩ དང་། རྒྱུ་སྐྱོན་ཕྱ་ཡོན་མི་གྲངས་ ༡༩ འདམས་བསྐྱོས་ཀྱིས་བོད་རང་སྐྱོང་ཁྲུང་ས་སྐབས་དང་པོ་དེ་ཕྱ་ཡོན་རྩ་ཁང་བཙུགས་པ་དང་། ཀྲང་གོ་ཀྲང་དབུས་གི་ཚོག་མཆན་ཐོབ་པའི་རང་སྐྱོང་ཁྲུང་ས་དང་ཕྱ་ཡོན་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་ཕྱ་ཡོན་མི་གྲངས་ ༡༧ ཡོད། རན་འོང་དྲུང་ཆེ་དང་པོ་དང་། དྲན་མིན་ཡིད། ཐན་པའོ། (སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་) ཡང་དྲུང་མིན། (ཤེས་རབ་དོན་གྲུབ་) མིན་ཡེ་ཤེས། ཀའོ་ཤན་ཞེན། བ་སངས། (བྱད་མེད་)

མངའ་རིས།

ཀྲུང་གོ་བྱང་ཕྱུང་དང་མངའ་རིས་ས་ཁྲལ་གྱི་འཕུས་མིའི་ཚོགས་
 ཆེན་ཐོངས་དང་པོ་དེ། ༡༩༡༢ ལྷོ་ ༧ ཚེས་ ༢༩ ལ། ཚེས་ ༣༩
 བར་ཚོགས་པ་དང་། ཚོགས་འདུའི་ནང་ས་ཁྲལ་དེ་ཡོངས་ཀྱི་འཕུས་
 ཕྱོགས་ཁག་ནས་འཕུས་མི་མི་གྲངས་ ༡༤༩ ཡོད། མངའ་རིས་ས་
 ཁྲལ་གྱི་དང་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་གཙོ་ཡན་ཕུའོ་ཉོང་གིས་སྟོག་གིང་
 ཚོགས་ཚུང་གི་ཚབ་བྱས་དེ་ལས་དོན་སྟོན་སྟོན་གྱིས་པ་རེད། ཚོགས་
 ཆེན་ཐོག་འཕུས་མི་ ༡༠ ལས་གསུང་བཤད་གནང་ཟིན་ཆེད་ཆེན་གྱིས་
 ཟུ་ཡོན་དང་། ཟིན་སྟོན་ཟུ་ཡོན་མི་གྲངས་ ༢༥ འདེམས་བསྐོས་
 ཀྱིས་སྐབས་དང་པོ་འི་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་སྤྱི་གཞི་འཛུགས་བཟོས་དེ་རྒྱ་
 ལས་མི་གྲངས་ ༡༡ འདེམས་བསྐོས་བྱས་པ་དང་། ཡན་ཕུའོ་ཉོང་དུང་
 ཆེ་དང་པོ། ཡེའི་ཅ་དུང་དང་། སྤང་རན་ཅང་། ཆོ་རྒྱལ་བཙས་
 དུང་ཆེ་གཞོན་པ་འདེམས་བསྐོས་བྱས་པ་རེད།

གཞིས་ཆེ།

ཀྲུང་གོ་བྱང་ཕྱུང་དང་གཞིས་ཆེ་ས་ཁྲལ་གྱི་འཕུས་མིའི་ཚོགས་
 ཆེན་དང་པོ་དེ། ༡༩༡༢ ལྷོ་ ༩ ཚེས་ ༢༡ ལ། ཚེས་ ༣༠ བར་
 ཚོགས་པ་དང་། ཚོགས་ཆེན་ལ་ཞུགས་མཁན་འཕུས་མི་མི་གྲངས་
 ༣༩༩ ཡོད་པ། གཞིས་ཆེ་ས་ཁྲལ་གྱི་དང་སྟོག་གིང་ཚོགས་ཚུང་ཚོགས་

གཙོ་བོ་གཡོས་སེན་གྱིས་ལས་དོན་སྟོན་སྟོན་ཉུང་པ་དང་།
 ཚོགས་ཆེན་གྱིས་ཕྱ་ཡོན་ ༥༧ དང་། རིས་སྟོན་ཕྱ་ཡོན་ལྔ། ཡུན་
 ལས་ཕྱ་ཡོན་ ༡༤ འདེམས་སྐྱབས་བྱས་ཁོངས་སུ་བྱང་ཆེ་དང་པོ་དང་།
 བྱང་ཆེ་གཉིས་པ། བྱང་ཆེ་བཅས་མི་གྲངས་ ༤ ཡོད་ཁོངས་པོད་རིགས་
 བྱང་ཆེ་དབང་འདུད་བཟོད་པ་དང་། ཡུལ་མཚན་ཉི་མ།

ནག་ཏུ།

ཀྲང་གོ་གྲང་བླན་དང་ནག་ཏུ་ས་ཁུལ་གྱི་འཕུས་མིའི་ཚོགས་ཆེན་
 དང་པོ་དེ། ༡༩༧༢ ལྷོ་ ༤ ཚེས་ ༢༢ ནས་ ཚེས་ ༢༩ བར་ཚོགས་
 པ་དང་། ཚོགས་ཆེན་གྱིས་དང་གི་སྒྲིག་ཡིག་ནང་གཏན་འབེབས་བྱས་
 པ་གཞིར་བཟུངས་ནས་ཕྱ་ཡོན་མི་གྲངས་ ༣༡ དང་། རིས་སྟོན་ཕྱ་
 ཡོན་ ༥ འདེམས་བསྐོས་གྱིས་ནག་ཏུ་ས་ཁུལ་གྱི་སྐབས་དང་པོ་འི་
 ཕྱ་ཡོན་སྟོན་ཁང་གི་སྒྲིག་འཛུགས་བྱས་དེ་རང་སྐྱོང་ཁྲུང་ས་དང་ཕྱན་
 ནས་ཚོགས་མཚན་ཐོབ་པ་རྒྱུན་ལས་ཕྱ་ཡོན་ ༡༥ བྱང་ཆེ་དང་པོ་དང་།
 བྱང་ཆེ་གཉིས་པ། བྱང་ཆེ་བཅས་མི་གྲངས་ ༤ ཡོད་ཁོངས་སུ་བོད་
 རིགས་བྱང་ཆེ་དོ་རྩི་དང་། ཚོ་བརྟན།

ཆབ་མདོ།

ཀྲང་གོ་གྲང་བླན་དང་ཆབ་མདོ་ས་ཁུལ་འཕུས་མིའི་ཚོགས་ཆེན་
 ཐེངས་དང་པོ་དེ། ༡༩༧༢ ལྷོ་ ༤ ཚེས་ ༡༢ ནས་ ཚེས་ ༡༩ བར་

ཚོགས་པ་དང་། ཚོར་ཆེན་ལ་ཞུགས་མཁན་འཕུས་མི་གྲངས་ ༧༠༠
 ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་དང་། ཆབ་མདོ་ས་ཁུལ་གྱི་དང་སློབ་ཤིང་ཚོགས་
 རྒྱུ་གི་ཚོགས་གཙོ་ཀྱང་ཕྱ་དྲུང་གིས་སློབ་ཤིང་ཚོགས་རྒྱུ་གི་ཆབ་བྱས་
 དེ་ལས་དོན་སྟོན་སྟོན་ཞུས་པ་དང་། ལྷ་ཡོན་ ༥༠ དང་། རྩིས་སྟོན་
 ལྷ་ཡོན་ ༥ རྒྱུ་ལས་ལྷ་ཡོན་ ༡༠ དང་། དུང་ཆེ་དང་བོ་དང་། དུང་
 ཆེ་གཉིས་པ། དུང་ཆེ་གསུམ་པ་བཅས་དུང་ཆེ་མི་གྲངས་ ༧ འདེམས་
 རྒྱུ་ག་བསྐོ་གཞག་བྱས་ཁོངས་སུ་བོད་རིགས་དུང་ཆེ་དེ་གོ་གནས་ཐོབ་པ་
 གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པ་ས་རེད།

ལྷ་ས།

ཀྱང་གོ་གྲང་བཅ་དང་གྲོང་ཁྱིམ་ལ་འཕུས་མི་ཚོགས་ཆེན་
 ཐེངས་དང་བོ་དེ། ༡༩༧༩ ལྷ་ ༦ ཚོས་ ༢༢ ནས་ ཚོས་ ༢༥
 བར་བཀོང་ཚོགས་བྱས་པ་དང་། ཚོགས་ཆེན་ལ་ཞུགས་མཁན་མི་
 འཕུས་གྲངས་ ༢༠༢ ཡོད་པ་དང་། ལྷ་ཡོན་ ༣༠ དང་། རྩིས་སྟོན་
 ལྷ་ཡོན་ ༥ འདེམས་བསྐོ་བྱས་པ་ནས་ཀྱང་གོ་གྲང་བཅ་དང་གྲོང་
 ཁྱིམ་ལ་འཕུས་མི་སྐབས་དང་བོ་དེ་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བཅུགས་པ་རེད།
 བོད་རང་སྐྱོང་ཁྲུངས་དང་ལྷ་དྲུག་ཚོགས་མཆན་ཐོབ་པ་བརྒྱུད་རྒྱུན་ལས་
 ལྷ་ཡོན་ ༡༠ དུང་ཆེ་དང་བོ་དང་། དུང་ཆེ་ ༥ ཡོད་ཁོངས་སུ་བོད་
 རིགས་དུང་ཆེ་ནམ་རྒྱལ་དང་། བོད་རིགས་བྱད་མེད་ལཱ་ཅུ་རན།

ལྟོ་ཁ།

ཀྱང་གོ་གྲང་བློ་དང་ལྟོ་ཁ་ས་ཁྲལ་འཕུས་མི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་དང་པོ་
 རེ། ༡༩༧༣ ལྷོ་ ༢ ཆོས་ ༧ ལས་ ཆོས་ ༡༠ བར་འཚོགས་པ་རེད།
 ཚོགས་ཆེན་ལ་ཞུགས་མཁན་འཕུས་མི་ ༢༠༠ ཡོད་པ་དང་། ཚོགས་
 ཆེན་ཐོག་ཀྱང་ལན་གྱིས་ལས་དོན་རྟོན་སྒྲོན་ཞུས་པ་དང་། ཚོགས་ཆེན་
 དེ་ནས་ཟུ་ཡོན་མི་གྲངས་ ༣༡ དང་། རིས་སྒྲོན་ཟུ་ཡོན་མི་གྲངས་ ༥
 འདེམས་བསྐྱོད་བྱས་དེ་ལྟོ་ཁ་ས་ཁྲལ་གྱི་ཟུ་ཡོན་རྟོན་ཁང་བཙུགས་པ་
 རེད། ཀྱང་གྲང་བོད་རང་སྐྱོང་ཁྲོའངས་ཟུ་ཡོན་རྟོན་ཁང་གི་ཚོགས་མཆན་
 ཐོབ་པ་བརྒྱད་རྒྱུ་ལས་ཟུ་ཡོན་ ༡༥ ཡོད་ཁྲོའངས་ནས་ཀྱའོ་ལན་དྲུང་
 ཆེ་དང་པོ། དྲིན་སྲུང་ལན་དྲུང་ཆེ་གཉིས་པ། ཅང་ཀན་གྱིས་དང་།
 ཅན་ཡོན་ཀྱའོ། ཅང་ཁྱི་གན། རོ་རྩེ་ཆོ་རིང་། བདེ་སྦྱིད་བཅས་
 དྲུང་ཆེ་གཞིན་པ།

༡༩༧༣ ལྷོ་ ༤ ཆོས་ ༢༠ ལས་ ཆོས་ ༢༤ བར་བེ་ཅིང་དུ་ཀྱང་
 གོ་གྲང་བློ་དང་གི་རྒྱལ་ཡོངས་དང་མིའི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་བཅུ་པ་དེ་
 ཚོགས་པ་དང་། ཚོགས་འདུ་དེར་རྒྱ་ནག་མངའ་སྡེ་ཁག་དང་། རང་
 སྐྱོང་ཁྲོའངས་ས་ཁྲལ་ཁག་གི་དང་མི་གྲངས་ ༡༢༠༠ ཡོད་པའི་ཁྲོའངས་
 སུ་བོད་རིགས་དང་མི་རྒྱུང་པ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། (ཐན་པའོ་)
 དང་མི་གསར་པ་ལྟོ་ཁ་གོང་དཀར་བ་བྱད་མེད་པ་སངས་དང་། ལྟོ་ཁ་

རྩ་ཚེ་རྩོད་ཁོངས་བྱད་མེད་གཡང་འཛུམས། བདེ་ཆེན་རང་སྤྱོད་ཁུལ་
 ཉམས་ཇི་ཡིང་དབང་ལྡན། མཚོ་སྤོན་རང་སྤྱོད་ཁུལ་གྱི་རྒྱ་ཁྱོ་བཅས་དེ་ལྟ་
 ལས་ཡོད་པ་མ་རེད། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་དང་། པ་སངས་གཉིས་
 ལྟ་ཡོན་མི་གངས་ ༡༢༠ ཡོད་པའི་ཁོངས་སུ་བཞག་པ་དང་། གཡང་
 འཛུམས་དང་། ཇི་ཡིང་དབང་ལྡན། རྒྱ་ཁྱོ་གསུམ་རིས་སྤོན་ལྟ་ཡོན་མི་
 གངས་ ༡༢༥ ཡོད་པའི་མིང་བོའི་ནང་བཞག་འདུག། །གནས་ཚུལ་
 འདི་དག་ལ་དབྱད་ན། བོད་མི་བསམ་ཡོད་ནམས་རྩ་དམར་གྱི་བྱ་སྤྱོད་
 ལ་སྤྱོད་ནས་ཞེན་པ་ཡོག་སྟེ་དང་མིར་བྱགས་མཁན་རྒྱང་བ་དང་། ལྷ་
 ཀྱང་རྒྱོ་ཡོད་མི་གཏོད་པ་དང་། རྩ་དམར་གྱིས་ཀྱང་བོད་རིགས་དང་མི་
 ཉམས་ལའང་ཉམས་ཡང་ཡོད་ཆེས་རྒྱས་འགོལ་མི་ཐུབ་པའི་དྲགས་མཚན་
 གསལ་པོར་བསྟན་གྱི་འདུག། །གོང་གི་དང་མི་ལྟ་བོ་དེ་ཡང་འཛུམས་
 གཞུགས་ཐབ་འཕྱིས་ལྟ་བུ་ལས། དང་ནང་དངོས་འབྱེལ་གྱི་བསམ་
 འཆར་འདོན་པ་དང་། བསམ་འཆར་དང་ལེན་བྱེད་པ་སོར་གྱི་རྒྱས་པ་
 སྤྱོ་ཙམ་མེད་པ་ནི་ཉམས་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་ནས་ཐག་གཅོད་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད།

ལས་དོན་རྣམས་ཁང་གི་དབང་འཛིན་མི་རྣམས་དང་ལས་རྒྱུ་ནི།

དེ་མཁའ་ཀླུང་གོ་བྱུང་བཅས་དང་བོད་རང་སྐྱོང་ཁྲུང་ས་ལས་དོན་ལྷན་ཡོན་རྣམས་
ཁང་གི་དབང་ཆེ་དང་གཉིས་དང་། དབང་གཞིན། འགན་འཁུར་བ། རྒྱུ་
ལས་ལྷན་ཡོན། རྒྱུ་ལས་ཁང་གི་དབང་ཆེ་བཅས་ཀྱི་མིང་དང་། ལས་
ལྷན་གྲས་ལྷན་གཤམ་གསལ།

དབང་ཆེ་དང་བོ།

ཀླུང་ཅིང་ལྷན། ༡༩༧༤ - ༡ - ༡ - ཉན་ ༡༩༩༣ - ༤ - བར།

དབང་ཆེ་གཉིས་བ།

ཀླུང་གོ་རྒྱ། ༡༩༩༣ - ༡ - ༡ - ཉན་ ༡༩༩༣ - ༤ - བར།

དབང་ཆེ་གཞིན་བའི་གྲས།

ཐན་ཀོན་སན། ༡༩༧༣ - ༡༠ - ༢༡ - ཉན་ ༡༩༩༣ - ༤ - བར།

ཕན་མིང་། ༡༩༧༣ - ༩ - ༢༢ - ཉན་ ༡༩༧༤ བར།

ཀླུང་རིན་ཐན། ༡༩༧༤ - ༡ - ༡ - ཉན་ ༡༩༩༣ - ༤ - བར།

གོ་ཤི་ལན། ༡༩༩༠ - ༢ - ༡༩ - ཉན་ ༡༩༩༣ - ༤ - བར།

ཐང་ཆེ་མའི། ༡༩༩༣ - ༧ - ༢༧ - ཉན་ ༡༩༩༣ - ༤ - བར།

ལྷན་ལྷན། ༡༩༩༣ - ༧ - ༢༧ - ཉན་ ༡༩༩༣ བར།

ས་ཀླུང་ལྷན། ༡༩༩༣ - ༣ - ༡༤ - ཉན་ ༡༩༩༣ - ༤ - བར།

ཉོ་བེན་ནན། ༡༩༥༡ - ༥ - ༢༤ ནས་ ༡༩༥༡ - ༤ - བར།

ཡང་དྲང་སེན། ༡༩༥༡ - ༤ - ༢༠ - ནས་ ༡༩༥༡ - ༤ - བར།

མེ་འོ་མི་ཡིད། ༡༩༥༡ - ༤ - ༢༠ ནས་

འགན་འཁུར་བ།

རན་མིན་དེ། ༡༩༥༡ - ༤ - ༢༩ ནས་

རྒྱན་ལས་ཟུ་ཡོན།

ཀུན་དོ་ཡུས། ༡༩༥༠ - ༡༠ - ༢ - ནས་ ༥༡ - ༥ - བར།

ལུང་ཡི་རན། ༡༩༥༢ - ༥ - ༢༢ ནས་

རྒྱན་ལས་ཁང་གི་དྲང་ཆེ།

གོ་ཤི་ལན། ༡༩༥༤ - ༢ - ༡༢ ནས་

བཅས་རེད །

བོད་རང་སྤོང་སྤོངས་ཀྱི་སྒྲིག་འཛུགས།

བོད་རང་སྤོང་སྤོངས་ལྷན་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གཙོ་འཛིན།

ང་མོད་ངག་དབང་འཛིགས་མེད།

གཙོ་འཛིན་གཞོན་པའི་གྲས།

- | | |
|-------------------------------|-----------|
| ༡) གཞུ་རེན་མཉམ། | གྱུ་རིགས། |
| ༢) ཀོ་ལོ་གི་ལན། | ” |
| ༣) འཕའ་པ་ལྷ་དག་ལེར་ནས་གྲུལ། | བོད་རིགས། |
| ༤) ཤེས་རབ་དོན་གྲུལ། | ” |
| ༥) སྤང་མདུན་ཀྱན་དགའ་དབང་ལྷུག། | ” |
| ༦) མཚོ་སྒོ་དོན་གྲུབ་ཆེ་རིང་། | ” |
| ༧) སང་ཆེན་སྤོང་བཟང་གྲུལ་མཚན། | ” |
| ༨) ཆོ་ཁོག་། (སྤོང་པ།) | ” |

བོད་རང་སྤོང་སྤོངས་ལྷན་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་དྲུང་ཆེ་དང་པོ།

ཀྱང་གོ་གྲ།

འཛིན་སྤོང་ཡིག་ཆ་དང་གི་དྲུང་ཆེའི་གྲས།

- | | |
|-----------------|-----------|
| ༡) ཐན་ཀོན་མེན། | གྱུ་རིགས། |
| ༢) གཞུ་རེན་མཉམ། | ” |

- | | | |
|-----|------------------------------|-----------|
| ४) | བསྟན་འཛིན་མཐར་ཕྱིན། | ” |
| ৫) | ཕུན་ཚོགས་དབང་ཕུག། | བོད་རིགས། |
| ৬) | ཨིལི། | སྒྲོ་བ། |
| ৭) | ཨིང་པ་ཐང་། | ཁྱ་རིགས། |
| ৮) | རིན་ཁྲང་། | ” |
| ৯) | དོ་རྩོམ་བཅུ། | བོད་རིགས། |
| 10) | ལུང་ཅན་བསོད་ནམས་ཀྱལ་པོ། | ” |
| 11) | ཆོ་རིང་ལྷ་མོ། | ” |
| 12) | ལེགས་པོ་ཀྱལ་མཚན། | མོན་བ། |
| 13) | ང་པོད་ཆོ་བསྟན་སྒྲོལ་དགར། | བོད་རིགས། |
| 14) | དན་ཡང་ཡིད། | ཁྱ་རིགས། |
| 15) | དན་ཅིང་བའོ། | ” |
| 16) | ཀྱལ་མཚན་ཕུན་ཚོགས། | བོད་རིགས། |
| 17) | ལྷ་སྒྲིན་བསོད་ནམས་རྒྱན་གྲུབ། | ” |
| 18) | མེའོ་ཐེ་ཡིད། | ཁྱ་རིགས། |
| 19) | ཉུ་ཅེན། | ” |
| 20) | ལྷ་སྒྲིན། | བོད་རིགས། |
| 21) | སྒྲོ་བ་ཆོ་རིང་། | ” |

- ༣༣) ལྷོ་བཟང་ཚོས་སྐྱུབ།
 ༣༤) ཅིང་ཀྲའོ་སན།
 ༣༥) ཉམ་གྱུལ།
 ༣༦) ཀྲོའོ་ཀྲི་ཡིང་།
 ༣༧) ལྷོས་སདའ་ཡར་འཕེལ།
 ༣༨) བཀྲས་སཐོང་ལྷོ་བཟང་ཉམ་གྱུལ།
 ༣༩) ཚད་དྲང་ཉོ།
- ”
 གྱུ་རིགས།
 བོད་རིགས།
 གྱུ་རིགས།
 བོད་རིགས།
 ”
 ཉུའི་རིགས།

བོད་རང་སྐྱོང་ལྷོངས་སྤྱི་འཛིན་ལས་ཁུངས་རིས་པ་ཁག་ཆགས་དྲུངས།

- ༡) ཡིག་ཚང་།
 ༢) དམངས་སྤྱི་ཁང་།
 ༣) རིག་གནས་སློབ་གསོ་ཁང་།
 ༤) ཉོར་འབྲུ་ཁང་།
 ༥) བཟོ་ལས་ཁང་།
 ༦) ཚོང་ལས་ཁང་།
 ༧) ཕྱི་སྤྱི་ཁང་།
 ༨) སྤྱི་བདེ་ལས་ཁུངས།
 ༩) ལས་ཁྱེད་བདག་གཉེས་ཁང་།

- 10) ཞིང་འབྲོག་ཁང་། (ཞིང་ལས་མཚན་རིག་བརྟན་དཔྱད་ཁང་།)
- 11) འགྲིམས་འགྲུལ་སྐྱེལ་འདྲན་ཁང་།
- 12) འཕྲོད་བསྟེན་ཁང་།
- 13) ཡིག་སྐྱེལ་སྒྲོག་འཕྲིན་དོ་དམ་ཁང་།
- 14) འགྲུ་རིགས་དོས་ཁང་།
- 15) ཡིག་ཚགས་ཁང་།
- 16) གསང་ལས་ཁང་།
- 17) བརྒྱུང་ལས་དོ་དམ་ཁང་།
- 18) ལུས་རྩ་ཡ་སྒྲོབ་གསོ་རྟན་ཁང་།

དངོས་གདོགས་ལས་ཁང་ས་ཁག །

- 1) མི་དམངས་དཔར་ཁང་།
- 2) མི་དམངས་དདུལ་ཁང་།
- 3) གནས་གཤིས་བརྟན་དཔྱད་ཁང་།
- 4) ཉེ་ཆོང་ལས་དོན་ཁང་། (མིང་གཞིར་ཅུ་ཁག །)
- 5) སྒྲོག་བརྟན་བཟོ་འགྲིམས་ལས་དོན་ཁང་།
- 6) སྒྲོག་ལས་ཁང་།
- 7) བརྒྱུང་ལས་བཞེད་དུས་ཁང་།

4) མི་དམངས་ལྷན་ཁང་།

ཅ) བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར་ཁང་།

20) ཡིད་བདེན་མཉམ་ལས་ཁང་།

ག) བོད་ལྗོངས་ལམ་སྐོར་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཁྲོད་།

ཁ) ཀྲུང་གོ་མི་དམངས་ཆབ་མྱོན་གྱིས་ཚལ་ས་བོད་རང་སྐྱོང་
ལྗོངས་ཨུ་པོན་རྒྱུ་ཁང་།

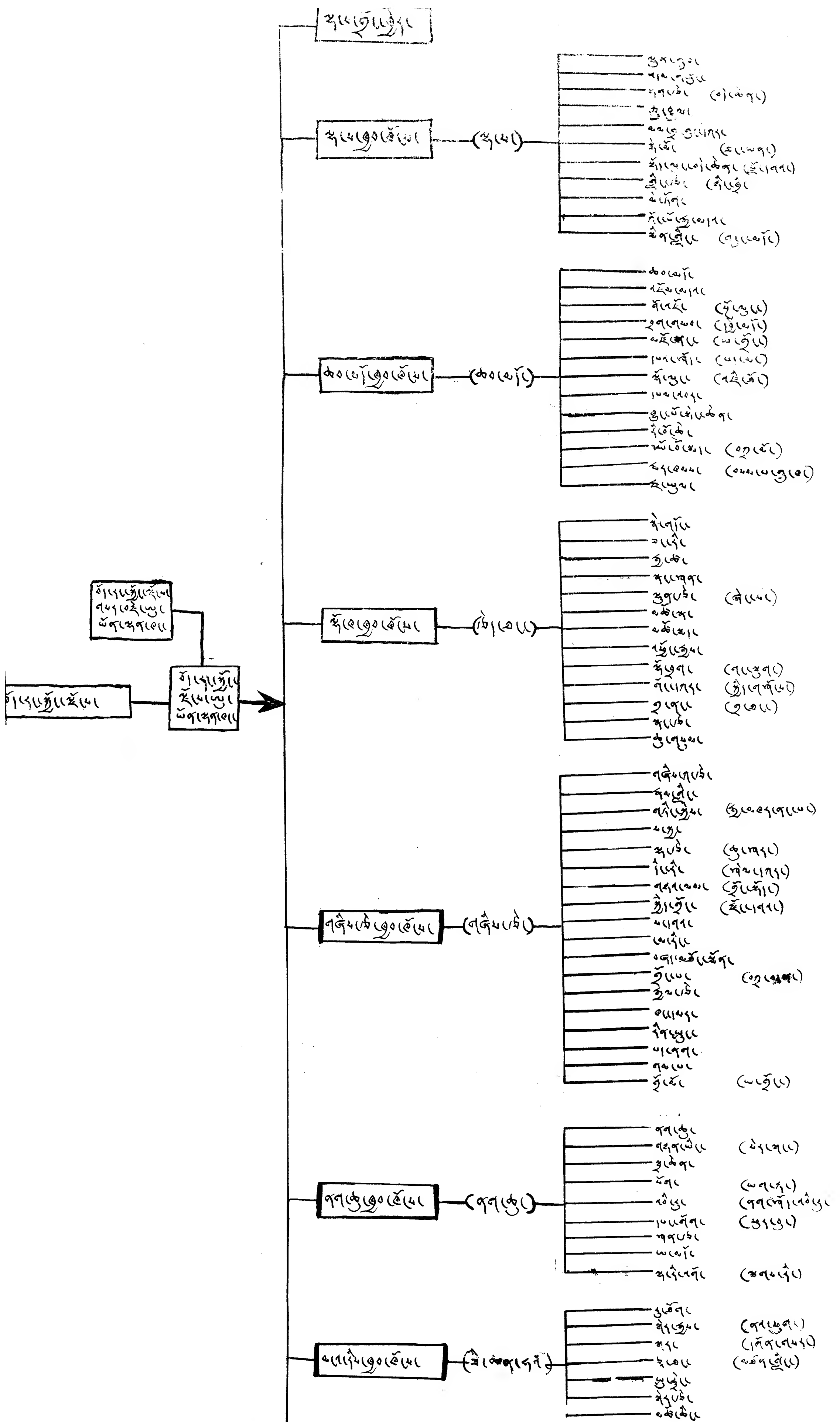
ག) གྲང་གི་གྲང་ཐུན་ཏང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གཞིན་ཚལ་ས་
ཁྱུ་ཡོན་རྒྱན་ཁང་།

ད) བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་པལྔ་ཙམ་ལས་ཁང་།

3) བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཁྲུང་ཁའི་ཡུ་ཡོན་རྫོང་ཁང་།

མི) རྟོག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་ཐད་འོང་པ་ཁྱེད་ཀྱི་།

མོད་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་སྤྱི་དངོས་གཏོགས་སྤྱི་ཁྱེད་མ་ཁུལ་ཁག་ལྔ་
 དང་། མོད་ཁྱིམ་གཅིག་པཅས་ལ་གཏན་འབེབས་བྱས་ཤིང་། སྤྱི་
 ཁྱེད་མ་ཁུལ་སོ་སོ་དང་། མོད་ཁྱིམ་གཅིག་གི་འོག་དུ། རྫོང་ཁག་
 རི་ཡོད་པཅས་ཀྱི་མེའུ་མིག་རྒྱར་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ཡོད།



བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་མངའ་ཁུལ་དུ་ཡུལ་དམག་གི་སྤྱི་གཞི་འཛུགས།

བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་མངའ་ཁུལ་དུ་ཆུ་མ་བོད་ཁྱིམ་དང་། སྤྱི་ཁྱུང་མ་ཁུལ།
 རྫོང་། བོད་མེ། བོད་ཆོ། སྤྱི་ཁྱུང་བཅས་ཀྱི་ནང་ཡུལ་དམག་སྤྱི་ཁྱུང་དང་།
 རྩ་ཁག་བཅས་རིམ་འཛུགས་བྱས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཚོར་མཚན་ཆ་བཅད་
 སྤྱོད་བྱེད་སྤྱོད་དང་། དམག་དོན་ཡུལ་སྤྱོད་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱུགས་
 ཆེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་འི་ནང་གི་ཡུལ་དམག་མང་ཆེ་བ་གཞིན་ནུ་ག་
 སྤྱི་གཞི་ཞིང་། དམག་མ་བསལ་ཅན་གྱི་ས་གནས་ཁག་གི་ནང་ཡུལ་
 དམག་ལ་མཚན་ཆ་སྤྱོད་པ་མ་གཏོགས་དེ་བྱིངས་ཡུལ་དམག་ལ་མཚན་ཆ་
 སྤྱོད་ཡོད་པ་མ་ཤིང་། དཔེར་ན། 1983 ལོར་འགོར། དིང་རི་དང་།
 ཤེལ་དཀར་ཁུལ་བྱང་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་འདིར་བཞུགས། ཁུལ་དེའི་
 གྲུ་དམག་ནས་ང་ཚོས་དམག་ཆེན་དམག་བསྐྱེད་གྱི་གྲུ་སྤྱི་གཞི་བྱེད་དགོས་
 ཟེར་ནས་ཡུལ་ནང་གི་ཁུལ་གཞི་དང་། དེ་ཚོ་ཡོད་པའི་འགོར་ལོན་བྱས་
 ཤིང་། ཡུལ་མི་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་ཆེན་ལྟ་ལ་བགོས་དུ། ལོ་ 1983 ལོ་
 30 བར་རིག་གནས་སྤྱོད་གསོའི་རྩ་ཁག་ཅེས་སྤྱོད་བསྐྱེད་གསུང་
 འཛུགས་བྱས་མཁན་དང་། ལོ་ 30 ལོ་ 30 བར་བདེ་འཇུག་ཞིབ་འཇུག་
 རྩ་ཁག་ཅེས་ཡུལ་ནང་མི་འཁྱམས་སོ་སྤྱོད་ཡོད་མེད་བཟུ་མཁན། ལོ་
 30 ལོ་ 40 བར་མཉམ་བསྐྱེད་རྩ་ཁག་ཅེས་བཅིང་དམག་དང་མཉམ་

དུ་དམག་པ་འགྲོ་མཁན། ལོ་ ༧༥ ཉམས་ ༡༥ རང་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཅ་
 ཁག་ཅེས་དམག་གྲག་འོར་འབྱོར་དང་། རོ་སྒྲུབ་འབྱོར་བྱེད་མཁན།
 ལོ་ ༡༥ ཉམས་ ༦༥ རང་མདུན་དམག་གྲག་སྒྲོང་ཅ་ཁག་ཅེས་དམག་
 འབྲུག་སྐབས་བཅོད་དམག་གི་མདུན་དུ་དབྱ་ཡའི་མེ་འབེན་དུ་འགྲོ་
 མཁན་བཅས་ཀྱི་སྒྲིག་འཛུགས་སྒྲ་ཚོགས་བཅོས་དེ་སྒྲོབ་སྒྲོང་སྒྲོད་འདུག །
 གནས་ཚུལ་དེ་དག་བོད་བྱ་བྱེད་ཆོང་མར་འག་ལེན་བསྟར་ཡོད་པ་རེད།

བོད་རང་སྒྲོང་སྒྲོངས་བཅོང་བཀོལ་དམག་ཐོན་སྒྲོད་འཛུགས་བསྟར་
 དབྱང་སྒྲིའི་སྒྲིག་འཛུགས།

བོད་རང་སྒྲོང་སྒྲོངས་ཀྱི་མངའ་ཁུལ་ཞིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་ས་གཤིས་སོར་
 མཐུན་ཀྱིན་འཛོམས་པོ་ཡོད་པའི་ས་གནས་ཁག་དུ་བཅོང་བཀོལ་དམག་
 ཐོན་སྒྲོད་འཛུགས་བསྟར་དབྱང་སྒྲིའི་ཐེང་བ་ཁག་བཅས་སྒྲོད་བྱས་དེ་ཞིང་
 ར་དང་། འབྲོག་ར། ཤིང་འབྲས་རྒྱུ་ར། བཅོལ་ས། གནན་
 ཡང་གཞུང་ལས་དང་། ཐམ་པ་བཅས་འཛུགས་བསྟར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
 པ་དང་། དམག་དབྱང་དེའི་དམག་མིའི་འབྱུང་ཁུངས་གཙོ་བོ་བྱ་
 རིགས་ཡིན་ཀྱང་། དེང་སྐབས་བོད་རིགས་ཀྱང་དམག་དབྱང་དེའི་
 ཁྲིངས་སྲ་གསར་འཛུག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

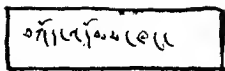
བོད་ནང་དཔལ་གྱི་རྒྱས་སྟོབས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༠ ལོ་པན་གྱི་བོད་ནང་གི་དྲལ་པོ་འི་གནས་སྟངས་དང་།
 བྱིས་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་དྲལ་པོ་འི་གནས་སྟངས་གཉིས་ཆད་
 བསྐྱར་བྱས་པ་ཡིན་ན་བོད་ཀྱི་དྲལ་པོ་འི་གནས་སྟངས་བརྒྱ་འགྲུར་སྟེང་
 འགྲུར་བྱིས་རྒྱས་སྟོབས་ཚུང་བ་ཡོད་པ་དང་། དེར་བརྟེན་བྱིས་མཆོས་
 རྒྱལ་ཁབ་ནམས་ཀྱི་བོད་དང་འབྲེལ་བའི་ས་མཆོས་ཁ་ཁག་པ་སྟེང་
 དཔལ་གྱི་གནས་སྟངས་འཛུགས་འཛུགས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་མེད་ཅིང་།

བོད་ཡུལ་མངོན་འཛུགས་དུ་འཛུགས་མིན་གཏོང་དུ་བཅུག་ནས་
 བཟུངས་བོད་ནང་དྲལ་པོ་འི་སྟོབས་ལུགས་ཉིན་བཞིན་སྟོབས་ཆེར་གྱུར་
 པ་དང་། ལྷག་པར་ ༡༩༧༠ ལོ་ནས་བཟུངས་འཛུགས་སྒྲིང་གི་ཅེ་མོར་
 གནས་པའི་བོད་ཁོངས་སུ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་རྒྱས་ལུགས་ལྷན་པའི་དྲལ་པོ་འི་
 གནས་གཞི་གཙོ་བོ་ཞིག་དུ་གྱུར་དེ་ཡུལ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱིས་མཆོས་
 རྒྱལ་ཁབ་ནམས་ཀྱི་སྟེན་དུ་སྟོན་མེད་ཀྱི་དཀའ་ཉེན་ཆེན་པོ་ཞིག་ལྷན་
 དེ་ས་མཆོས་ཁ་ཁག་དུ་དཔལ་དཔལ་གྱི་ཆེ་འཛུགས་འཛུགས་བྱེད་དགོས་
 པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱེན་པས་བྱིས་མཆོས་ཡུལ་ལུང་དེ་ཚོ་འི་དཔལ་འབྱོར་
 ཐོག་དཀའ་ངལ་འཕམ་ས་ཞིག་བྱུང་བ་མ་ཟད། ཡུལ་གྱི་བདེ་འཇགས་
 ཐོག་དཀའ་ངལ་ཆེན་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟོབས་ཡོད་པ་དང་།

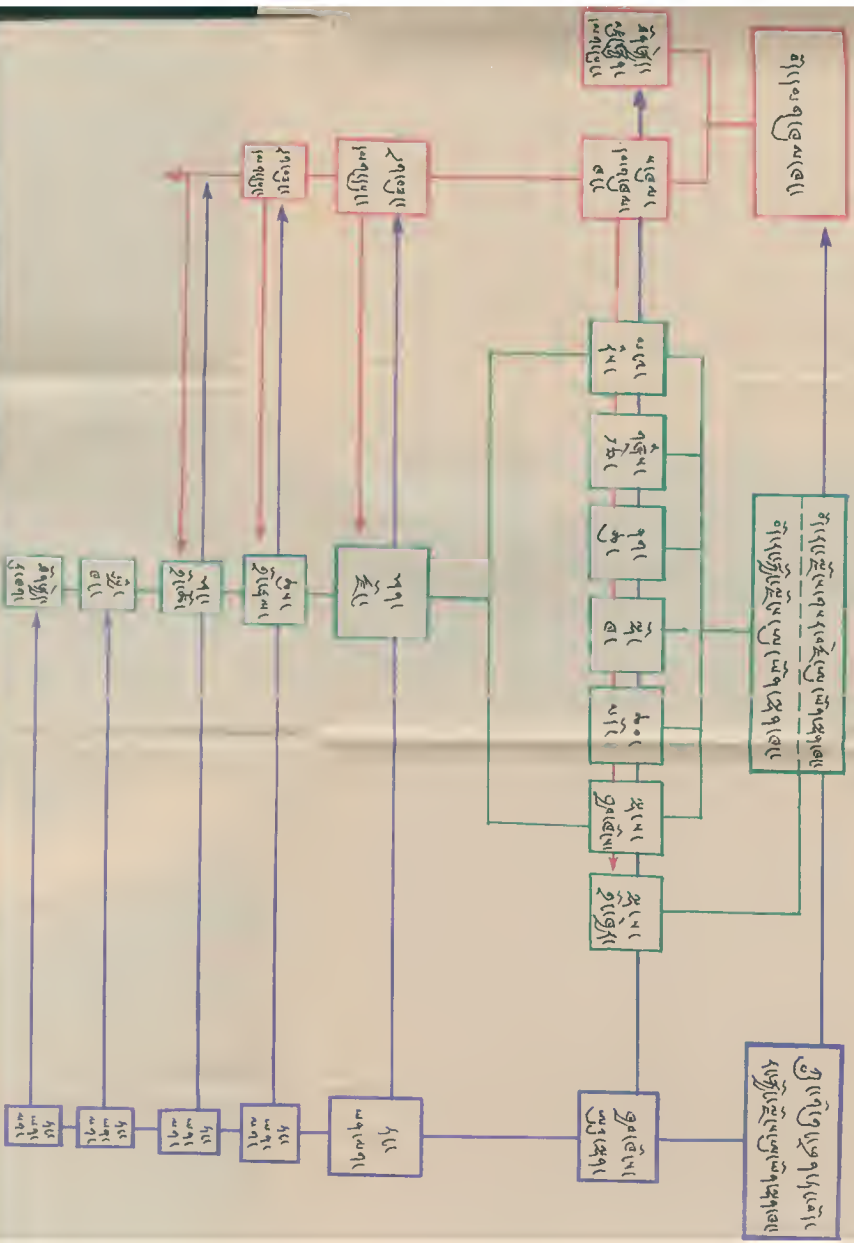
དེའི་གྲགས་ཀྱིན་གྱིས་ཤར་དགྲུལ་ཨེ་གཡའི་ས་འོངས་པའི་གནས་
སྐངས་སྒོར་ལ་ཡང་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ནས་སེམས་ཚབས་བྱེད་དགོས་
པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

དེར་སྐབས་བོད་ནང་གི་དྲག་བོའི་སྒྲོབས་གྲགས་ཀྱི་ཆ་ནས་
འབྲེལ་བ་ཚེད་བྱས་པ་ཡིན་ན། བོད་དབུས་དང་། རྩོ། ལུབ་ཕྱོགས་
ས་ཁུལ་གཅིག་པུའི་ནང་གཏན་སྡོད་བྱ་དམག་ཁྲི་ཚྗ ༡༥ ནས་ ༣༠
བར་ཡོད་པ་དེ་ཚྗ་ཚང་མ་བྱིས་མཚས་སྐྱལ་ཁབ་ཁག་གི་ས་མཚནས་
འཁེལ་ཕྱལ་ཁག་དུ་འབྲེམས་འཛིག་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དེ་དག་གི་
མཚན་ཆ་ཡང་དང་རབས་ཀྱི་གོ་མཚན་ལུས་ལྷན་ཞེ་གཅིག་ཡིན་ལ།
མེ་གྲགས་འཕུར་མདེལ་གྱི་གནས་གཞིའས། ས་ཚུགས་ཀྱང་བོད་ནང་
ཆད་འཛུགས་བྱས་ཡོད་པར་གྲེ་ཚྗས་གཡ་ཡོད། དེ་བཞིན་བོད་ཡོངས་
ཁྲབ་ཀྱི་ཞི་བའི་མི་སེར་ནས་ལ་ཕྱལ་དམག་གི་སྤྱོད་བདར་ཆ་དྲག་
བོའི་སྒོན་སྒྲོལ་གྱི་ཡོད་པར་། ཕྱལ་དམག་གི་སྤྱི་བ་འཛུགས་མང་
ཆེ་བ་བོད་ནང་འཛུགས་ཟིན་པའི་མི་ཚང་སྤྱི་ཁང་ཁག་གི་ནང་ཡོད་
གཤིས། དེ་ཚྗ་འཁེལ་བྱས་ཀྱང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ། དཔེར་ན། ལྷན་
ཅི་རྫོང་ཁོངས་གཏལ་སྤྲེལ་མི་མང་སྤྱི་ཁང་ལ་ ༡༩༩༩ ལོའི་ཟླ་ ༤
བར་མཉམ་སྦྲེལ་འགོག་སྲུང་ཅུ་ཁག་འགོ་འཛུགས་བྱས་པ་དང་།
༡༩༧༠ ལོའི་ཟླ་ ༥ བར་མཉམ་སྦྲེལ་འགོག་སྲུང་ཅུ་ཁག་དེ་འཁེལ་



ଶିଖରୀ ଓ ଶିଖରୀ ପ୍ରଭୃତି ଶିଖରୀ ଓ ଶିଖରୀ ଶିଖରୀ ଶିଖରୀ ଶିଖରୀ ଶିଖରୀ ଶିଖରୀ ଶିଖରୀ ଶିଖରୀ
 ଶିଖରୀ ଶିଖରୀ ଶିଖରୀ ଶିଖରୀ ଶିଖରୀ ଶିଖରୀ ଶିଖରୀ ଶିଖରୀ ଶିଖରୀ
 ଶିଖରୀ ଶିଖରୀ ଶିଖରୀ ଶିଖରୀ ଶିଖରୀ ଶିଖରୀ ଶିଖରୀ ଶିଖରୀ ଶିଖରୀ
 ଶିଖରୀ ଶିଖରୀ ଶିଖରୀ ଶିଖରୀ ଶିଖରୀ ଶିଖରୀ ଶିଖରୀ ଶିଖରୀ ଶିଖରୀ

...



ཐུས་ཕྱིན་ནས་ཡུལ་དམག་ཅུང་ལ་དུ་བྱུང་བ། 1007 ལོ་ནི་ལྷ་ ༥
 བར་ཡུལ་དམག་བརྒྱ་ཤོག་དངོས་སུ་བཅུགས་པ་རེད། དེ་བཞིན་ཡུལ་
 དམག་གི་ལས་དོན་བོད་ཡུལ་ཡོངས་རྫོགས་ནང་འཕེལ་བུས་འགོ་གི་
 ཡོད་པ་འདིས་བོད་ནང་གི་དུག་པོ་འདྲོ་བས་ཤུགས་དང་། ཐུར་ཚད་
 རི་ཅས་ལ་སླེབས་ཡོད་པ་མཚན་ཐུབ་ང་ཡིན།

རིག་གནས་གསར་བཞེ།

ཕྱི་ལོ་ 1066 ལོར་བོད་ནང་རིག་གནས་གསར་བཞེ་ཆེན་པོ་འི་
 ལས་འགུལ་ཟེར་བ་ཞིག་འགོ་འཛུགས་བྱས་པ་དང་། ལས་འགུལ་
 དེའི་འགོ་འཁྲིད་བཀོད་བྱས་འཛིན་མཁན་པོ་ཅིང་རིག་གནས་གསར་
 བཞེ་ཚགས་རྒྱུ་ནས་བྱེད་ཅིང་། རིག་གནས་གསར་བཞེ་ཚགས་རྒྱུ་
 གི་འགོ་གཙོ་འི་གྲུ་ས་སུ་མཉེན་པོ་བཟུང་བྱེད་ཅིང་དང་། དེ་ན་བོད་
 སོགས་མཉེན་པོ་སྤྱིར་ཉེན་མི་སྣ་གནད་ཡོད་ཁག་ཡོད་པ་རེད། ཚགས་
 རྒྱུ་དེས་བྱ་ནག་ཞིང་ཆེན་དང་། བྱོང་བྱོང་ཁག་ལེས་པའི་སློབ་གྲ་
 ཁག་ནས་དམིགས་བཀའ་བྱིས་བསྟུ་བྱེད་དང་། སློབ་སློབ་སློབ་པའི་
 སླུང་དམག་དམར་པོ་ཞས་པའི་ཅུ་ཁག་མང་པོ་བོད་ལ་བཏང་ཤི། དེ་
 ཚོས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚགས་ནང་འགྱུ་ཚང་པའི་བྱ་སྤྱོད་ལ་སླེབ་བྱས་ཏེ།
 བོད་མི་རྣམས་ལ་ཁྲག་རྩི་བའི་བཅན་གཞོན་བཏང་བ་རེད།

སྤང་དམག་དམར་པོ་དེ་ཚོས་ཐོག་མའི་འབོད་ཚིག་དུ་དཀའ་
 བཞེད་རྒྱན་པའི་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་ཉིང་པ་དང་། ཡུལ་སྒྲོལ་ཉིང་པ་།
 གོམས་པ་གཤིས་ཉིང་པ་། རིག་གནས་ཉིང་པ་བཅས་རྣམས་མེད་ཅུ་ཉེར་
 གཏོང་དགོས་པའི་སྐད་ཅོར་རྒྱུ་ཕྱེ་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་། ཡ་
 ར་བས་ཀྱི་སྒྲོལ་བཟང་། བོད་མའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་ཚུ་
 གོམས་པ་གཤིས་བཅས་པར་སྐོངས་དད་དང་། རྗེས་ལུས། གསར་
 པའི་དོན་སྤྱིང་མི་ལྟ་བུ་། དུག་ཅུ་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་འདོགས་
 རྣམས་ཚོགས་དང་། དམར་འབེབས། བྱུང་གསོད་བྱས་ཏེ་མི་ལོ་རྒྱུང་
 སྤྱག་མང་པོ་དེ་ལོ་རྒྱུས་དང་ལྟན་པའི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་ལོར་
 ཚད་གཏོར་འབྱུང་བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་མེད་དུ་བཏང་ཕྱེ་
 བོད་ཡུལ་ཐུན་ནག་དུ་བཏང་བ་རེད།

རིག་གནས་གསར་པའི་ལས་འགུལ་དེ་བོད་ནང་འཕེལ་རྒྱས་སུ་
 བྱུང་ཏེ་གསར་པའི་བྱེད་ལོག་ཤོག་ཁག་ཟེར་བ་གཅིག་དང་། མཉམ་
 སྐྱེལ་ཆེན་པོ་དེ་ཤོག་ཁག་ཟེར་བ་གཅིག་བཅས་ཤོག་ཁག་ཆེན་པོ་
 གཉིས་དང་ཆབས་ཅིག་བཅིང་བཀྲོལ་དམག་དབུང་ནང་དུ་འང་ལྟ་བ་
 གཉིས་ཆགས་པ་རེད། བྱེད་ལོག་ཤོག་ཁག་ལ་མི་གྲངས་ཁྲི་ཉི་ལྔ་
 མཉམ་སྐྱེལ་ཤོག་ཁག་ལ་མི་གྲངས་ཁྲི་ལྔ་བཅུ་ཡོད་འདུག །གྲངས་
 འབོར་དེ་གྲུང་དབུང་རིག་གསར་ཚོགས་ཆུང་གི་འགོ་འཁྲིད་ཚོ་དང་།

པོད་ དམག་ཁྲལ་ཁང་གི་འགན་འཁུར་བ་ཁག་གཅིག་པེ་དེང་པ་ རྒྱག་
 འཕྲད་ སྐབས་སྤྱི་ལོ་གྲུ་ལོ་ཨན་ཡིས་ ཤོག་ཁག་གཉིས་ཀྱི་མི་འདོར་
 རི་ ཡོད་འདྲི་བཅུད་ཀྱི་སྐབས་པོད་ དམག་ཁྲལ་ཁང་གི་ཆབ་སྤྱོད་ ལྷ་
 ཡོན་གཞོན་པ་ལེན་པོད་གིས་ རིས་འན་འབྱུངས་པའི་ཡིག་ཆར་གསལ་
 ཡོད། མཉམ་སྦྱེལ་ཆེན་པོ་འི་ནང་པོད་རིགས་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་།
 མང་ཆེ་བ་སྤྱི་ཁྲལ་ས་ཁྲལ་དང་། རྫོང་ཁག་ནང་ཡོད་ཅིང་། ཤོག་
 ཁག་གཉིས་དབར་པན་ཚུན་དང་ཆ་ འཕྲོག་པེན་ རྱེད་རེས་ཀྱི་དེ་
 སྐབས་ པོད་མི་ཁྲི་ཆོ་མང་པོ་འི་སྤྱོག་ལ་ གཞོད་ ཚུན་དང་ ཡོད་པ་ །
 དཔེར་ན། རྒྱག་འབྱུག་རྒྱས་ཟློང་སྐབས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་ནང་མི་
 གྲངས་ རྒྱག་ཆུ་ དེ་གཅིག་བསད་མས་ བདང་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་ཆང་མ་ པོད་
 རིགས་གཞོན་ལུ་པོ་ མོ་ག་ལྷག་པོད། དེ་སྒོར་རྩིས་སྤྱི་དམག་མིས་ནག་
 ཉེས་པོས་འཇན་བྱས་ཆུམ་ ༡༩༩༠ ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༡༩ རེས་གཟུང་ལྷ་
 བྱའི་ཉིན་ཡིག་ཆ་འབྲེམས་སྤེལ་བྱས་པ་འདྲི་རྩུ།

(དེ་ཆར། ༡༩༩༠ དཔྱད་སྤྱི་ལོ་ ༣༠༣ དཔྱད་སྤྱི་ལོ་འབྲལ་
 འཛོམས་ ཡོངས་ ཀྱིས་ལྷ་ས་གསར་ བརྒྱུད་ རྒྱུ་ཁྲལ་ཁང་ ལ་
 གསར་ བརྒྱུད་ཆེ་སེམས་ ཀྱི་ཁྲིངས་པའི་འཆོས་སྤྱི་ལོ་ཡི་གེ་ཞིག་
 བདང་ཡོད་པ་པོད། ཁྲོང་ཆོ་འི་ཡི་གེའི་ནང་འཁོད་དོན། མཛེས་
 བརྒྱུད་དང་ལྷན་པའི་ཁྲོ་མཐུན་ཆོ། མི་དམངས་ཀྱིས་ ཁྲོང་དབང་ཆ་

སྤྱད་པ་རེད། ཡིན་ནའི་ང་ཚོས་དབང་ཆ་དེ་འབྱེད་ནས་མི་མང་ལ་
དཔག་གཞན་བྱས་པ་རེད། བྱེད་ཆོག་ཞེས་འཆོ་ཐོག་མཁན་རེད། དུག་
བདུན་དུས་ཟིང་དེ་ནི་ང་ཚོས་བྱེད་ཆོར་དག་པོར་བརྩིས་ནས་བསྐྱོར་
བཅོམ་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། གྲུ་རིམ་སྤྱན་རློང་སྤྱད་མས་བཏང་
པ་རེད་ཟེར་འཁོད་ཡོད་པ་རེད།)

གྲུ་བྱིན་དེ་ལ་སྐབས་དེར་པེ་ཅིང་གྱི་མགོ་རིམ་འགོ་འཁྲིད་ཆོའི་
ནམ་འགྲུར་སྤྱོད་སྤངས་ནི་བཅིང་བཞུགས་དམག་གི་ནོར་འབྱུལ་རང་
བཞིན་ཅན་ཕྱང་བར་བརྟན་དེ། མའོ་འི་ཆོག་མཆན་ཟེར་བའི་ཡིག་ཆ་
འབྲེམས་བསྐྱུགས་བྱས་པའི་འབྲུ་འོན་འདི་ལྟར།

(དམག་དབྱང་གི་འགོ་འཁྲིད་ཀྱིས་དབྱང་སྤྱོད་བྱས་པའི་ལས་
ངན་འགའ་སྤང་མ་བྱས་པར་གཞོད་འཆོ་ཐོག་པའི་མི་དམངས་ཀྱི་ཆབ་
བྱས་དེ་སྐད་ཅེ་ཤོད་པའི་ནམ་འགྲུར་འདི་རིགས་ནི་གྲུ་ཁབ་ཡན་
གྲུས་སྤྱན་པའི་དྲགས་མཆན་ཞིག་རེད། མའོ་ཅོ་དུང་། ཟླ་ ༡༡
ཚེས་ ༡༠ ལ།)

ཡན་པོ་འོ་ཀུའུ་ཞིའི་གཞོན་པས་ཆོག་མཆན་ཟེར་བའི་ནང་། ཀུའུ་ཞིའི་
ཆོག་མཆན་དེ་ཉ་ཅང་གཡ་འགངས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དབྱང་
སྤྱོད་གཅེས་སྤྱོད་ཆེ་ཤོས་གནང་བ་ཞིག་རེད། རིམ་བཤམ་གི་འགོ་
འཁྲིད་ཀྱིས་སྤྱད་བྱིན་རང་ཉིད་ལ་དགོས་འདུན་དེ་བས་ནན་དན་བྱས་དེ་

གནས་ཚུལ་དེ་རིགས་གཏན་ནས་མི་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས། ཡིན་པོ་འོ།

ཚྭ་ ༡༡ ཆོས་ ༡༤ ལ།

གཟིགས་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་འགོ་འཁྲིད་ཀྱིས་བཞུགས་
བྱས་བཟང་བའི་ལས་ངན་ཚབས་ཆེ་ནས་ས་གཤམ་འོག་ལ་འགེབ་
གཏོགས་དངོས་སུ་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བོད་རེ་
མི་དམངས་དམར་བསད་བཟང་བར་བྱས་བརྟན་གྱིས་ཆེ་བརྟེན་བྱས་
ཡོད་པ་རེད། རྒྱལ་བདུན་དུས་ཟིང་དེ་ནི་བོད་དམག་ཁྲལ་ཁང་གིས་
བཞུགས་བྱས་འོག་བོད་རིགས་གཞིན་ཉུ་ནས་ཆེད་གསོད་བྱེད་བཅུག་
པ་ཞིག་ལས། བཅོང་བཤེལ་དམག་གིས་རང་བཞིན་གྱི་ནོར་འབྱུང་
ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། སྤྱིར་བཏང་
འཛམ་གླིང་ནང་དམག་མིའི་ཁྲིམས་ལྷགས་འགོ་སྤངས་ཅི་ལྟར་ཡོད་
མེད་ཆང་མས་ཤེས་གསལ་ཡིན་པས་ས་ཆད། མཐོ་འི་བཅན་སྤྱིར་
འོག་གནས་པའི་དམག་ཁྲིམས་ནི་ཉ་ཅང་དཔེ་བཅོངས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་
པ་ཀུན་གསལ་ལ་ལྟར་རྒྱལ་བདུན་དུས་ཟིང་གི་ནག་ཤེས་ཡོད་ཆད་ཀྱི་ནག་
དམར་པོ་འི་ཆེས་མཐོ་འི་འགོ་འཁྲིད་ཆོར་ཡོད་པ་ཐག་བཅད་ཆོག་པ་
ཞིག་རེད།

བོད་ནང་ཤོག་ཁག་གཉིས་ཀྱི་དབར་དབང་ཆ་འཕྲོག་ཡིན་བྱེད་
རེས་བྱེད་པའི་རྒྱལ་གྱི་འཕལ་ཆོད་བྱས་དེ་གྲུན་འོག་ཤོག་ཁག་གིས་

༡༠༥༧ ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༡༠ བཙུག་མོ་ བོད་ཕྱོང་ས་རྟེན་དེ་ཆོག་ས་དཔར་
 ཁང་གི་ཕྱུ་ཡིག་དང་། བོད་ཡིག་ཆོག་ས་དཔར་གྱི་དཔར་ཆ་འབྲོག་ས་
 ཤིང་། དེ་རྩིས་ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༥༤ ཉིན་བོད་ཡིག་ཅོམ་སྒྲིག་ཁང་གི་ཡས་
 བྱེད་པ་ཆོས་ཀྱི་ན་ལོག་གི་ལག་ནས་བོད་ཡིག་ཆོག་ས་དཔར་གྱི་དཔར་
 ཆ་ཅུང་འབྲོག་ས་དེ་ཁོང་ཆོས་གསལ་དབྱེག་ས་བྱས་པའི་ནང་། གནས་
 སྐབས་གསར་བརྗེ་དེ་ཐོན་སྐྱེད་ཕྱུ་ཡོན་རྟེན་ཁང་གི་ཆོག་ས་པ་གང་ཞིག་
 གི་འགོ་འཁྲིད་ལ་དང་ཁས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་མིན། སྤྱད་འཁྲིད་མེད་གྲུལ་
 རིམ་གྱི་གསར་བརྗེ་དེ་བྱེད་ཡོག་ཤོད་ཁང་མཉམ་སྦྲེལ་ཆེན་པོ་འོ་འགོ་
 འཁྲིད་ལ་དང་ལེན་བྱེད་ཕྱུ་ཡིན་ཞེས་འཁོར་པར་བྱེད་ཡོག་ཤོག་ཁས་
 ཁོང་ཆོ་ཆབ་སྤྱིད་ཐོག་གཤམ་སྤྱོག་ས་རྒྱུང་ས་པར་དོས་འཛིན་བྱས་དེ་
 འཐབ་འཁྲུག་བྱས་པ་དང་ཆབ་ས་ཅིག་ལྷ་ས་དེ་ནང་ཤོག་ཁག་གཉིས་
 ཀྱིས་བྱང་བསྐྱུག་ས་ཐོག་ནས་ཕན་ཚུན་སྦྱོན་བརྒྱུད་བྱེད་པ་དང་། ཡིག་
 ཆ་འབྲེམ་ས་སྤེལ་བྱས་པ། བརྗེག་ས་སྤེལ་ལ་སྤྱད་པ་སོགས་བྱས་ནས་
 ཕྱི་ཆོག་ས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་གཞོན་སྦྱོན་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་བཟང་སྤེ་བྱ་
 ཆེད་མི་དཔངས་རྣམས་དངངས་སྐྱོག་དང་གནས་དགོས་ཕྱུང་ཡོད་པ་
 དང་། ལྷག་པར་བྱ་དཔར་བྱིས་མངའ་དདག་དང་། མངའ་ཆབ་
 ཏུ་དབྱེ་བའི་བོད་མི་རྣམས་ཤོག་ཁག་གཉིས་དཔར་རྩིས་གི་རྒྱུ་ཆ་
 ཕྱུང་རེས་བཞིན་གནས་སྤོད་བྱེད་ཕྱུལ་ས་ཁྲལ་སོ་སོ་འི་ནང་ཉིན་མཚན་

མེད་པར་དོ་དམ་བཙོན་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

མོད་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་ཀྱི་འགན་འཁུར་བའི་དབང་ཆ་འབྲེག་པ།

མོད་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་ལྷ་ཡོན་རྩལ་ཁང་གི་ཀྲུའི་ (གཙོ་འཛིན་) དང་།
 ཀྲུའི་གཞིན་པ། (གཙོ་འཛིན་གཞིན་པ་) རྒྱུ་ཡིག་གི་གོ་གནས་
 ཡོད་པའི་མོད་རིགས་དང་། རྒྱ་རིགས་བཅས་མི་གྲངས་ ༡༡ ལ་
 འཐབ་འཛུངས་དང་། ཁྲིམ་བསྐྱར་ཐེངས་མང་བྱས་ཤིང་། དེའི་ནང་
 ཉམས་འགུར་ཞིག་གི་དབང་ཆ་སྐབས་དེ་རང་ལ་འབྲེགས་པ་དང་།
 འགུར་ཞིག་གི་ལས་འགན་མཚམས་འཛིག་བྱེད་བཞག་པ། འགུར་
 ཞིག་གི་དབང་ཆ་འབྲེག་དགོས་པའི་འཕོད་ཚིག་བཏོན་པ། འགུར་
 ཞིག་མང་ཚོགས་སུ་ངལ་ཅོལ་བཟུ་ཞིབ་བྱེད་རྒྱུ་ཅིས་སྤྱོད་བྱས་པ་
 བཅས་ཀྱི་སྒོར། མོད་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་མེ་དམངས་ལྷ་ཡོན་རྩལ་ཁང་གི་
 གསར་བཅེད་བྱེད་ཡོག་བཀའ་བཀོད་ཁང་དང་། རྩ་ས་བྱེད་ཡོག་སྤྱི་
 འདོམས་ཁང་། རྩ་ས་གསར་བཅེད་བྱེད་ཡོག་སྤྱི་ཁང་། རྒྱ་ནག་ནས་
 མོད་ལ་ཡོང་བའི་གསར་བཅེད་བྱེད་ཡོག་སྤྱི་འདོམས་ཁང་བཅས་ནས་
 མོད་ནང་། ༡༩༩༧ ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༢༠ ཉིན་འབྲེམས་བསྐྱགས་བྱས་པའི་
 ཡིག་ཆ་གཤམ་གསལ།

གཙོ་འཛིན་ (ཀུན་ཉི་) ང་པོ་དཀྱིལ་དབང་འཛིན་པ་མེད་ནི། དེ་ལྟར་
 བོད་ས་གནས་སྤྱི་དུ་གཞུང་གི་བཀའ་སློན་གཙོ་བོ་རེད། ཆབ་སྐྱོང་གི་
 དམག་སྡེ་བས་སྐབས་ཁོ་པས་སེམས་ཐག་གཅོད་བཅད་ཀྱིས་ང་ཚོ་འི་མི་
 དམངས་འཛིན་བཀོལ་དམག་ལ་དགུ་ཡར་ལངས་པ་རེད། དེར་བརྟེན་
 འཛིན་བཀོལ་དམག་གིས་ཁོ་པ་འཛིན་བཅུང་བྱས་ཤིང་། དེ་རྗེས་དང་
 དང་མི་དམངས་ཀྱིས་ཁོ་པ་གུ་ཡངས་བཅད་བ་ཡིན་ན་ཡང་ལོ་བཅུ་ལྷག་
 ཅས་ཀྱི་རིང་ལ་ཞིང་བྱན་བདག་པོ་འི་ཡངས་ཕྱོགས་སུ་བརྟན་པོར་ཡངས་
 ཏི་དང་གི་འགོ་འཁྲིད་ལ་ངོ་གྲོལ་དང་། བན་ཆན་དང་འན་པ་ལག་
 སྐྱེལ་གྱིས་ལས་ཀ་ངན་པ་མང་ཐག་ཆོད་ཅིག་བྱས་ཡོད་པར་བརྟེན་མང་
 ཆོག་ས་ཀྱི་ཁོང་ཁྱོད་མེ་མེ་འབར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ད་རེས་རིག་གནས་
 གསར་བཞེ་ཆེན་པོ་འི་ནང་མང་ཆོག་ས་ཀྱིས་ཁོ་པར་འཐབ་འཛིན་བྱས་
 པ་མ་ཟད། ཁོ་པའི་གོ་གནས་ཐབ་དགོས་པའི་ཆ་དྲག་ཆེ་བའི་རེ་
 འདུན་བརྟེན་ཡོད་པ་རེད།

ཀུན་ཉི་གཞོན་པ་འཕགས་པ་རྩུ་དགེ་ལེགས་ནམ་གུ་མི། ཆབ་སྐྱོང་གི་

ས་ཁུལ་གྱི་ཞིང་བཅས་པ་ལོ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་མ་
གཅིག་ཀྱང་རེད། བཅིང་བཀྲོལ་མ་བཟང་གོང་ལ་དམངས་འཁོན་ཆེན་
པོ་བྱེད་ལུལ་གྱི་མི་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། བཅིང་བཀྲོལ་བཟང་རྗེས་ངོ་
ལོག་རྒྱུ་པར་བྱུང་སྟེ་བྱས་པ་དང་། ངོ་ལོག་རྒྱུ་པ་སྤྲོས་ཡོད་
པས་མ་ཆད། དེ་བཞིན་པན་ཆེན་དང་སྟོན་ཏུ་ངན་པ་ལག་སྤྲེལ་བྱས་
ནས་དང་གི་འགོ་འཁྲིད་ལ་ངོ་གོལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། དེར་བཞེན་རིག་
གནས་གསར་བཞེ་ཆེན་པོ་འི་ནང་མང་ཚོགས་ཀྱིས་བསམ་འཆར་བཏོན་
ནས་འཕྲུལ་འཛིང་བྱས་པ་མ་ཆད། ཁོ་བའི་གོ་གནས་པའ་དགོས་པའི་
རེ་འདུན་ཡང་བཏོན་ཡོད་པ་རེད།

༢ མཚོ་སྒོ།

ཀུའུ་ཞི་གཞིན་པ་མཚོ་སྒོ་དོན་གྲུབ་ཆེ་རིང་ནི། དེ་སྤྱི་བོད་ས་གནས་
སྤྱིར་གཞུང་གི་བཀའ་ཤིག་དུང་ཡིག་ཡིན་པ་དང་། ང་མོང་གྱི་སྒོས་
འཁུལ་བའི་མི་ཞིག་ཀྱང་རེད། ཁོ་པ་ཉ་ཅང་ལོག་སྟོན་པ་ཡིན་པ་དང་།
དང་ལ་ངོ་གོལ་བྱེད་མཁན་ཉུང་ཤོས་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་པའི་ནག་ཉེས་
མང་ཡོད་ཁར། དམངས་འཁོན་ཆེ་བའི་མི་ཞིག་ཡིན། དེར་བཞེན་
ད་རེས་རིག་གནས་གསར་བཞེ་ཆེན་པོ་འི་ནང་མང་ཚོགས་ཀྱིས་བཏོན་
ནས་འཕྲུལ་འཛིང་དང་། ཁོས་བསྟོར་ཐེངས་མང་བྱས་པ་ཞིག་རེད། ད་

ལྷ་ཁོ་བའི་ལས་འགན་ཅམ་འཛོག་མཚམས་བཞག་ཐོག་། །མང་ཚོགས་
ལ་ངལ་ཚུལ་བཟུ་ཞིབ་བྱེད་རྒྱར་ཅིས་སྤྲད་པ་རེད།

༢ གྲང་མདུན།

ཀུའུ་ཞི་གཞོན་པ་གྲང་མདུན་ཀུན་དགར་དབང་ཕྱག་ནི། དེ་ལྷ་བོད་ས་
གནས་སྤྱི་དགའ་བུ་གི་སྤྱི་ཆོན་ཡིན་པ་དང་། ཁོ་ནི་ཐོག་མཐའ་བར་
གསུམ་དུ་ཞིང་བཞུ་བདག་པོ་འི་གལ་རིམ་གྱི་ལངས་ཕྱོགས་མཐའ་
འཁྱེངས་བྱེད་མཁན་ཞིག་རེད། ད་རེས་རིག་གནས་གསར་བཞེ་ཆེན་
པོ་འི་ནང་མང་ཚོགས་ཀྱིས་བཏོན་ཐོག་། །འཐབ་འཛིང་དང་། ཁྲིམ་
བསྐྱོར་ཐངས་མང་བྱས་པ་ཞིག་རེད། ད་ལྷ་མི་མང་པ་ངལ་ཚུལ་བཟུ་
ཞིབ་བྱེད་རྒྱར་ཅིས་སྤྲད་པ་རེད།

༣ ཁྲོ་བཟང་གྲུལ་མཚན།

ཀུའུ་ཞི་གཞོན་པ་སང་ཆེན་ཁྲོ་བཟང་གྲུལ་མཚན་ནི། དེ་ལྷ་བཀྲ་ཤིས་
ལྷན་པོ་དགོན་གྱི་ཁྲོ་མ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་ག་བཙུ་མ་ནམ་དག་གིས་
པན་ཆེན་ལ་དད་བྱས་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཀྱང་རེད། དེར་བཏོན་སྤྱི་ཚོགས་
གསར་བར་འཁྱོན་འཛིན་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ད་རེས་རིག་
གནས་གསར་བཞེ་ཆེན་པོ་འི་ནང་མང་ཚོགས་ཀྱིས་བཏོན་ཐོག་། །འཐབ་

འཛིང་བྱས་པ་དང་། ད་ལྟ་མང་ཆོག་ས་ལ་ངམ་ཅོལ་བཟུ་ཞིབ་བྱེད་
ཐུང་ཅིས་སྒྲུད་པ་རེད།

༦ གོ་ཤི་ཡན།

ཀྲུའི་གཞིན་པ་གོ་ཤི་ཡན་ནི། དང་ནང་གི་མ་ཅུན་རིང་ལྷགས་ཀྱི་
ལས་དུ་འབྲོ་མཁན་དབང་འཛིན་ཤོག་ཁག་ཡིན་པ་དང་། གསར་
བརྒྱུ་འོ་གོལ་བྱེད་མཁན་གྱི་བཟོ་བཅོས་རིང་ལྷགས་པ་གཅིག་རེད།

༧ དཔྱད་པོ་འོ།

དུང་ཡིག་ཆེན་མོ་དཔྱད་པོ་འོ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་བཞིར་བྱས་
ཡོད་པའི་གསར་བརྒྱུ་འོ་གོལ་བྱེད་མཁན་དང་དུས་བཟོ་བཅོས་རིང་
ལྷགས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དང་ནང་གི་མ་ཅུན་རིང་ལྷགས་ཀྱི་ལས་
དུ་འབྲོ་མཁན་དབང་འཛིན་ཤོག་ཁག་ཞིག་ཀྱང་རེད། ད་ལྟ་རང་སྤྱོད་
ཐུང་ས་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གཞུང་ལས་ཁང་གི་གསར་བརྒྱུ་བྱེད་པ་ག་
ཤོག་ཁག་ཁོ་བའི་དབང་ཆ་འབྲོག་པ་ཡིན།

༨ ཐུན་ཆོག་ས་བཀྲིས།

དུང་ཡིག་གཞིན་པ་ཐུན་ཆོག་ས་བཀྲིས་ནི། མ་ཅུན་རིང་ལྷགས་ཀྱི་
ལས་དུ་འབྲོ་མཁན་དབང་འཛིན་ཤོག་ཁག་གཅིག་རེད། ད་ལྟ་མི་མང་

ཨྲ་ཡིན་ལྷན་ཁང་གཞུང་ལས་ཁང་གི་གསར་བཟུང་གྱིན་ཡོག་གོག་ཁས་
ཁོ་པའི་དབང་ཆ་འཕྲོག་པ་ཡིན།

༩ ཐུབ་བསྟན་ཐར་པ།

རྒྱུ་ཡིག་ཆེན་མོ་གཞིན་པ་ཐུབ་བསྟན་ཐར་པ་ནི། ཞིང་བླན་བདག་པོ་འི་
གྲུལ་རིས་ཡིན་པ་དང་། དེ་སྤྱི་འཕགས་པ་ལྷན་ཆོས་དབའི་དག་གན་
རེད། བསམ་སྒྲུབ་ཉེ་ཅང་ཡོག་སྟོན་པ་ཡིན་པས། ད་ལྟ་མང་ཚོགས་
ཀྱི་ངལ་ཚུལ་བརྟུ་ཞིབ་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

༡༠ ལྷ་སྒྲོན།

རྒྱུ་ཡིག་ཆེན་མོ་གཞིན་པ་ལྷ་སྒྲོན་བསོད་ནམས་ལྷན་གྲུབ་ནི། ཞིང་བླན་
བདག་པོ་འི་གྲུལ་རིས་ཡིན་པ་དང་། དེ་སྤྱི་འཕགས་ཆེན་མོ་གྱི་རྒྱུ་ཡིག་
ཡིན་པ་དང་། མགོ་གཉིས་མགོ་བདེ་བྱེད་མཁན་ཞིག་རེད། ད་ལྟ་
མང་ཚོགས་ཀྱི་ངལ་ཚུལ་བརྟུ་བསྐྱུལ་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

༡༡ ལྷང་ཅན།

རྒྱུ་ཡིག་ཆེན་མོ་གཞིན་པ་ལྷང་ཅན་དབང་ཕྱུག་གྲུལ་པོ་ནི། དེ་སྤྱི་བོད་
ཀྱི་ཞིང་བླན་བདག་པོ་ཆེ་གོས་ཡིན་པ་དང་། ལབ་སྤྱིད་ལ་མགོ་བདེ་

བྱེད་མཁན་ཞིག་ཀྱང་དང་། ན་ཏྲ་མང་ཆོག་ས་གྲིས་འཕུལ་བཟོ་བྱེད་པ་
བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད།

23 བསམ་པོ་ཆོ་དབང་རིག་པའི་མཁའ་མཛོད་

གྲུང་གི་མི་མང་པོར་བཀྲོལ་དམག་བོད་དམག་ཁྲུལ་ཁང་གི་སྤྱི་མིའི་
 ཡོན་(དམག་སྤྱི་གཞིན་པ་) བསམ་པོ་ཆོ་དབང་རིག་འཛིན་ཉིད་ལྟ་
 བོད་ས་གནས་སྤྱིད་གཞུང་གིས་བཀའ་ཁྲོན་གཅིག་རེད། ཁོས་ ༡༩༩༩
 ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༥ ནང་ལྷ་ས་སྤྱི་ཁྱིམ་དམག་འོན་བཀའ་འདོམས་ལྷན་
 ཁང་གི་གྲུལ་རིན་(གཙོ་འཛིན་) གཞིན་པ་བྱས་པ་རེད། ཡིན་ནའི་
 ཁོ་ཉིད་ལའི་ཁྲུང་ཆོང་ཅ་ཆོར་གྱི་སྤྱུགས་ཁྱི་གཅིག་ཡིན་པས་མ་ཆད་།
 ནང་ཡིབས་ཕྱི་འབྲེལ་གྱི་ལས་འགུལ་བྱེད་མཁན་ངོ་ལོག་པ་རེད་།
 ནག་ཉེས་འདི་འདྲར་བརྟེན་བསྐྱོད་ཆོ་དབང་རིག་འཛིན་བོད་དམག་ཁྲུལ་
 ཁང་གི་དམག་སྤྱི་གཞིན་པའི་གོ་གནད་ཆོང་མ་འཕྲོག་སྤྱི་ཡིན་ཞེས་པ་
 རེ་ ༡༩༩༧ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༥ ཆོས་ ༡༩ ཉིན་དམར་པོའི་བྱོན་ལོག་ཆོག་
 ཞོག་ཐོག་བཀོད་ཡོད།

བད་པ་ཡོང་བའི་གསར་བརྗེའི་བྱེད་ལོག་སྤྱི་འདོམས་ཁང་། བཅས་ནས།

১৯৫৮ খ্রিঃ ১ জানু ১০ বা

དེ་རྒྱུས། ༡༩༥༧ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢༥ ཉིན། སྤྱི་དབང་འཕྲོག་པ་རི་
བརྒྱལ་མ་གཏམ་ཞེས་འགོ་བརྒྱུད་དུ་འཁོད་པ་འདི་ལྟར།

བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་མ་མི་དམངས་ལྷ་ཡོན་རྩན་ཁང་ནི། དུས་
ལྷན་མིང་པོ་འི་ནང་དཔོན་འགོ་དབང་འཕྲོག་མ་མིང་གྲིས་གཙོས་པ་རི་ཉ་
ཅང་ཡོག་སྤྱོད་གྲི་དགའ་བཞེད་བརྒྱུད་འཕྲོག་ཞིང་བྱན་བདག་པོ་འི་ཚབ་
གྲིས་ཉམས་བརྒྱུད་དང་། གཡོ་བརྒྱུད་དུས་ཡོད་པ་དང་། གོ་ཁྱི་
ལན་གྲིས་ཚབ་བྱས་པ་རི་དང་ནང་གི་མ་ཅུ་འི་འོ་ལུགས་གྲི་ལས་དུ་འགྲོ་
མཁན་དབང་འཕྲོག་པོ་ཁག་ལྔ་ལྟར་གྲི་དང་། འབྲུང་ལྷན་བྲལ་མིས་
གྲི་ཡོག་སྤྱོད་ལས་སྤྲོགས་མཐའ་འཁྱོད་མ་གྲི་ལས་ལྟར་གྲི་དང་། གོ་ཁྱི་
ལན་ལྟར་བརྒྱུད་དང་། གཡོ་བརྒྱུད་དུས་ཡོད་པ་དང་། ཁོ་ཚོས་
ང་ཚོར་རྒྱུ་ཉམས་ཅན་གྲི་དབང་བརྒྱུད་དུས་པར་བརྟེན་བཟོད་པ་སྤྱོད་
ཐབས་བྲལ་མོང་། ང་ཚོས་འདིར་བྱུང་བརྒྱལ་མ་ཕྱིད་ལྟར། ང་ཚོ་
བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་མ་མིང་ལྷ་ཡོན་རྩན་ཁང་གི་ཐད་གཏོགས་ལས་
ཁྱེད་ཁག་གིས་གསར་བཞེད་བྱེད་ལག་ལོག་ཁག་དང་། ལྷ་ས་
གསར་བཞེད་བྱེད་ལོག་ཁང་། ལྷ་ས་གསར་བཞེད་བྱེད་ལོག་སྤྱི་ཁང་།
བྱེད་ལག་ནས་བོད་ལ་ཡོང་བའི་གསར་བཞེད་བྱེད་ལོག་སྤྱི་འོ་ལས་ཁང་
བཅས་ནས། ༡ ཚེས་ ༢༥ ཉིན་མཉམ་སྤྲེལ་བྱས་ནས་ཁོང་ཚོར་

བྱེད་ཡོག་བྱས་པ་ཡིན། ཁོང་ཚོ་ནི་དབང་ཆ་འཕྲོག་པ་ཡིན། ང་ཚོ་
 བོད་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་མི་དམངས་ལྷན་ཡོན་རྒྱུན་ཁང་གི་ཐད་གཏོགས་པས་
 ཁྱེད་ཁག་གི་གསར་འཛུལ་གྱི་ཁྱེད་ཡོག་ཤོག་ཁག་དང་། ལྷ་ས་གསར་
 འཛུལ་གྱི་ཁྱེད་ཡོག་ཁང་། ལྷ་ས་བྱེད་ཡོག་སྤྱི་ཁང་། བྱེད་ཡོག་ནས་བོད་
 ཏུ་ཡོང་བའི་གསར་འཛུལ་གྱི་ཁྱེད་ཡོག་འདུས་ཁང་བཅས་ནས་གསར་
 འཛུལ་གྱི་ཁྱེད་ཡོག་ཁང་འདུས་མི་འདུས་པ་སྒོ་བྱས་ཏེ། བོད་རང་
 སྤྱོད་ལྗོངས་མི་དམངས་ལྷན་ཡོན་རྒྱུན་ཁང་གི་གསར་འཛུལ་གྱི་ཁྱེད་ཡོག་
 ཁང་འདུས་པ་གོ་དེ་ཁང་བཅས་ནས་བོད་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་མི་དམངས་
 ལྷན་ཡོན་རྒྱུན་ཁང་གི་དབང་ཆ་ཡོད་ཚད་ཆབ་བྱས་ནས་འཛིན་སྐྱོ་ཡིན་
 ཞེས་འཁོད་ཡོད་པ་རེད།

གནས་ཚུལ་འདི་དག་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་སྐབས་བོད་རང་སྤྱོད་
 ལྗོངས་མི་དམངས་ལྷན་ཡོན་རྒྱུན་ཁང་ནང་ཆོག་སྐུ་པོ་དེ་གི་མིང་སྤྱད་
 བའི་བོད་རིགས་འགའ་གས་ཡོད་པ་ནས་ས་ཁུངས་མེད་སྒོ་འདྲིགས་
 སྒྲ་ཚལ་གྱིས་འཐབ་འཛིན་དང་། དམར་འབབས་ཁྲིམ་འཛོམ་བྱས་
 པ་བཅས་བྱེད་སྤངས་དེ་ཚོ་ནི་ཐོག་ནས་བོད་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་ཟེར་བ་དངོས་
 དོན་ཐོག་གནས་སྤངས་ག་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མེད་གསལ་བོར་མཚན་བྱུང་
 པ་ས་རེད། གོང་གསལ་ལ། སྤྱིད་དབང་འཕྲོག་པའི་བསྐྱེད་པ་གཏམ་
 ཞེས་བའི་བཞེད་ཆར།

(བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་མི་དཔངས་སུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ནི། ཏུས་
ཡུན་རིང་པོ་རི་ནང་ང་པོད་ངག་དཔང་འཛིགས་མེད་ཀྱིས་གཙུག་པའི་ཉ་
ཅང་ལོག་སྤྱོད་ཀྱི་བཀའ་བཀོད་བརྒྱུད་འཛིན་ཞིང་ཐུན་བདག་པོ་རི་ཆེན་
ཀྱིས་ཉམས་འབྱུངས་དང་། གཡོ་བཟངས་བུས་ཡོད་)

ཞེས་པའི་སྐད་ཆ་འདི་ལྷ་བྱ་ཤོད་ག་ནས་ཤེས་ཀྱི་རེད། བོད་
རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་འཛིགས་མ་ཐག་དེ་སུ་རེད། ང་པོད་ཀྱིས་རང་སྤྱོད་ས་
ཀྱི་དཔང་ཆ་སུ་རི་ལག་ནས་འབྱོག་པ་རེད། ང་པོད་ཉ་ཅང་ལོག་སྤྱོད་
བཀའ་བཀོད་བརྒྱུད་འཛིན་ཞིང་ཐུན་བདག་པོ་རི་ཆེན་ཡོན་ལྷན་། དེ་ལ་
ཀུན་ཞི་བསྐྱོ་མཁན་དེ་སུ་རེད། ཀུན་གཟིགས་པན་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་།
བསམ་པོ་ཆོ་དཔང་རིག་འཛིན་། ལྷ་སྐྱོན་ཡོ་ཤེས་ཚལ་སྐྱིམས། གཏས་
ལྷན་ཐུབ་བརྟན་ཉི་མ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཤེས་རིག་གསར་
བརྒྱུད་སྤྱོད་ས་པངས་གོང་ནས་གོ་བྱོས་མེད་པར་བྱུང་ཅང་། ཤེས་
རིག་གསར་བརྒྱུད་སྤྱོད་སུ་ང་པོད་དང་། འཕགས་པ་ལྷ། མཆོ་
སྐྱོ་སོགས་བོད་རིགས་ལྷང་ཤས་ལྷག་པ་ལྷས་ཀྱི་གོ་མང་འབྱོག་
པའི་གནས་ཚལ་འདི་དག་ལ་བདག་ཞིབ་སྐབས། བོད་མི་སུ་འདྲ་ཞིག་
ཡོན་ཅང་། ཡུང་ཐུན་དང་གི་རྒྱུ་སྤྱོད་ས་མ་འབྱུངས་དང་། གསར་
བརྒྱུད་དགར་མེད་པར། རྒྱུ་སྤྱོད་ས་འཛིན་པང་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་
གཏན་ནས་མེད་པར་བོད་རིགས་ཤིག་ཡོན་ལྷན་སྤྱོད་དཔང་གི་ཐོབ་ཐང་

འོས་བསམ་ནས་ཡང་མེད་པར་ཆ་འཇག་ལག་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་
 དངོས་ར་གསལ་བོ་འཕྲོད་ཀྱི་འདུག། ད་དུང་དེས་ག་ཡ་ཚད། ང་
 མོད་ལ་བཅིང་བཀྲོལ་དམག་གི་དབྱ་ཡ་དང་། དང་ལ་ངོ་གླིང་མཁའ་
 བྱི་མིང་བདག་ས་དེ་སྤྱིད་དབང་འཕྲོག་ས། འཕྲུལ་འཛིངས་པདྨ་ཉེ་བྱ་
 ཉག་དུ་བཅོན་ལ་ཉར་བཞིན་དུ། སྐབས་དེ་བེ་ཅིང་དུ་བྱི་བྱུལ་མི་རྣམས་
 སྒྲེ་ལེན་བྱེད་པའི་མཁའ་མེད་ཀྱི་གྲས་ལ་བཞག་ནས་བྱུལ་ཡོངས་མི་དམངས་
 འཕྲུལ་མི་ཆོག་ས་ཆེན་གྱི་བྱུན་ལས་གཙོ་འཛིན་གཞིན་པའི་གྲས་དང་།
 བོད་ཀྱི་སྤྱིད་དབང་འཛིན་མཁའ་མེད་ཀྱི་མཛད་ཀྱི་མཛད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། འཕྲུལ་
 པ་རྣམས་ཞིང་བཞག་པ་དག་པོ་ཆེ་ཤོས་དང་། དམངས་འཁོན་ཆེན་པོ་ཡོད་
 མཁའ། དང་ལ་ངོ་གླིང་མཁའ་བཅས་ཀྱི་མིང་བདག་ས་ནས་སྤྱིད་
 དབང་འཕྲོག་ས། འཕྲུལ་འཛིངས་བྱས་དེ་དོ་དམ་ཁོངས་ཉར་བཞིན་པ་
 ཞིག་ལ་སྐབས་དེ་བོད་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་ཆོག་ས་རྣམས་ཁང་གཙོ་འཛིན་གཞིན་
 པའི་མིང་བདག་ས་ནས་སྤྱིལ་བསྐྱགས་བྱེད་འདུག་པ་བཅས་འདི་ལྟ་བུའི་
 བྱ་སྤྱོད་རང་སྤྱོད་གང་དཔེ་ཆ་ཁྲིལ་མེད། ཁྲམ་པ་ཁྲམ་ནག་གི་
 སྤྱིད་དབང་འདི་འདྲའི་འོག་དུ་བོད་མི་མང་ལ་བག་ལེགས་པའི་བྱེད་དང་།
 ལུལ་གྱི་ནང་ལ་སྤྱིང་འཇགས་ཡང་བྱས་ཡོང་བའི་དེ་བུ་གང་འདྲ་ཞིག་
 འདུག་གས།

སྲིད་དབང་དྲག་འཇུངས།

རིག་གནས་གསར་བཞེ་ཞེས་པ་ཁྲ་གྲོ་འི་ལས་འགུལ་དེ་བྱེད་སྐབས་པོད་
 ཉང་སྒྲིག་ཁྲིམས་གཞིག་རལ་དུ་གྱུར་ནས་པན་ཚུན་སྲིད་དབང་འཕྲོག་
 རེས་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་ཞིག་ལངས་པ་རེད། བོད་ས་ཁུལ་ལམ་ཆེ་
 བའི་ཉང་པོག་ཁག་པན་ཚུན་དབང་གོ་མཚན་ཆེ་ཆུང་སྒྲ་ཚོགས་བཅུ་
 སྟོད་ཀྱིས་དབང་ཆར་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་དྲག་ཟིང་དངོས་སུ་ལག་ལེན་བྱས་ཏེ་
 དཔུང་གོ་སུ་བཟང་གི་དུས་སྐབས་ཚྭ་ག་ཟིང་ཆེ་བ་ཞིག་དུ་སོང་ལྟམས།
 མཐོ་འི་སྲིད་དབང་གི་གནས་སྟངས་ཀྱང་ཉེན་ཁའི་ངང་གནས་དགོས་པ་
 ཞིག་ཆགས་པ་དང་། ཇོ་ཉེ་མི་བཟོད་པའི་གནས་ཚུལ་དེའི་གདོང་
 བཀག་གི་ཆེད་དུ། ༡༩༥༧ ལྷ་ ༢ ཆོས་ ༢༧ ཉིན། ཀྱང་དབྱང་དང་།
 རྒྱལ་སྲིད་ཕྱི་ཁྲུབ་ཁང་། ཀྱང་དབྱང་དམག་དོན་ཕྱ་ཡོན་ལྷན་ཁང་
 བཅས་ཀྱིས་བོད་རང་སྲོལ་སྲོལ་སྲིད་དབང་ཡོངས་ཚོགས་བཅུ་
 དམག་ཁུལ་ཁང་ནས་འཛིན་སྲོང་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་བཏང་བ་རེད།

དེ་ལོ་འི་ལྷ་ ༢ ཆོས་ ༢༧ ཉིན། ཀྱང་གོ་མི་དམངས་བཅའ་
 བཀོལ་དམག་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་ཅ་ཚིག་ཟེར་བ་འགོ་བཟོད་དུ་
 འཁོད་པའི་ནང་། ཀྱང་གྱང་གྱང་དབྱང་དམག་དོན་ཕྱ་ཡོན་ལྷན་ཁང་
 གི་བཀའ་ལྟར། ཀྱང་གོ་མི་དམངས་བཅའ་བཀོལ་དམག་བོད་དམག་

[illegible]

གཤམ་བཟེ་ལྷ་ཡོན་རྒྱན་ཁང་གནས་ཆུང་མ་ཞིག་ཡོད་
 རོ། ། ༡༩༩ ཡོ་ཕྱེ་བཞུག་དང་། དཔེ་ཆ་དྲུག་གྲགས་ཆེ་
 བུང་ལྟེ་ལ་ཁུལ་ཁག་གི་ལྷོ་མ་ལྟེ་བཟུང་། ལྷོ་མ་གི་རྒྱ་ཕྱོད་
 ལྷོ་མ་ལས་མ་ཆད། ཞིང་ཆེན་ཁག་དང་ཕྱོད་ཕྱོད་དང་ཕྱོད་ཕྱོད་ལས་
 ལྷོ་མ་ཁག་གི་གཤམ་བཟེ་ལྷ་ཡོན་རྒྱན་ཁང་དང་། ལྷོ་མ་དཔེ་
 གཞུང་དཔེ་ཆ་དང་ལྷོ་མ་དཔེ་ཆ་དང་ལྷོ་མ་དཔེ་ཆ་དང་། ལྷོ་མ་དཔེ་ཆ་

རྒྱུ་མཁའ་གི་ཞིང་ཆེན་དང་། རྒྱུ་ཁྱིམ་། དེ་པལ་ཞིང་རྒྱུ་མཁའ་དཔལ་
 བོ་འི་སྒྲིང་དཔལ་འོག་པའཛན་པའཛུར་བྱས་པའི་རང་རྒྱུང་ལྡོང་ས་ཁག་གི་
 བས་ཞིང་ཆེན་དང་། རང་རྒྱུང་ལྡོང་ས་། རྒྱུ་ཁྱིམ་པའཛན་ཁག་ ༢༧
 ཡོད་ཁོངས་ནས་ཁག་ ༢༠ ནང་གསལ་རྩི་ལྟ་ཡོན་ལྷན་ཁང་པའི་ལྷག་
 རང་གསལ་པའཛན་གསལ་བྱུང་བ་དང་། ཞིང་ཆེན་དང་། རང་རྒྱུང་ལྡོང་ས་
 རྒྱུ་འི་ནང་གསལ་པའི་ལྟ་ཡོན་ལྷན་ཁང་པའཛན་གསལ་བྱུང་བ་དང་། རྒྱུ་མཁའ་དཔལ་དང་།

འཕྲད་དེ་དུས་ཐོག་འཇུགས་ས་ཕུབ་པར་ཕྱིར་འགྲངས་གྱུར་པ་དེའི་
 ཁོངས་བོད་ཚད་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཕྱིར་འགྲངས་གྱུར་པའི་རྒྱ་མཚན་
 རི་རྩར་ཡིན་ནས་ཞེ་ན། བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་བཀོད་འདོམས་པ་
 གྲང་གོ་ཉ་མའོ་འི་པས་མ་ཁྲོར་མོས་མཐུན་མེད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་བོད་ནང་
 འཆར་དོན་གཞིར་བརྒྱངས་ཀྱི་དུས་ཐོན་དུ་གསར་བཞེ་ཕྱ་ཡོན་རྟན་ཁང་
 འཇུགས་ས་ཕུབ་ལྟམས། གྲང་གོ་ཉ་བོད་ནས་ཕྱིར་འཕྲེན་གྱིས་ཇི་ཁོན་
 ཞིང་ཆེན་གསར་བཞེ་ཕྱ་ཡོན་རྟན་ཁང་གི་ཀུའུ་རེན་ལ་འཕོས་ལེན་བྱས་
 ཏེ། བོད་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་གསར་བཞེ་ཕྱ་ཡོན་རྟན་ཁང་གཞི་ནས་
 ༡༩༥༤ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༥ ཉིན་འཇུགས་ཕུབ་པ་རེད།

བོད་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་གསར་བཞེ་ཕྱ་ཡོན་རྟན་ཁང་གི་ཀུའུ་རེན་
 ནང་། ཀུའུ་རེན་གཞིན་པ་བཅས་མི་གྲངས་ ༡༨ ཡོད་པ་འདི་ལྟར།

ཀུའུ་རེན།

ཅང་ལྷང་ཡ།

ཀུའུ་རེན་གཞིན་པའི་གྲས།

རན་རོང་།

པ་སངས། (བྱད་མེད།)

དུན་མི་ཡིད།

ཡང་དྲུང་སིང་། (བོད་མི་ཤེས་རབ་དོན་གྲུབ།)

མེ་འོ་མི་ཡི།

ང་མོད་ངག་དབང་འཛིགས་མེད།

སྒོ་ཁང་ལུང་།

ལེའུ་གྲེ་མིན།

ཐུབ་བལྟན་ཉི་མ།

ཀྱ་ཅིང་ཁང་།

ཐན་བའོ། (བོད་མི་སངས་བྱས་ལེ་ཤེས།)

སྒྲ་མི་དྲ།

ཆོ་ངང་རྩ་མོ། (བྱད་མེད།) བཙམ་རེད།

རིག་གནས་སློབ་གསོ།

བོད་ནང་རིག་གཞུང་སློབ་གྲིེ་བྱ་བཞག་སློབ་ལ་བྱ་རྒྱུ་དང་
 ཉིད་ནས་ ༡༩༡༩ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༥ ཉིན། ལྷ་ས་ཤིན་ཏུ་གསལ་འགྱུར་
 ཁང་ནས་གནས་ཚུལ་སྤེལ་གསལ་ནང་བཅའ་བཀོད་དམག་ལས་བོད་
 མིའི་སློབ་སློབ་ཡར་ལྷུས་རོགས་རམ་བྱས་པ་ཞེས་པའི་ཉིགོ་བརྗོད་
 འོག་འགོད་གསལ། མཛད་རང་སློབ་སློབ་ས་ཁུལ་གྱི་བཅའ་བཀོད་
 དམག་ནས། བོད་ས་ཁུལ་གྱི་སློབ་སློབ་ཡར་ལྷུས་ཆེད། སློབ་འགྲོ་
 གཞི་རམ་གྱི་སློབ་བྱ་བཀའ་ ༡༩༤ དང་། སློབ་ཕྱག་ ༢༩༠༠ ཙམ་
 ཡོད་པའི་འབྲེང་རིམ་སློབ་བྱ་འགའ་གས་བཅས་བཅུགས་ཡོད་ལྷགས་
 གསལ་འདུག་ཅིང་། སློབ་བྱ་དེ་ཚོ་འི་ནང་དབུལ་སྐོངས་གྲུ་རིམ་གྱི་
 བྱ་ཕྱག་ས་གཏོགས་འཛུལ་ཞུགས་ཕྱིད་ཚོག་གི་མེད་པ་དང་། གྲུ་
 རིམ་གཞན་དག་གི་བྱ་ཕྱག་ནམས་ལ་རིག་གནས་སློབ་སློབ་ཕྱིད་པའི་
 མཁུན་ལས་ཉ་པས་མེད་པ་ལྷ་བྱར་གྱུར་ཡོད། དབུལ་སྐོངས་གྲུ་
 རིམ་གྱི་བྱ་ཕྱག་སློབ་བྱ་བ་དེ་ཚོ་ལ་ཡང་ཞིང་ལས་ཕྱིད་དང་། སློབ་
 སློབ་ཕྱིད་ཀྱི་སློབ་གསོ་ལག་ལེན་བཟུང་དེ། ཉིན་ཕྱིད་སློབ་སློབ་དང་།
 ཉིན་ཕྱིད་ཞིང་ལས་སྐོགས་ངལ་ཚོལ་ནང་ཞུགས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་འདུག །
 དེང་སྐབས་ཤེས་ཡོན་ཡར་ལྷུས་ཕྱིན་པའི་དུས་རབས་ནང་བོད་ཀྱི་

100

[illegible]

རིག་གཞུང་སློབ་སློང་གི་རྣམ་པ་ཕྱགས་མ་ཐུབ་ཀྱིས་ཉམས་ཀྱང་དུ་
 གྱུར་གྱི་ཡོད་ལྟ་བུ། མ་འོངས་པར་བོད་ཡུལ་བོད་མིས་འཛིན་སྐྱོར་
 བྱེད་པའི་དུས་སྐབས་སུ་རིག་གཞུང་སླར་གསོ་ཞི་བུ་རིམ་ནང་དཀར་
 ངལ་ཆེས་སྡེ་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་དངོས་མཐོང་ཡིན་གཤེས། དེས་
 ན་བོད་ཀྱི་ཕྱི་ལ་གནས་པའི་བོད་རིགས་གཞིན་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་མ་འོངས་
 པའི་ང་ཚོ་འི་རྒྱལ་རབས་ནང་དུས་པ་ཆེན་པོ་འདོན་དགོས་པ་ཆགས་
 རྒྱུ་ཡིན་པར་བརྟུན། ད་ལྟ་ཞོང་ས་ཐུབས་མགོན་ཆེན་པོ་འེ་ཕྱགས་
 རྒྱུ་ཡིན་པའི་པམ་འོག་རང་གི་ཤེས་རིག་སྒྲོར་ལ་སློབ་སློང་བྱེད་པའི་ཆ་
 ཀྱིན་ཐུན་ཐུས་ཚལས་པ་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར་གཞིན་བྱ་རྣམས་ནས་
 རིག་པ་ཕྱགས་སྐྱད་བཞིན་འཁྲིམས་དེ་དུས་ཚད་དམ་འཛིན་གྱིས་པ་
 མེས་ཀྱི་ཤེས་རིག་མི་སློན་མ་དགོས་པ་དེར་གཏེས་འཛིན་གནང་རྒྱ་
 གཡུ་གནད་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ལས་སྡོག་སྡེ་རང་གི་རིག་གཞུང་ལ་སློབ་
 སློང་བྱེད་རྒྱ་ཁོར་དང་། གཞན་གྱི་རིག་གཞུང་གཙོ་བོར་བརྟེན་པའི་
 སློབ་སློང་བྱས་ན་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་པའི་སློབ་སློང་བྱེད་ཁྲངས་གིག་དང་།
 དམིགས་ཡུལ་དང་བྲལ་བའི་སློབ་སློང་བྱེད་ཁྲངས་གིག་རེད། དེ་ལས་
 དུ་མ་སོང་བའི་འགན་འཁུར་ནི་ང་ཚོ་བོད་རིགས་གཞིན་དར་གན་
 གསུམ་ཆང་མར་འཁྲི་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ངོས་འཛིན་གསལ་པོ་བྱེད་རྒྱ་
 གཡུ་འགངས་ཆེན་པོ་རེད་པས་མ་གྱི་འདུག།

ཅག་གྲ་བཟོ་བུ། ཤིང་ཅ་འདྲུང་འཕེན་བཟོ་བུ། རྩམ་པུ་བཟོ་བུ་རྩུར་
བཟོ་བུ། ལྷོག་སྒྲན་བཟོ་བུ་བཅས།

ལྷོ་ཁར།

མཚོ་སྒྲ་རྫོང་མང་མང་གཤང་པའི་འགྲམ་དུ་ཚུ་བྱགས་དཔོ་ ༢༠༠
ཡོང་པའི་ལྷོག་ཁར་འབྲེང་གཅིག་ ཤིང་དཀར་རྫོང་ཁོངས་ཞིང་
ཅས་བཟོ་བུ་བཅས།

མངའ་རིས་སུ།

མངའ་རིས་རྫོང་ཁོངས་ཅུ་མདུད་གྲོང་བདུལ་གར་དེས་ཕྱོན་ཅས་བཟོ་བུ།

གཞིས་ཅིང་།

བདོང་དཀར་དང་། སུ་དག་གཞིས་ལ་དོ་སྤྲེལ་གཏོར་ཁ། ཉང་
རྩའི་འགྲམ་དུ་འཁལ་འཕག་བཟོ་བུ། ལྷོག་མེ་བཟོ་བུ། ལྷོག་
འདོན་ཁར། གཞིས་ཅིང་འབྲུལ་ཅས་བཟོ་བཅས་ཁར། ཚུ་
དྲུགས་ཚུས་འཕེན་འཁོར་ཡོ། དེ་རྩམ་མཁོ་སྒྲོད་རྩམ་འབྲུང་བཟོ་
བུ། གྲུ་མེ་བཟོ་ཁར། རྩམ་འཕོར་འབྲུལ་ཁར། ཡོ་ཞེ་བ་
བཟོ་བུ། འབྲུ་རྩམ་བཟོ་བུ། ཤིང་པ། རྩམ་ཕྱུ་འབྲེགས། ཡང་
ལ། རྩམ་བུ། རྩམ་གདན། རྩམ་ཕྱོན་པ། ཤིང་ཕོར། རྩམས་
ལས། ཤིང་ལས་བཅས་སྡེ་ ༢༢ དང་། གཏོང་ཕྱེས་རྫོང་
ཁོངས་རི་དོ་གྲོང་ཆོ་ལ་ལྷོག་འདོན་བབས་ཅགས་བཅས་ཡོང་འདྲུག།

ཆས་བཟོས་པ་དང་། སྒོག་བཞེས་ཕྱི་འཕག་ཆུ་འཁོར་དང་། རྩམ་
བརྩམ་འཕྲུལ་འཁོར་བཅས་སྦྱོར་བེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

རྩ་ས་ཨར་འདས་བཟོ་བྱ་དེ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་བཅུགས་
པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཨར་འདས་ཐོན་སྐྱེད་འབོར་ཆེན་པོ་བྱས་དེ་
རྩ་ས་དང་། ཉིང་ཁྲི། གཙང་སོགས་ས་ཁུལ་གྱི་འཕྲིགས་བསྐྱེད་
ལ་རྒྱབ་སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

ཀོང་པོ་ཉིང་ཁྲི་ནི་བོད་ཀྱི་བཟོ་ལས་ཀྱི་གནས་གཞི་གཙོ་བོ་ཞིག་
ཆགས་ཡོད་པ་དང་། བཟོ་བྱ་དེ་ནས་གོས་སྒྲམ་ཚོས་གཞི་སྒྲ་ཚོགས་
དང་། ཀམ་པ་ལི་ཚོས་གཞི་སྒྲ་ཚོགས། འཕག་ལས་བྱས་པའི་ཐོན་
སྐྱེད་དངོས་ཟོག་རྒྱ་ནག་ཀོང་ཁུལ་གྱི་ཁྲིང་ཁྲིང་ཟོག་གསུམ་སྟེ་ཆུང་
དེ་ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་ལ་ཚོང་ཟོག་ཁྱོན་ཆེ་འབྲེམས་ཚོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

གོང་གསལ་བོད་ས་ཁུལ་ཁག་ནང་བཟོ་བྱ་ཁག་འཕྲིགས་བསྐྱེད་
བྱས་ཁྲིངས་ནས་ཞིང་ཆས་བཟོ་བྱ་དང་། རྩས་བསྐྱེད་བཟོ་བྱ་གཉིས་
ནས་ཐོན་སྐྱེད་བྱས་པའི་དངོས་ཟོག་གིས་བོད་ཀྱི་ཞིང་ཁུལ་རྒྱང་གས་ལ་
ཕན་ཐོགས་ཅུང་ཟད་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་གཞོགས་དེ་བྱིངས་བཟོ་བྱའི་ཐོན་
སྐྱེད་ཀྱིས་བོད་རིགས་ལ་ཉ་ལམ་ཕན་ཐོགས་མེད་པ་དཔེར་ན། ཁྲིས་
རྩས་ཡི་ཅེ་ཙམ་ཡང་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཉན་མོ་འི་སྐར་མ་ལྟ་བུ་དང་།
བོད་མི་ནམས་ཀྱི་ཁྲིས་རྩས་ནི་འདས་བག་དང་། ཐལ་བར་བསྐྱེད་པའི་

རྒྱལ་པ་ཡང་ཐོག་གི་འཛོལ་སྐྱོད་སྐྱེས་ནང་བོད་མི་རྣམས་སྐྱེས་
 ཡོག་བྱེད་རགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་ས་
 གནས་ཁག་ནས་དེ་སོལ་བསྐྱོགས་འདོན་གྱི་ཐོན་སྐྱོད་བྱེད་འགོ་ཚུགས་
 དེ་ལོ་ཤས་འགྲོ་གི་ཡོད་ཀྱང་ཐོན་སྐྱོད་བྱས་པའི་དེ་སོལ་སྐྱེས་མོ་གང་
 ཅམ་ཡང་དེ་བར་བོད་ནང་བོད་སྐྱོད་བྱས་མེད་པ་ཐོན་སྐྱོད་དངོས་པོ་
 གཞན་དག་ཀྱང་པལ་ཆེར་དེ་དང་མཚུངས་ཤིང་། གནས་ཚུལ་དེ་ཚོའི་
 ཐོག་ནས་བོད་མིས་རྒྱལ་ཁྲུག་དང་མ་བྲལ་བ་དཀའ་ངལ་གྱི་བ་པའི་
 འབྲས་བུ་དེ་སྐུ་བཞུགས་དང་སྐུ་བཞུགས་པར་སྐྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་མེད་
 ཤེས་བྱུ་བ་པ་ཞིག་ཡིན། ॥

བོད་ནང་འཕྱོད་བསྐྱེད་བྱིས་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱི།

བོད་ནང་སྐྱེད་དོན་བྱ་བཞག་གི་སྒྲོམ་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༣ ལྷོ་ ༡༢ ཚེས་ ༡
 ཉིན་རྒྱ་ས་བོད་སྐྱེད་ཀྱི་འཕྱོད་བསྐྱེད་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཆབ་སྲིད་པོ་ས་
 ཚོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏྲུན་ཁང་གི་ཀུན་ཀྱི་གཞི་བཞག་པ། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་
 མི་མང་འཐུས་མི་འཇུག་པ་ལ་སྐྱོད་བྱེད་ལེགས་ཅན་གྱི་ཆ་མཚོགས་ནས་
 གནས་ལྷན་གྱི་འཕྱོད་བསྐྱེད་ཀྱི་པ་ལ་གཞིགས་ན་བོད་ཀྱི་སྐྱེད་ལྷན་པ་ལྷན་
 ཁག་ལྔ་དང་། སྐྱོང་ཁྱེད་གཅིག་པཅས་བྱི་ནང་སྐྱེད་ཁང་གྲངས་ ༡༠
 དང་། ལྷོ་ ༧༠ ཚེས་བྱི་ནང་སྐྱེད་ཁང་། ཡང་ན་འཕྱོད་བསྐྱེད་ཁང་
 འཕྱོད་པ་ལྔ་དང་། སྐྱེད་དོན་མི་སྣ་ཡང་བྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོ་ལས་
 ལྷན་གསུམ་རྒྱུ་ལ་ཅམ་མང་པ་ཡོད་སྟེ་འགྲེམ་བཞེད་བྱས་དེ་དོད་བྱི་
 འཕྱོད་བསྐྱེད་བྱ་བཞག་གི་འཕྱོད་བསྐྱེད་ཀྱི་འཕྱོད་བསྐྱེད་ཀྱི་
 འཕྱོད་བསྐྱེད་བྱ་བཞག་གི་འཕྱོད་བསྐྱེད་བྱ་བཞག་ཀྱི་
 འཕྱོད་བསྐྱེད་བྱ་བཞག་གི་འཕྱོད་བསྐྱེད་བྱ་བཞག་ཀྱི་
 གནས་ལྷན་འོ་མང་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་དང་། གནས་ཅི།
 ཆབ་མདོ་པཅས་ས་ཁྱེད་ཁྱེད་གསུམ་ནང་ཡོད་པ་དེ་སྐྱེད་ཁང་ཁྱེད་
 བྱང་སྐྱེད་ཁང་གི་ཚད་གཞི་དང་མཐུན་པ་ཞིག་པས། དེ་བྱིངས་བོད་
 གྱི་ཆེད་ཞིང་འཕྱོད་ས་ཁྱེད་ཁྱེད་གི་ནང་ཡོད་པ་དེ་སྐྱེད་ཁང་དང་།
 འཕྱོད་བསྐྱེད་བྱ་བཞག་ཁྱེད་ཁྱེད་སྐྱེད་པ་དེ་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་

བརྟེན་པའི་དྲེལ་བསྐྱབས་ཀྱི་རྒྱུ་ལོ་ཙམ་པས་ཀྱི་ཆེད་མེ་རམངས་
 མང་ཚོགས་ཀྱི་ལྷན་ཁང་ས་པའི་སྤང་ལྷང་པའི་ཚད་འཕེར་གྱི་སྒྲན་ཁང་
 དང་། སྒྲན་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཚང་པའི་སྒྲན་ཁང་དོན་ཞིག་དེ་པན་འཕྱོགས་
 བརྟེན་ལྷན་པའི་གནས་ཚུལ་མཐོང་གི་མི་འདུག །ཏུ་ཆོད་ནི། ཀྱི་
 ཆེད་ཞིང་འབྲེག་ས་ཁུལ་སྤྱི་དྲིངས་ནང་ཀྱི་མིས་འཕྲོད་པ་ཕྱིན་པམ། སྒྲན་
 ཁང་གི་མིང་འདོགས་ལྷན་པའི་ཆོ་འདོད་ལྷན་དོན་འགན་འཁུར་བྱེད་
 མིའི་ཚིང་ཆོག་རང་ནས་གསལ་དོགས་སྤྱབ་གྱི་འདུག །སྒྲན་དོན་མི་
 སྒྲ་དེ་ཆོ་འདོད་མིང་ཆོག་ལ་ཨེམ་ེ་ཀྱང་བརྟེན་པ་ཞེས་བདགས་ཡོད་པ་
 དང་། མིང་ཆོག་དེར་ཉེ་བ་ཕྱི་བརྟེན་ན་རྩེ་རྒྱ་གི་སྒྲན་པའི་ཕྱིད་
 མཁའ་ཡེན་པར་གོ་ནོར་ཕྱིར་སྤྱོད་ཡོད། དངོས་དོན་ཕྱོག་ཨེམ་ེ་
 ལྷན་ལྷན་ཡག་མེད་པའི་ཀྱང་བརྟེན་པ་ཆ་རྒྱུན་མ་འཛུགས་པ་ཞེས་ཡོད་
 དེས་ལས་མིང་དོན་མཛུངས་པའི་སྒྲན་པའི་ཤེས་ཡོན་ཚང་པ་ཞིག་ག་
 ལ་ཡོད། ཨེམ་ེ་ཀྱང་བརྟེན་པ་ཟེར་བ་དེ་ཆོ་འདོད་ཀྱི་དམངས་ནས་འབྱུང་
 སེལ་དོགས་སྤྱི་ནད་བཅོས་བྱེད་སྤངས་སྤྱབས་པའི་དེ་ཟུང་ཟུང་གས་
 རིང་བསྐྱབ་ཕྱི་ས་ཁུལ་ཁག་ལ་སྒྲན་པའི་ལས་འགན་འཁུར་བར་གཏོང་
 གི་ཡོད་པ་པས། མིང་དོན་མཛུངས་པའི་སྒྲན་དོན་མི་སྒྲ་ཞིག་གཏན་
 ལས་མིན་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ནད་པཅོས་ཆུང་རིགས་བྱེད་ཀྱས་མཐུ་ཡང་ཡོད་
 པ་མ་ཟེད། དངོས་འབྲེལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དོན་འདོན་བོད་ནང་གི་

འཕྱོད་བཞུག་བྱ་བཞག་གི་སྤྱི་ཚད་མཚན་ཐུབ།

བོད་ནང་ཤར་སྤྱོད་བྱེད་པའི་སྒྲན་རིགས་སྐོར་ལ་མཚན་
 གནང་སྐར་ལུགས་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་གཞི་རྩར་
 བཞག་ཏེ་སྒྲན་རིགས་བཟོ་བསྐྱུན་གྱིས་མ་པོ་འདོན་བཤེད་སྤྱོད་གཙོ་བྱས་
 བྱེད་པ་ལས། ལྷོ་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་སྒྲན་པཅོས་འཕྱོད་བཞུག་བྱ་
 བཞག་གསར་པ་དོན་ས་ཁུལ་རེ་རྒྱང་ནང་བྱས་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་དེ་
 ལྷོ་ས་ས་ཁུལ་ཁག་ནང་བྱེད་ཐུབ་ཡོད་པ་མ་དང་། དེ་ནི་རྒྱ་ནག་རང་
 གི་འཕྱོད་བཞུག་བྱ་བཞག་ཀྱང་རྗེས་ལུས་ནས་བྲོལ་མ་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་གྱིས་
 བོད་ནང་དེ་ལྟའི་གསར་པ་དོན་བྱེད་པའི་ཉུང་པས་ལྷོང་གི་མེད་པ་གསལ་
 བོ་ཡིན་པ་རྙེད། བོད་རྒྱ་མེད་ས་ཁུལ་ནང་དེང་དུས་དང་མཐུན་པའི་
 སྒྲན་རིག་ཤར་སྤྱོད་དང་། པཅོས་ཐབས་བྱེད་པའི་ཐབས་ལས་ཉ་ལས་
 མེད་པར་ཆ་འཛོལ་བྱས་ཆོག་གི་འདུག་པ་མ་ཟད། རྒྱ་དམར་ནས་
 བོད་ནང་འཕྱོད་བཞུག་ལར་རྒྱས་སྐོར་ལ་འབྲེལ་བཞེད་བྱེད་སྐབས་ལྷལ་
 སྒྲན་དང་། ལུལ་ཐབས་ལ་བཞུག་དགོས་པའི་དྲིལ་བསྐྱལ་ས་བརྒྱལ་
 སྤོང་ལུགས་ཆེ་བས་དེ་བོད་སྤོང་ས་ས་མཐོ་འི་སྤོང་དུ་སྐྱུན་སྐྱུལ་ཆོག་ས་
 པའི་རྩ་ཆེད་རྩ་སྒྲན་གྱི་འབྲུང་ཁུངས་ཁྱབ་བསྐྱར་ཡོད་པ་ལྟ་དམར་ནས་
 ཤེས་ཆོར་གྱིས་བོད་རྒྱ་ཁྱབ་དུ་སྒྲན་རྩ་འཐུ་སྐྱུག་ལས་འབྲུལ་གཞི་རྒྱ་
 ཆེན་པོས་སྤེལ་དེ་བཟུ་གཉིར་ཞིབ་ཆགས་བྱས་ཁངས་ནས་ས་ཁུལ་ས་

སོ་དེ་འཕྲོད་བརྟེན་གྱི་དམིགས་སུ་སྒྲན་བྱ་དེ་འཛོལ་བ་ཡུང་། དེ་གྱིངས་
ཅ་སྒྲན་བྱོན་ཆེ་ལོ་ལྟར་གྱི་ནག་ནང་ཁྲུ་པ་དུ་འཕྲོན་འཁྱེད་གྱིས་གྱིན་ག་
གི་འཕྲོད་བརྟེན་ཡར་རྒྱས་ལ་སྒྲན་ཐབས་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་བཅས་གང་
ལྟར་བོད་སྤྱི་ཚལ་གྱི་འཕྲོད་བརྟེན་གྱི་བཞག་སྒར་གནས་པས། ཡར་
རྒྱས་གྱི་ནུས་པ་མངོན་གྱི་མི་འདུག །

རྒྱག་པར་དུ་ཚང་མས་གསལ་བོར་གྲེས་དགོས་པ་ཞིག་ལ། དེང་
སང་རྒྱ་སར་གྱི་མིས་བཙུགས་པའི་སྒྲན་ཁང་དེ་ཚོ་ནི་བོད་མིའི་ལྷས་
ཁས་ས་བདེ་ཐང་བཟོ་བའི་སྒྲན་ཁང་མ་ཡིན་པར། བོད་མིའི་ལྷས་ནས་
ཁྲག་འདོན་སའི་ཁྲག་བསྐྱེད་ལས་ཁྲངས་ལྟ་བུར་བྱུང་ཡོད། དཔེར་ན།
རྒྱ་སར་མི་མང་སྒྲན་ཁང་དང་། སེ་རའི་དམག་མིའི་སྒྲན་ཁང་བཅས་
བར་ཉ་ལས་ཉིན་ལྟར་ལྟ་བུར་བོད་མི་པོ་མོ་ཁྲག་ཚང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་
པ་དང་། ཁྲག་ཁང་ཚད་ ༡༢༠ ཡོད་པའི་གཤམ་དམ་རེར་རིན་གྱི་མའི་
གྲོག་དུལ་སྒོར་ ༣༥ དེ་སྒྲོད་གྱི་ཡོད་པ་དང་། ཁྲག་ཚང་དགོས་པའི་
རྒྱ་རྒྱུན་ནི། ༣་ཆས་ཉེ་རྒྱུད་དོན་དུ་ཡིན་པ་དང་། ལྷས་ནས་ཁྲག་
བདོན་དེ་ཚོང་མཁན་བོད་མི་ལ་སྤྲུག་མ་གཏོགས་གྱི་མི་ཡོད་པའི་གནས་
ཚུལ་གང་ཡང་གོ་ཐོས་མི་འདུག ། རྒྱ་སར་དེ་ལྟར་བྱེད་གྱི་ཡོད་ན་
ས་གནས་གཞན་ལ་དེ་བཞིན་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་ནི་ཐག་གཟི་ཚོད།

འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་ཕྱིང་ལ་དམག་འཁྲུག་ལྟ་བུ་བྱུང་ནས་སྒྲས་

ས་དང་། ཉན་པ་ཚབས་ཆེན་གྱི་ཁྲག་གསོ་བའི་དོན་དུ་རང་གི་ཁྲག་
 བཏོན་ནས་ཉན་པར་མཁོ་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་ཇི་སྟེད་ཡོད་ཀྱང་། རང་ཉིད་
 གྱི་ལུས་སྟོག་འཛོ་བའི་ལྗོ་ཆས་ཀྱི་དོན་དུ་རང་གི་ཁྲག་བཅོངས་པའི་ལོ་
 ལྷུས་དང་སང་བོད་ནང་མ་གཏོགས་གཏན་ནས་བྱང་མ་སྤྱོད་བ་ཞིག་རེད།
 བོད་ནང་གི་སྤྲེན་ཁང་དང་། སྤྲེན་བཅོས་ཀྱི་གནས་སྤངས་ངོ་མ་བཤད་
 ན་དེ་འདྲ་ཞིག་རེད ॥

བོད་ཀྱི་ཞིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་གྱི་བརྒྱུར་བཅོས་འགྲོ་ཆད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ལོ་ནས་ ༡༩༩༧ ལོ་བར་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་དངོས་
 འཛུགས་ས་ཐུབ་པར་བོད་ཀྱི་ཞིང་འབྲོག་གཉིས་ཀྱི་གནས་གཞི་ཁག་ནང་
 མཉེན་པོ་འདོད་སྤྱོད་ཁྱེད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བརྒྱུར་བཅོས་འགྲོ་ཐུབ་མེད་པ་དང་།
 སྐབས་དེའི་ཞིང་འབྲོག་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྤངས་ག་འདྲ་ཞིག་ཐོག་གནས་
 ཡོད་ནས་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྒྱ་དམར་རང་ཉིད་ནས་གྲངས་ཅིས་བྱས་པའི་
 མི་གྲངས་ཁྲི་ ༩༠ ཡོད་པའི་ཞིང་ལུལ་དུ་རྟོགས་རེས་ཚོགས་ཆུང་གྲངས་
 ༡༠༠༠༠ ལྷག་ཙམ་ནང་ནས་རྒྱུན་འཁྱོངས་རྟོགས་རེས་ཚོགས་ཆུང་གྲངས་
 ༩༠:༠ ལྷག་ཙམ་ལས། དེ་འབྲེལ་ནས་དུས་སྐབས་རྟོགས་རེས་
 ཚོགས་ཆུང་དང་། འབྲེལ་མེད་རྟོགས་རེས་ཚོགས་ཆུང་མང་པོ་ཡོད་
 པ་དང་། མི་གྲངས་ཁྲི་ ༡༠ ཡོད་པའི་རྩ་ཐང་སྤྱོད་འབྲོག་ལས་རྟོགས་
 རེས་ཚོགས་ཆུང་གྲངས་ ༩༧༠༠ ཙམ་ལས་འཛུགས་ཐུབ་མེད་ཅིང་།
 མཉེན་པོ་སྤྱོད་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་བརྒྱུར་བཞོན་དེ་དག་དུས་ལུན་རིང་
 པོའི་ནང་རྟོགས་རེས་ཚོགས་ཆུང་གི་དུས་རབས་ལས་ས་གྲོལ་བར་
 གནས་པའི་འགོར་ཀྱིན་གྱི་ལུ་མོ་ནག་པོ་དེ་ལུ་ཤེད་ཅིང་ཅིའི་མགོ་ཐག་
 དུ་གཡོགས་པ་འདི་ལྟར། བོད་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་གསར་བརྗེ་ཁྱེད་ལོན་
 ལྷན་ཁང་གི་ཀུན་རེན་གཞིན་པ་ཆེ་རིང་ལྷ་མོས་བྲིས་ཅིས་བྱས་པའི་བཀའ་

འགོད་བརྒྱད་འཛིན་ཞིང་བློན་ལས་ལུགས་ཀྱི་གད་སྟོགས་སྤྲུང་ཡང་ཡོང་
 ཏུ་འཇུག་གི་མིན། ཞེས་པའི་འགོ་བཅོམ་དུ་འཁོད་པའི་ནང་། ༡༨༩
 ཡོང་ཚུལ་མཐོང་གྲུ་ཞིས་མཚུགས་སྟོན་གནང་པའི་གསར་བཅའི་ལས་ཆེན་
 ཐོག་བསྟོར་བཞིན་པའི་དུས་སྐབས་དེར། ལེའུས་ཀྱིས་ཡོངས་ནང་ཁོང་
 ཀྱང་ཐོན་སྐྱེད་ཟེར་བ་དང་། སྤེར་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ཡར་ལྷུས་གཏོང་
 རྒྱ་བཅས་པའི་རྒྱང་ངན་བཟུབས་དེ་མ་ཅའི་རིང་ལུགས་སྤྲུང་གསོ་བྱེད་
 པའི་བོད་ལ་བནན་བནས་ཡར་ལྷུས་ཀྱི་ཅུ་དོན་ཟེར་བ་བཏོན་པའི་ནང་།
 ༡༩༩ ཡོ་ནས་ཐོན་སྐྱེད་མཉམ་ལས་ཁང་འཇུགས་རྒྱ་མིན་པའི་ཁར།
 ཐ་ན་ཚོད་བཟུ་ཅས་ཡང་མི་བྱེད་པའི་གདན་འབེབས་བྱས་དེ་ཞིང་ལས་
 ས་ཁུལ་དུ་ཞིང་ལས་དོན་ཆེན་ ༡༩ ཟེར་བ་བཏོན་དེ་རོགས་རེས་ཚོར་
 རྒྱང་གི་ཐུན་མོང་མཉམ་གསོག་བྱས་རིགས་སོ་སོར་བདག་རྒྱ་དང་།
 ས་ཞིང་བོགས་གཏོང་ཆོག་པ། མི་སྤྲོ་ཆོག་པ། ས་ཞིང་བཅིངས་ལུགས་
 ཆོག་པ་སོགས་ཀྱི་རང་དབང་ཆེན་པོ་གསུམ་སྤྲད་དེ་འགོག་ཀྱིན་བྱས་
 ལུགས་འབྲེལ་བཅོམ་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

ཐོན་སྐྱོད་ནས་གངས་དང་། ཐོན་འབབ།

མི་སང་སྤྱི་ཁང་ཁག་གི་ནང་ཐོན་སྐྱོད་གཙོ་བོ་ཞིང་ལས་དང་།
 འབྲེག་ལས། ཉགས་ལས། ཞོར་ལས་བཅས་ཡིན་པ་དང་། ཞིང་
 ལས་ཐོན་སྐྱོད་གས་སུ་ནས་དང་། གྲོ་སྒྲུབ། གྲོ་སྒྲུབ། བད་ཁ།
 དཔོ། མ་ཆོས་ལོ་དོག འབྲས། ར་ཤིང་། བྱར་ཤིང་། རྩོ་
 བ་བཅས་འདེབས་ལས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཞིང་ལས་ས་ཁྲལ་མང་
 ཆེན་ནང་ལོ་འཁོར་གཅིག་ནང་དབྱིད་འདེབས་དང་། དགུན་འདེབས་
 བྱས་དེ་ཐོན་འབྲས་ཐོངས་གཉིས་རེ་བསྟུ་ལེན་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཆོས་ཐོན་
 འབབ་ཀྱང་ཆ་སྟོས་སྤྱས་ན་འབྲུ་ཁལ་རེའི་ཐོན་ཆད་ཀྱི་མ་བཞི་བརྒྱ་
 ནས་ལྔ་བརྒྱའི་བར་ཐོན་གྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། ར་དང་། བྱར་ཤིང་།
 རྩོ་ཐ། འབྲས་སོགས་ཆོད་འདེབས་ཀྱི་འདེབས་ལས་བྱས་པར་ལས་
 རྩོངས་བྱུང་ཡོད། ཞིང་ལས་ས་ཁྲལ་མང་ཆེ་བའི་ནང་ས་སྤོང་གསར་
 སྟོན་ལྷགས་ཆེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དཔེར་ན། རྩོ་ཁྲལ་སྟེ་གདོང་དང་།
 གོང་དགར། གྲོ་ཆ། རྩོ་ཀྱི་རི། འབྲེངས་ཀྱས། གྲོ་ནང་བཅས་ལ་སོན་
 ཁལ་ ༩༠༠༠ རྩག་ཅས་གསར་སྟོན་བྱས་ཡོད་པ་དེས་བོད་ནང་འབྲུ་
 རིགས་ཀྱི་ཡོང་ཁུངས་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ཅ་ཕྱིན་ཡོད་པ་བསྟན་གྱི་ཡོད་པ་དང་།
 འབྲེག་ལས་ཐོན་སྐྱོད་ཀྱི་སྟོར་ལའང་ཞིང་ལས་དང་འབྲེག་བའི་

འབྲོག་ལས་དང་། འབྲོག་ལས་ཁེ་གཙང་བྱེད་པའི་ས་ཁུལ་ཁག་གི་
 ཕུགས་ཐོག་སྤྱི་ཁྱེས་འཕེལ་བྱུང་ཚད་ཀྱང་ས་ཁུལ་པ་པ་ཆེར་ནང་
 དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་སྐབས་ཀྱི་གྲངས་ཚད་ལས་ཐུབ་གཤིག་
 སྤྱི་ཁྱེས་འཕེལ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། མངའ་སྡིང་དང་། རྫོང་ཁ་ས་ཁུལ་
 གཉིས་ནང་གིང་ཅང་གི་ལྷག་ཁྲོམ་ཆེ་དཔོན་དེ་བོད་ལྷག་དང་འདྲེས་སྤྱོད་
 གྱི་ལྷག་བརྒྱད་སྟེལ་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ། བོད་ས་མཐོའི་ཞིང་
 ལས་རྒྱ་ཁྲད་ལ་ངོས་འཛིན་བྱས་པའི་རྒྱན་ཅེ་རྫོང་ཁོངས་གཉལ་སྟེང་མི་
 མང་སྤྱི་ཁང་ནི་བོད་ཐུལ་ཡོངས་ཀྱི་ཞིང་པ་ནམས་ཀྱི་མིག་དཔེ་དང་།
 ཉམས་མྱོང་སྟོབ་འཁྱོད་བྱེད་ལུལ་ཞིག་དེ། མི་མང་སྤྱི་ཁང་དེའི་
 ཆགས་སྐྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ཅེ་རྫོང་ཁོངས་མྱོང་ཚོ་ཁེར་རྒྱུད་ཡིན་པ་དེར་དུད་
 ཚང་། ༡༩༩ ཡོད་ཅིང་། དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་བྱེད་སྐབས་
 གཉལ་སྟེང་ལ་མི་གྲངས་ ༩༩༠ ལས་མེད་པ་ནས་ད་ཆ་མི་གྲངས་ ༡༠༠
 རྒྱག་ཅས་བར་འཕར་ཡོད། དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་བྱེད་
 སྐབས་ས་ཞིང་སོན་ཁལ་ ༡༡༩ ལས་མེད་པ་དང་། ད་ཆ་སོན་ཁལ་
 ༢༢༠ ཡོད་པ་དེ་ཐུབ་གཤིག་ལ་ཉེ་བ་འཕར་ཡོད། དམངས་གཙོའི་
 བཅོས་བསྐྱར་བྱེད་སྐབས་འབྲུ་རིགས་སྤྱིའི་ཐོན་ལྗོད་ཐོན་ཚད་ཀྱི་བསྐྱེམས་
 འཕོར་དེ་ལོ་རེ་རྒྱ་མ་ཁྲི་ ༣༢ ལས་མས་ཡིན་པ་དང་། ༡༩༧༣ ལོ་
 འབྲུ་རིགས་སྤྱིའི་ཐོན་ཚད་ཀྱི་བསྐྱེམས་འཕོར་རྒྱ་མ་ཁྲི་ ༧༣ ཡོན་པ།

༡༩༧༩ ལོ་ལས་ལྷན་གཅིག་དང་བཅུ་ཆ་ཙམ་འཕར་བ་དང་། དམངས་
 གཙོ་འི་བཅོས་བསྐྱར་མ་གྲུས་གོང་སྤྱུགས་རིགས་སྣ་ཚོགས་འོག་གྲངས་
 ༤༠༩༧ ལས་མཉེན་པར། ད་ཆ་སྤྱུགས་རིགས་སྣ་ཚོགས་འོག་གྲངས་
 ༡༠༢༧ ཡོད་པ་དེད། ༡༩༧༩ ལོ་ལས་ལྷན་གཅིག་དང་བཅུ་ཆ་
 འཕར་བ་དང་། སྤྱི་པའི་གསོག་འབྲུ་རྒྱ་མ་ ༢༤༠༠༠ རྒྱག་ཙམ་ཡོན་
 པ་དང་། སྤྱི་པའི་གསོག་དུལ་སྒོར་ ༢༠༩༠༠ རྒྱག་ཙམ་བསགས་
 ཡོད་པ་བཅས་ནི་ཞིང་ལས་སྒྲུད་མིང་ཐོབ་ཀྱི་དོན་སྤྱིད་ཀྱི་གནས་སྤངས་
 ཤིག་ཡིན་པ་དང་། སྤྱིར་བཏང་གི་སྤྱི་ཁང་གཞི་དཀར་མི་མང་སྤྱི་
 ཁང་རྩ་བར་ཆ་མཚན་ན། སྤྱི་ཁང་དེ་ཡོངས་སུ་ཐོན་སྤྱིད་ཅུ་ཁག་ ༩
 དང་། བྱིས་དུད་ ༢༢༩ མི་གྲངས་ ༡༠༩༩ ས་ཞིང་སོན་ཁལ་ ༢༧༩༩
 ཡོད་པ་དང་། དམངས་གཙོ་འི་བཅོས་བསྐྱར་སྐབས་ཆ་སྒྲོམས་ཁལ་
 དེའི་ཐོན་ཚད་འབྲུ་རིགས་རྒྱ་མ་ ༢༢༠ ལས་ཐོན་གྱི་མཉེན་ཅིང་། ༡༩༧༧
 ལོར་སྤྱི་ཁང་དེ་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་སྒྲོམས་ཁལ་དེའི་ཐོན་ཚད་རྒྱ་མ་ ༤༩༠
 ཡོན་པ་བཅས་ཐོན་སྤྱིད་ལར་རྒྱས་ཕྱིན་པའི་སྤྱི་ཁང་དང་། སྤྱིར་བཏང་
 གི་སྤྱི་ཁང་བཅས་པའི་ཞིང་ལས་ཐོན་སྤྱིད་ཀྱི་གནས་སྤངས་ལ་ཞིབ་
 སྐབས་བོད་ནང་ཞིང་ལས་ཐོན་སྤྱིད་ལ་འབྲུར་ཐོག་ཕྱིན་པའི་རྣམ་པ་
 གསལ་པོ་ཡོད། དེ་ནི་བོད་ཀྱི་ས་གཤིས་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་དང་།
 བོད་མིའི་ངལ་རྩོལ་ཁོན་ར་བསྟེན་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཤིག་དེ། དེ་བཞིན་

འབྲོག་ལས་ཐོན་ སྐྱེད་ལའང་དེ་མཚའས་ གྱི་ནམ་ བ་མཛོན་ གྱི་ཡོད་ བ་
རེད། འོ་ན་ཐོན་སྐྱེད་གོང་འཕེལ་སྟོན་པ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་གྲུ་ཆེན་
མི་མང་གི་འཚོ་བའི་གནས་སྤངས་ལ་འགྱུར་བ་བྱུང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་ !
ནམ་ ཡང་ བྱུང་མེད་བའི་ཁར་བོད་མི་ནམས་གྱི་ སྐྱོད་པ་ཆུང་དུ་གཏོང་
བའི་སྟིད་བྱས་དམ་བསྐྱབས་ཆེན་པོས་སྐྱོན་འཕྲོངས་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད།
དེ་སྐོར་འབྲེལ་བ་ཆེད་ཆུར་དུ་བྱས་ཡོད།

བོད་ས་ཁུལ་ཁག་ནང་གི་འཛུགས་ནགས་བཟོ་འེལ་ལས་འགུལ་
ཁྱབ་སྐྱེལ་བྱས་དེ་གོང་སྟེ་དང་། སྤྱི་ཁར་། སྐྱོང་ཚོ། ཅུ་ཁག་ !
ལས་ཁུངས། སྐྱོང་ཁྱིམ་ཉེ་འབྲམ། བཟོ་གཏོར། ཁེ་ལས་དང་།
ལས་དོན་ཚན་པ་བཅས་གྱི་ཁང་འབྲམ་དང་། ཉམས་བཟོ་བྱེད་སྐབ་
བའི་རི་ཁྱུག་ ཁྐྱོང་བདེལ། ས་སྐྱོང་བཅས་ཚང་མར་གཞི་སྐྱེ་ཆེ་བའི་
གྲིང་རིགས་འདེབས་འཛུགས་དང་། དེ་བཞིན་ཁམས་སྐྱོང་དང་། གྲུ་བྱ།
སྤར་ཁ། ཡུ་མ་སོགས་འབྲས་ཐོན་སྐྱེལ་ར་བཅས་གསར་བཟོ་བྱེད་
གྱི་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། གོང་དཀར་རྫོང་ཁོངས་སྐྱེད་ཆུང་མི་
མང་སྤྱི་ཁང་གཅིག་བྱས་གྲིང་ཀྱང་ ༥༧༠༠༠ ལྷག་ཙམ་བཅུགས་ཡོད་རེད།

སྤྱི་ཁང་ཁག་ནང་ཞོར་ལས་ཐོན་སྐྱེད་བྱས་སྟེ། སྐྱེལ་བོ་སྤྱད་པ།
ཕག་པ་གསོ་ཉར། ཚལ་རིགས་འདེབས་པ། བྱིས་བྱ་དང་། ངང་
པ་གསོ་བ། ཞིང་ལས་ལ་སྐུལ་བའི་གྲིང་གི་ཡོ་ཆས་ཁག་སོགས་ས་

གནས་སོ་སོའི་ཐོན་ཁུངས་ལ་གཞིགས་བས་ཐོན་སྐྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་
དེ་ཚོ་ཡང་གྲུབ་འབྲས་ཡག་པོ་ཐོན་གྱི་ཡོད་པའི་ཚད་འདུག །

ཐོན་སྐྱོད་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་ལ་ཙོལ་བྱེད་མཁན་ལ་མི་དབང་བ།

བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དོན་གཞི་གཙོ་བོ་ནི་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་སྐྱོད་
ལ་བརྟེན་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ཡིན་ལ། རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་ཏུ་བཅན་
འཛུལ་མ་བྱས་གོང་བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གནས་སྤངས་ནི་རྒྱས་བརྒྱས་
འཆོས་ཤིང་། སྤྱི་རྒྱལ་སྤྱི་ཞིག་ལ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རེ་ལྟོས་བྱ་མ་
དགོས་པའི་ཁར། བོད་ཡུལ་སྤྱི་ཡོངས་སྤྱི་མཐོན་འཛིགས་ཉན་རྒྱང་
སྤོང་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། གལ་ཏེ་ཡུལ་གྱི་རེ་ཆུང་ལ་སྐབས་རེ་
ལོ་ཉིས་རྒྱང་ནའང་སྤྱི་སྤྱོད་ཚང་མར་གཞན་རེ་མ་དགོས་པའི་འབྲུ་
རིགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་བརྒྱུ་བཅའི་བཀའ་འཁུག་གང་འཆོས་ཤིག་
ཡོད་སྐབས་ཉན་ཁ་གང་ཡང་མེད་པ་རེད། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༠ ལོ་ནས་
བརྒྱུངས་བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གནས་སྤངས་རིམ་བཞིན་ཉམས་ཤུག་ཏུ་
གྱུར་པ་དང་། རྒྱལ་པོར་ ༡༩༧༥ ལོ་ནས་བརྒྱུངས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་
ནང་རྒྱང་མ་སྤོང་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རོད་བྱལ་ཡོངས་སྤྱི་ཡོང་གི་
ཡོད་པ་དེ་ནི་བོད་མི་ཉམས་ལྗོད་པའི་ཀྱིས་འཛི་རྒྱུན་ཡོང་བའི་གནས་

རྒྱལ་གསར་པ་ཞིག་འགོ་རྒྱལ་ས་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་མི་བརྒྱ་ཆ་
 ༩༩ ཅམ་ཕྱིད་མི་ཟས་དང་། ཕྱིད་དྲུད་འགོ་འི་འཆོ་བ་ལ་བརྟེན་དགོས་
 གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་རང་བྱུང་འབྱུང་བའི་ཁམས་ཀྱིས་གནོད་འཆོར་
 བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར། བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་སློབ་ཁྱེད་ཀྱི་མི་
 འབོར་ཤིན་ཏུ་ཆེན་ཆེ་འཕར་མ་སྐྱེབས་པ་དང་། ཁོང་ཚོས་བོད་ནང་
 གི་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་རྫོགས་འཕྲོག་བཅོམ་བྱས་པ་དེ་ཀྱིན་ལས་བྱུང་བ་དང་།
 འཕར་མ་དེ་མི་འབོར་དེ་དག་ནི་རྒྱ་དམར་བཙན་འཕྱུལ་དམག་དང་ !
 རྒྱ་མི་གཞིས་ཆགས་པ་དེ་ནམས་ཡིན་པ་སྟོས་ཅི། ཏུས་སྐབས་དེ་དང་
 ཆབས་ཅིག་བོད་ཀྱི་དབལ་འབྱོར་གྱིས་རྒྱ་ནག་གི་དབལ་འབྱོར་ལ་འང་
 ། འུགས་ཀྱིན་ཐེབས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།
 བོད་ཀྱི་ཞིང་འབྲོག་ས་ཁྲལ་ནང་ཉེ་ལམ་ལོ་ཤས་རིང་གི་ཐོན་སྐྱེད་གནས་
 ལྗངས་ཉམས་ཞིབ་ཕྱིད་སྐབས་འཕེལ་བྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་གོང་
 གསལ་མེ་མང་སྤྱི་ཁང་གཉིས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་གནས་སྣངས་ནས་གསལ་པོ་
 བསྟན་གྱི་འདུག། བོད་ནང་ཐོན་སྐྱེད་འཕེལ་བྱས་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྒྱ་ཆེད་པོད་མི་ནམས་ཀྱི་འཆོ་བའི་གནས་སྣངས་ཀྱང་ཡར་བྱས་འགྲོ་
 དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་མོད། དེ་ལས་སྟོག་ཕྱི་བོད་མིའི་འཆོ་བའི་གནས་
 ལྗངས་ལོ་རེ་བཞིན་སྟུག་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ། དཔེར་ན། བོད་མི་
 འལ་ཚོལ་ཏུས་འུགས་ཆེ་བྱས་ལ་རྒྱ་རེ་ཟ་འབྲུ་བྱ་མ་ ༡༤ དང་། དེ་

འོག་ལ་གྱུ་མ་ ༢༠ དེ་ཙམ་པས་ཐོབ་སྤྱོད་ཕྱིར་གྱི་མེད་པ་དེས་ཉ་ཅང་
 སྤྱོད་མཁས་བྱས་ཀྱང་རྒྱ་རེའི་ནང་ཉིན་ ༢༠ ཙམ་ལས་ཐེང་ཐངས་མེད་
 དེས་དང་། ཉིན་གྲངས་བཅུ་ཙམ་གྱི་འཚོ་བ་ཅ་དང་། སྤྱོ་ཚོར་ལ་བརྟེན་
 དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། སོ་སོའི་ངལ་རྩལ་ལྷན་གྱུར་ལ་བརྟེན་པའི་
 ཐོབ་ཆ་ལྷ་མོ་དེས་པ་མ་གན་གོན་དང་། བྱ་ལུག་ལས་ཀ་མི་ཐུབ་པ་
 བསེད་གོས་རིང་ལ་དཀའ་ངལ་དེ་བས་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་ཡོད་པ་རེད། ད་
 དུང་ཐོན་སྐྱོད་ལྟོན་ཅུང་དང་། རྒྱས་ཆས་རྒྱས་སྤྱོས་མི་ཆོག་ཅེས་མཐོ་འི་
 ཚོམ་བདུས་ནས་དངས་དེ་བོད་མིའི་གོད་པར་དོ་དམ་ཕྱིད་པའི་སྤྱི་དབུས་
 དམ་བསྐྱར་ཆེན་པོས་ལག་ལེན་བཟུར་དེ་ཡོ་གཅིག་ནང་ཉིན་གྲངས་ ༡༢༠
 རྒྱག་ཙམ་མི་ཆས་དང་བྲལ་པའི་འཚོ་བར་བརྟེན་དགོས་སྤྲུལ། བོད་
 མི་ཁྱོད་ཆེ་ལྷོགས་རིད་དུས་མིན་འཆི་རྒྱུ་ཡོང་གཞི་ཡང་དངོས་ཡོད་
 བཞས་ཚུལ་ཐོག་ནས་ངོས་འཛིན་ཐུབ་ཀྱི་འདུག །བོད་ཀྱི་ཞིང་འབྲོག་
 བཞིས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེད་མང་ཚོར་ཚོར་གི་རྒྱར་མི་སྤྲུལ་པའི་འབྲོག་ཆོག་འོག་
 འཕུལ་འཁོར་ནང་བཞིན་ངལ་རྩལ་བྱས་པའི་ཐོན་སྐྱོད་ཀྱི་ཁོང་ཚོའི་འཚོ་
 བ་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་མི་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་གསུམ་ཡོད་པ་ནི།

༡) རྒྱལ་གཙུག་སྤྱི་འབྲུ་ཞེས་པ་རིན་འབབ་མེད་པར་ཁྲལ་
 བསྐྱ་ཕྱིད་པ་དང་།

༢) འབྲུ་རྒྱག་སྤྱི་ཚོང་ཞེས་རིན་འབབ་ལྡོ་སེལ་རེ་ཡོད་པའི་

ཁྱུ་ཡ་གྱིས་བསྐྱུ་ལེན་བྱེད་པ་དང་།

2) ལྷ་གེ་སྒོན་འགོག་དང་། དཔག་དོན་གྱི་སྒྲིག་བཅས་བསྐྱུ་གསོག་བྱེད་པ། .

བཅས་རེད། ལྷ་གེ་འཕྲོས་ནས་ཕྱི་ལོ་འི་སོན་འདུ་བཅད་དེ་གང་
 ལྷ་དངོས་དོན་མི་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་ལ་གཞིགས་པས་ཐོབ་ཆ་གོང་གསལ་
 ལྷ་ལས་འཕྲོ་པན་ཡོང་གི་མེད་པ་དང་། རྒྱལ་གཅེས་སྤྱི་འདུ་སོགས་
 བསྐྱུ་ལེན་མ་བྱས་སྒོན་ཙམ་པ་རྒྱ་ཁྲབ་ཏུ་རྒྱལ་ཁབ་ལ་གཅེས་ཞེན་དང་།
 སྤྱི་ཚོགས་རིང་ཁྲགས་ལ་དགའ་ལོན་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་ལྷན་
 ཉིན་བརྒྱད་བྱེད་བཅུག་ཏེ། རྒྱལ་གཅེས་སྤྱི་འདུ་དང་། འདུ་ལྷན་
 ཚོང་འདུལ་བྱེད་བཅས་ནས་བསམས་སྒོ་འི་ཡང་རྒྱས་ཀྱི་ནམ་འདུར་
 མངོན་ཐུང་པ་སོགས་ཀྱི་བརྒྱལ་འདོད་འོག་རང་ཉིད་ལ་འདོད་དབང་
 སྤྱི་ཙམ་མེད་པར་འདུ་རིགས་བཅན་བསྐྱུ་དེ་མྱོད་བྱས་བཅན་སྤྲིག་གིས་
 ཁྲུལ་སྤེལ་མིན་རྣམས་དངོས་གཞི་འག་ལེན་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། མར་
 ཁམས་རྫོང་ནས་འདུ་རིགས་སྤྱི་ཚོང་རྒྱ་མ་ ༡༢༠༠༠ མ་ཟེན་ཙམ་དང་།
 ལྷ་གེ་ཅེ་རྫོང་ཁོངས་སྒོ་བྱང་མི་མང་སྤྱི་ཁབ་ནས་འདུ་རིང་རྒྱ་མ་ ཁྲི་ཚོ་
 ༡༠ ལྷན་ཅེ་རྫོང་ཁོངས་རྒྱ་མོ་སྤྱི་ཁབ་ནས་མར་རྒྱ་མ་ ༡༢༠༠༠ དང་།
 བལ་རྒྱ་མ་ ༡༢༠༠༠ བར་རིང་དོ་གངས་ ༤༠༠༠ སྤྱི་ཚོང་ཁྲུས་ཁྲགས་
 རྒྱ་དཔར་རང་ཉིད་ནས་འིལ་བསྐྱགས་བྱས་པ་འདྲིར་དཔེ་མཆོན་ཙམ་

བྱིས་བཞེད་བྱས་པ་ཡིན། ཐོན་ཕྱིན་སྤྲུལ་ཚང་བྱས་པ་ནི་རིན་འབབ་
 གྲང་རང་ཉིད་གྱི་ལག་དྲུ་ཤོག་སྤོང་ཨང་གི་སང་པོ་འཁོད་པ་ཞིག་ལས་
 ཡོང་བྱུ་ཡོད་པ་ས་རེད། བཟའ་བཅའ་དངོས་རིགས་ཚོང་འབྲུལ་བྱས་
 པ་ནི་རིན་འབབ་དེ་ནམས་ཚོང་དང་། སྤྱོད་སྤེ། སྤྱོད་ཚ་སོགས་སོ་
 སོ་འི་ནང་དུ་ཡིད་མཐུན་དུལ་ཁང་ངས། ཡང་ན་ཡིད་མཐུན་གསར་
 ཚུགས་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་འི་ནང་འཛོག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དུལ་ཁང་
 དུ་དུལ་བཅོམ་བྱས་པ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་འཚོ་བའི་ཐོག་བཅུད་སྤྱོད་གཏོང་བྱུ་
 ལྟ་ཅི། དགོས་ངེས་ཀྱི་ཞིང་འབྲོག་ཡོ་ཆས་ཅན་ཅིག་ཅས་ཉི་དགོས་
 བྱང་ནའང་བྱུ་མཚན་སྤྱེ་ཞིབ་སྟན་སེང་བྱས་དེ་བཞུའ་འཁྲོལ་ཐོབ་དགོས་
 པ་ལས། ལས་སྤྱི་ཐོག་རང་བྱུ་རང་གིས་འདོད་མོས་བཅུད་སྤྱོད་བྱེད་
 དཔང་ཡོད་པ་ས་རེད། འོན་ཀྱང་དུལ་ཁང་དེའི་མིང་ཉ་ཅང་བསྐྱུ་
 བྱིད་ཆེ་བའི་བཟོད་ཆོག་ཅིག་འཁོད་སྟབས། བོད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་
 ཚུལ་རང་སྤྱོད་ཅི་བཞིན་ས་ཚུལ་བའི་མི་ཞིག་ནས་མཐོང་ཐོས་སྟབས་མི་
 མང་ནས་ཡིད་མཐུན་བྱས་དེ་བཙུགས་འདྲའི་སྤང་བ་འཆར་སྤྱོད་ན་ཡང་།
 དུལ་ཁང་དེར་དངོས་དོན་དང་མཐུན་པ་ནི་མིང་འདོགས་བྱས་པ་ཡིན་ན་
 བཟུ་གཞིག་དུལ་ཁང་ཞེས་པ་ལས་གཞན་གྱི་མིང་ཆོག་ནས་ཡང་
 འཇུག་ཐབས་ཡོད་པ་ས་རེད། གནས་ཚུལ་དེ་ཚོ་འི་ཐོག་ནས་བོད་ནང་
 གི་ནོར་སྤྱོད་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འགྲོ་སྤངས་དང་། བོད་མི་ནམས་ཀྱི་ཀྱང་

ལག་སྒྲུབ་མ་ནས་ཐོན་པའི་ཁྲག་རྩ་སེར་དང་། མགོ་ལྷས་ནས་ཐོན་
 པའི་རྩལ་ནག་ཕྱིས་ལོང་མེད་པར་ངལ་རྩོལ་ཐོན་སྤྱད་བྱས་པའི་ནོར་
 རྩས་སྒྱ་མི་དམར་པོས་འཕྲོག་བཅོམ་བཤུ་གཞིག་རི་ལྟར་བྱ་རྩལ་ནམས་
 གསལ་པོར་མཐོང་ཐུབ་ཀྱི་འདུག །།

གོམ་པ་རིམ་བཞུད་མ་བྱས་པར་བཅན་འདེད་བཏང་བའི་མི་མང་སྤྱི་ཁང་།

བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཁྲུལ་མི་མང་སྤྱི་ཁང་འཛུགས་པའི་སྤྱི་བྱས་ལག་
ལེན་བསྐྱར་སྤངས་ནི་རྩ་བ་དང་། བཅན་འདེད་ཀྱིས་ངང་ལག་ལེན་
བྱས་ཡོད་ཅིང་། སྤྱིར་བཏང་བྱས་ན་ས་ཁིང་བསྐྱར་བཅོས་བྱས་རྗེས་
རོགས་རེས་ཚོགས་ཆུང་དང་། དེ་ནས་དཔལ་རིམ་ཁིང་ལས་མཉམ་
ལས་ཁང་། མགོ་རིམ་ཁིང་ལས་མཉམ་ལས་ཁང་བཅས་རིམ་འཛུགས་
ལེགས་པར་ཟིན་ཁིང་། དེ་རྗེས་གཞི་ནས་མི་མང་སྤྱི་ཁང་འཛུགས་ཀྱི་
ཡོད་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་མི་མང་སྤྱི་ཁང་འཛུགས་སྤངས་དེ་ལས་ཐོག་པ་
ཞིག་ཡིན། དེ་ནི་ཁིང་འབྲོག་ས་ཁྲུལ་གཉིས་ནང་མང་ཆེ་བ་རོགས་
རེས་ཚོགས་ཆུང་ནས་ལས་སེང་མི་མང་སྤྱི་ཁང་ཅན་ལ་བསྐྱར་བ་རེད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོར་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་དངོས་བཅུགས་ཀྱི་ལོ་
འཛུགས་དེ་རང་དུ་ཁིང་འབྲོག་ས་ཁྲུལ་ཁག་ནང་མི་མང་སྤྱི་ཁང་གྲངས་
༡༢༠ ཅུམ་གསར་འཛུགས་བྱས་པ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ལ་
འགྲོ་བའི་ཆབ་སྤྱོད་བསམ་སྒྲུབ་སྒྲོལ་གསོས་བོད་ཀྱི་ཁིང་འབྲོག་ནམས་
ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་ལོ་གོ་དོགས་ལ་ཕན་འབྲས་མི་ཐོན་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་
མི་བྱེད་པ་མཐོང་སྟེ། ༡༩༩༩ ལོར་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ལས་
འགུལ་བྱས་པ་དང་ཆའས་ཅིག་ཁིང་འབྲོག་ས་ཁྲུལ་ནང་བཅན་བསྐྱོགས་

དང་། ཉ་ཅང་རྩ་བའི་གློ་ནས་ཞིང་འབྲོག་མི་མང་ནམས་བཅན་བཞེད་
ཀྱིས་མི་མང་སྤྱི་ཁང་ནང་བཅན་འདྲེད་བྱས་ཡོད་པ་རེད །།

མི་མང་སྤྱི་ཁང་གི་སྤྱི་ག་འཛུགས་ཆགས་སྟངས།

མི་མང་སྤྱི་ཁང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབང་འཛིན་ལས་ཁུངས་གཙོ་བོ་
དང་ཡན་ལག་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཞིང་། ལས་ཁུངས་དེའི་འགོ་འཁྲིད་ཏུ་
རྒྱུ་ཅི་ (དང་གི་རྒྱང་ཆེ་) ཞེས་བ་ཤོན་གཞིན་གཉིས་རེ་ཡོད་པ་དང་།
དེ་འོག་ཐོན་སྐྱོད་ཅུ་ཁག་སོ་སོར་ཐོན་སྐྱོད་ཅུ་དཔོན་གཉིས་རེ་ཡོད་པ་
དེའི་ལས་འགན་ཐོན་སྐྱོད་བྱེད་བྱུགས་དང་། ལམ་ཅོལ་བསྐྱེད་འདྲེད་
གཏོང་མཁན་ཡིན་པ་དང་། དེ་འོག་དུད་གྲང་ (ལས་དཔོན་) ཞེས་
ཤོན་གཞིན་གཉིས་ཡོད་པ་དེས་ཆབ་སྲིད་སློབ་གསོའི་འགན་འཁུར་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་བཅས།

བོད་རང་སློང་སློངས་ཀྱི་དངོས་སློང་གོང་ཁྲིར་གཅིག་དང་། སྤྱི་
ཁྱབ་ས་ཁུལ་ཁག་ལྔའི་ཞིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་ནང་མི་མང་སྤྱི་ཁང་བཅུགས་
བའི་ཁོངས་ནས་ད་བར་ཉམས་ཞིབ་ཀྱིས་གནས་ཐོས་རྒྱུ་བའི་མི་མང་
སྤྱི་ཁང་གི་གྲངས་འབོར་གཤམ་གསལ།

གོང་ཁྱེད་དང་། སྤྱི་ཁྱབ་ས་ཁྲལ། རྫོང་ཁག །མི་མང་སྤྱི་ཁང་།

༡) ལྷ་ས་གོང་ཁྱེད་	༡༩	༡༡༠
༢) མངའ་རིས་སྤྱི་ཁྱབ་ས་ཁྲལ་	༧	༩༩
༣) གཞིས་ཆེ་སྤྱི་ཁྱབ་ས་ཁྲལ་	༡༤	༡༡
༤) ཉག་ཆ་སྤྱི་ཁྱབ་ས་ཁྲལ་	༩	༩༧
༥) ཆབ་མདོ་སྤྱི་ཁྱབ་ས་ཁྲལ་	༡༩	༩༠༩
༦) རྫོང་སྤྱི་ཁྱབ་ས་ཁྲལ་	༡༩	༡༠༠

བཅས་ཡོད་ཅིང་།

བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་ཀྱི་དངོས་གཏོགས་ས་ཁྲལ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་
སྤྱི་ཁྱེད་ཞིང་འདེབས་ས་ཁྲལ་གྱི་ཀྱ་ཀྱོན་སྟོར་ཀྱ་དམར་ནས་རྒྱུ་བསྐྲུགས་
བྱས་པར་གཞིགས་ན་སོན་ཁལ་ ༡༠༡༠༩༠༠༠ ཡོད་པ་དང་། བོད་
ཤར་ཕྱོགས་ས་ཁྲལ་གྱི་ཆེ་ཞིག་གྱ་ཉག་ཞིང་ཆེན་གྱི་སྤྱི་ཁྱེད་འོག་ཚད་
པ་ནམས་ཀྱི་ས་ཀྱོན་གོང་འབོར་ནང་ཚད་ཡོད་པ་མ་རེད།

ཆུ་འདས་ནང་གི་མེ་ལྷེ་ལྷ་བུ་མི་མང་སྤྱི་ཁང་།

བོད་ནང་དུ་བར་ཚུགས་ཟིན་པའི་མི་མང་སྤྱི་ཁང་ནམས་ལྷ་ཚུགས་
ཐུབ་དང་མ་ཐུབ་ཀྱི་གནས་སྤངས་ངས་ནས་བཤད་ན། ཆུ་འདས་ནང་།

བྱས་པའི་བསམ་སྒྲུབ་དང་། ལམ་ཚོལ་ཐོག་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་ལུགས་ཀྱི་
 བསྐྱུགས་པ་ཆེད་བྱེད་བཞིན་པའི་རྒྱན་ཅེ་ཆེད་ཁོངས་གཙལ་སྤྱད་མི་མང་
 སྤྱི་ཁང་ནང་དུ་ལང་གྲུལ་རིམ་དགྲ་བོ་འི་སྒྲིག་གཡོ་དངོས་སུ་ཐོན་དེ་གྱ་
 དམར་ལ་དཀར་ལལ་བཟོ་གི་ཡོད་པ་རྒྱ་ས་བོད་སྤྱད་རྒྱུ་འཕྲིན་ཐོག་
 དངོས་སུ་འགྲེལ་བ་ཆེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། སྤྱི་ཁང་མང་ཆེ་བའི་
 གནས་ལྷུང་སོ་སོར་ལྷོན་ཀ་ལོ་དོག་བངས་དེ་གཡུལ་གཏོང་མ་ཟེན་
 བར་ས་གནས་དེ་ཚོ་འི་ལྷུང་དམག་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ལས་འགན་
 སྤྱད་དེ་ཉིས་མཚན་མེད་པར་གྲུལ་རིམ་དགྲ་བོ་འི་བསྐྱོར་བཞིག་འགོག་
 སྤང་རྒྱ་ཁག་ཆེད་བཅུགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། གྲུལ་རིམ་དགྲ་བོ་འི་
 རྒྱགས་རྒྱུན་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཁང་ཁག་གི་གནས་ལྷུང་ཉེ་འཁྲིས་
 སུ་བཅེང་དམག་བརྒྱ་ཤོག་རེ་རྒྱུང་གཏན་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་
 ཚོ་འི་ནས་འགྱུར་ལྷོན་སྤངས་ནི་དམག་དམངས་ཉ་ཅུ་ལྟ་བུའི་བཅེ་སྐྱེས་
 རོགས་རིམ་ཀྱི་རྒྱན་འབགས་ཀྱོན་དེ་དོན་དུ་གྲུལ་རིམ་དགྲ་བོ་འི་སྤྱོབས་
 རྒྱགས་མགོ་གཞོན་བྱེད་མཁན་དུ་ཆེད་བཅུགས་བྱས་པ་བཅས་གནས་
 ལུགས་དེ་ཚོ་འི་ཐོག་ནས་བཅན་བཅུགས་བྱས་པའི་མི་མང་སྤྱི་ཁང་ལ་
 བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་ཚོས་མི་བྱེད་པའི་དཀར་རྒྱག་དང་། གཞི་
 ཅ་བཏན་པོ་ཅུགས་སྐབ་མེད་པ་གསལ་བོ་བསྟན་གྱི་ཡོད་པ་རད།

འགྲིམ་འགྲུལ་སྒྲིལ་འདེན།

འཁོར་ལས།

བོད་ཡུལ་རྒྱ་མིས་བཙན་བཟོས་བྱས་མ་ཐོག་བོད་ནང་འཁོར་
 ལས་གསར་བཟོ་འི་བྱ་བཞག་ལས་འགན་ཁུངས་དང་པོར་ཅིས་ཏེ་རྩ་བ་
 ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་ལས་འགྲུལ་ལག་ལེན་བརྟན་ཞིང་། ཐོག་མར་ཟི་ཁྱོན་
 ནས་ལྷ་ས་བར་དང་། མཚོ་སྒོན་ནས་ལྷ་ས་བར་ལས་ཆེན་ཁག་གཉིས་
 གསར་བཟོ་བྱས་ཏེ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལོ་འི་རྒྱ་ ༡༩ ཆེས་ ༣༧ ཉིན་
 གཞུང་ལས་དེ་གཉིས་ཆ་ཚང་ཟིན་པ་དང་། ཟི་ཁྱོན་ནས་ལྷ་ས་བར་
 གསར་བཟོ་བྱས་པའི་གཞུང་ལོ་གྱི་སྤྱི་འཇམ་གྱི་ལོ་མི་གྲར་ ༣༧༡༩
 ཡོད་པ། དཔེར་ན། རིང་ཆར་དེ་ནི་པ་རན་སིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ས་
 ཁྱོན་ནང་པར་ཆར་ཤིངས་ ༩ ཕྱིན་པ་ཙམ་ཡོད་པས་མ་ཆང་། གཞུང་
 ལས་གསར་བ་དེའི་ས་ཁུལ་ཐོག་རི་བོ་ཆེན་པོ་ ༡༧ ཡོད་པ་དེ་ཙམ་འི་ཆེ་
 ཆུང་ནི། སྤྱད་རྩལ་གྱི་འཇམ་ཡོད་པའི་རི་བོ་ཁུལ་ལྷ་ས་ལས་ཆེ་
 བ་ཡོད་པ་དང་། མཐོ་ཆར་རྒྱ་མཚོ་འི་ངོས་ལས་མེ་གྲར་ ༣༠༠༠ ནས་
 ༧༠༠༠ བར་ཡོད། གཞུང་ལས་དེའི་དབར་ཆུ་བོ་ཆེ་ཆུང་བསྡེས་ས་ ༡༩
 ཙམ་ཡོད་པ་དང་། གཞུང་ལས་དེ་རྒྱ་མཚོ་འི་ངོས་ནས་མཐོ་ཆད་མི་
 གྲར་ ༧༠༠༠ ཐོག་བཟོས་ཡོད་པ་དེ། ལྷ་སར་རྒྱ་མིའི་རྒྱང་འཁོར་

ཐོག་མ་དེ་འཕྱོར་པ་དང་། རྒྱུ་འཁོར་དེ་ཚོ་འི་ནང་བཅིང་ནམག་ཁྱོན་
 ཆེ་སྒྲུག་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་དེར་བོད་མི་ཉམས་ཞིབ་ཅན་ཉམས་ཀྱི་
 བསམ་སྒྲུའི་ནང་བཞུགས་ཚུལ་དེ་ནི་བོད་ནང་གྱུ་མའི་བཅན་ཤུགས་
 མཁྱེགས་རྒྱར་ངང་འབེལ་བྱས་སྲུ་བྱུར་དེ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིང་པོའི་
 ནང་དྲག་ཤུགས་ལ་བརྟེན་པའི་དཀའ་ངལ་ཆེས་སྤྱི་བ་ཞིག་ཡོང་བྱུང་
 རྒྱུ་འབྱོར་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་བསམ་གྱི་ཡོད་པ་ལྟར་དེ་དོན་བཞིན་བྱུང་བ་
 རེད། དུས་དེ་ནས་རྒྱུངས་ཀྱི་མའི་བཅོས་མའི་འཛུམ་དཀའ་དེ་རིམ་
 བཞིན་ཁོ་བོའི་ཉམས་པར་འགྱུར་དེ་མཐར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་མ་བཅོས་
 པའི་གཏོང་རིས་རང་ལྟར་སྒྲུལ་དུ་བོད་མི་ཉམས་ལ་བསྟན་ཡོད་པ་རེད།
 ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོར་ལྷ་ས་ནས་བལ་ཕུང་ལ་ཁ་ཐོབ་བྱ་བར་འཁོར་ལོ་
 གསར་པ་ཞིག་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོར་ཤིང་ཅང་ནས་བོད་བར་
 འཁོར་ལམ་གསར་པ་ཞིག་བཅོས་ཡོད་ཅིང་། འཁོར་ལམ་དེ་གཉིས་
 ནི་གྱུ་དམར་གྱི་ས་འོངས་པའི་དམག་དོན་འཆར་ཅིས་ནང་ཚུད་པའི་
 འཁོར་ལམ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། དེ་མཚུངས་བོད་ནང་ཁྲལ་དུ་འགྲིམས་
 འགྲུལ་གཞུང་ལམ་ཁག་ ༧ དང་། ཡན་ལག་འཁོར་ལམ་ཁག་ ༧༠
 ཅས་བཅོས་དེ་ལྷ་ས་ལྷེ་བར་བྱས་པའི་གཞུང་ལམ་དུ་བ་ལྟར་ཆགས་ཡོད་
 པ་དང་། དེར་སྐབས་བོད་ཡོངས་སྲུ་བརྒྱ་ཆ་ ༩༠ ཡན་གྱི་རྫོང་ལ་སྤང་
 འཁོར་གཏོང་བྱུང་གྱི་ཡོད་པ་གྱུ་དམར་ནས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱི་འདུག་

བ་ཆ་ཚང་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་མིན་ལ་ས་ཁྲོམ་པར་གང་ལྟར་འཁོར་ལ་མ་
 གང་འཚམས་ཤིག་བཟེ་བསྐྱན་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟར་བོད་ནང་
 འགྲིམས་འགྲུལ་ཡར་རྒྱས་ ཕྱིན་པ་ལ་ངཉེན་ནས་བོད་མི་ནང་ཁྲུལ་པ་
 རྒྱན་གཉིན་གྲོགས་པར་གྱི་པན་ཚུན་འབྲེལ་བ་བཟུ་གདུགས་བྱེད་རྒྱུ་
 གནས་སྤངས་ལ་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཕྱིན་ཡོད་པ་མ་རེད།
 ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༠ ལོ་པན་ལ་བོད་མི་ནམས་བོད་ཀྱི་ས་ཁྲུལ་སྟོད་སྟོད་གང་
 ཏུ་ཕྱིན་ཡང་གཞན་དབང་སྐབས་བསྐྱན་གང་ཡང་མ་དགོས་པར་འགྲོ་
 གྲོད་ཀྱི་རང་དབང་རང་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་མོད། དེང་སྐབས་
 བོད་མི་ནམས་ནི་གནས་སྤངས་དེ་ལས་ལྡོག་པ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་ཚོ་སོ་
 སོ་འི་ཁྲུང་བའི་ནང་ཕྱི་རྒྱལ་གཞན་ཞིག་ཡིན་འདྲི་གནས་སྤངས་ཐོག་
 གནས་ཡོད་པ་དཔེར་ན། རྩ་སར་གནས་སྟོད་བྱེད་པའི་བོད་མིའི་པ་
 མ་འཕ། བཟེའ་ལྷ། རྒྱན་གྲོགས་ཤིག་བོད་ས་ཁྲུལ་རྩོམ་ཁྱ་བྱུ་
 ནང་ཡོད་ན་དེ་དག་ཐུག་འབྲལ་དུ་བསྐྱོད་དགོས་ ཏུང་སྐབས་རང་ཉིད་
 གནས་ཕྱུལ་ས་གནས་དེ་གའི་རྒྱུ་འཛུགས་ཀྱི་འགོ་བྱེད་བརྒྱུད་གྲོང་
 ཚོ་ཟུ་ཡོན་རྩན་ཁང་ལ་འགྲོ་དོན་འགོར་ཕྱན་སོགས་གསལ་ཞིབ་
 འཁོད་པའི་ཞུ་ཤོག་ཕུལ་དུ་བརྟག་ཞིབ་ཀྱིས་ཚོག་མཚན་ལག་ཁྱེར་མ་
 ཐོབ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲོ་བསྐྱོད་བྱས་ཚོག་གི་ཡོད་པ་མ་རེད།
 གལ་དེ་འགྲོ་ཕྱུལ་ས་ཁྲུལ་ནང་དཀའ་རྒྱུ་གི་ཡོད་པ་དང་། ཐུག་ཕྱུལ་

དང་འགྲོ་མཁན་གྱི་མི་རེ་འི་བསམ་ཆོ་དང་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་གྱུ་དཔེར་གྱི་
 འདོད་བབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་མཐུན་གཅིག་དུ་བཀག་འགོག་བྱེད་
 གྱི་ཡོད་འདུག །དེ་ནི་གྱུ་མིའི་ཆེ་གཡོག་དུ་ཚུད་པའི་བོད་མི་ནམས་
 སོ་སོ་འི་ཡུལ་ཁུང་ནང་འགྲུལ་བཞུད་བྱེད་སྐྱུའི་རང་དབང་གཏན་ནས་
 མེད་པ་རེད། གནས་སྤངས་དེ་རིགས་གྱི་ཐོག་ནས་བོད་མི་ནང་ཁྲུལ་
 གྱི་འབྲེལ་ལས་བཅན་བཀག་བྱས་དེ་བོད་མི་ནམས་གྱིས་དང་རབས་
 འཛམ་གླིང་གི་འཕྲོ་འགྲུར་ཆེ་པའི་གནས་ཚུལ་མཐོང་ཐས་ཐུབ་སྐྱུ་ཉི་ཅི།
 བོད་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ཅི་མཆིས་གྲོང་གསེབ་པ་ཆོས་མ་
 ཤེས་པ་དང་། གྲོང་གསེབ་སོ་སའི་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ཇི་ཡོད་གྲོང་
 ཁྱེར་ནང་སྤོང་པ་ཆོས་གོ་རྟོགས་མི་ཐུབ་པར་གནས་ཡོད། བོད་མི་
 ཚོ་འི་ན་བར་དུས་དྲག་དུ་བར་མཚམས་མེད་པར་བོས་སྐྱུ་ཡོད་པ་ནི་ །
 མཐོ་འི་ཆོས་བདུས་ཟེར་བ་དང་། གྱུ་མའི་རང་འདོད་དེལ་བསྐྱུགས་
 དེ་གཉིས་རེད། བོད་མི་ཚོ་འི་མིག་ལས་དུ་མཐོང་སྐྱུ་ཡོད་པ་ནི་ལམ་
 ཚུལ་བྱེད་པའི་ཡོ་ཆས་རེ་ནམས་དང་། གྱུ་དཔེར་གྱི་ཁྲོ་གདོང་ནག་པོ་
 དེ་དག །བོད་མི་ལྟ་རིད་ཀྱིས་དུས་མིན་འཆི་རྒྱུ་ཕྱད་པའི་སྤང་རོ་དང་།
 བོད་མི་ནང་ཁྲུལ་འཐབ་འཛོངས་བརྒྱད་བརྟེན་གཏོང་བའི་ཆོགས་ར་དེ་
 ཚོ་ལས་གཞན་མཐོང་བོས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད།

ཆུ་ཆམ་གསར་བཟོ།

ཆུ་ས་ཕྱིན་ཆུ་རི་ཆམ་པ་ཉིད་པའི་བྱང་ཕྱོགས་ཉེ་འགྲམ་དུ་ཨར་
 འདས་གྱི་ཆམ་པ་ཞིག་གསར་བཟོ་བྱས་ཡོད། ཞིང་ཚད་ཆེང་འཁོར་
 གསུམ་ཐར་པ་དང་། གཡམས་གཡོན་དུ་མི་འགྲོ་ལས། ཆམ་མིག་
 ༧༠ ཙམ་ཡོད་པ་རེད།

ཆུ་བྱལ་ཆམ་ཆེན་ནི་འོག་ཆུ་ཕྱགས་དང་། ཆམ་སྤྱང་ཨར་
 འདས། རིང་ཚད་མི་གྲ་པ་བཞི་བསྟུ། ཞིང་ཚད་ཆེང་འཁོར་གཉིས་
 ཐར་པ། ཆམ་ཆེན་དེ་ཆུ་ས་ནས་ལྷོ་ཁ་བསྟུད་ཉིད་ཁྲིར་འགྲོ་ཕུལ་གྱི་
 འཁོར་ཆམ་ཡིན་པ་རེད།

གྲུ་མོ་རྩལ་ཆུ་རི་ཆམ་ཆེན་གསར་བ་དེའི་སྤྱང་ཆེང་འཁོར་ཉིས་
 གཡམས་ཀྱིས་བྱང་ཆོག་པ་ས་ཟེ། གཡམས་གཡོན་དུ་མི་ཡང་འགྲོ་
 ལས་ཡོད་པ་དེ་ཁྲོན་བོད་འགྲོ་ལས་ཐོག་གི་ཆམ་པ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་རེད།
 ཆབ་མདོ་འི་རྒྱལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆམ་ཆེན་དེ་རྩ་ཆུ་རི་ཆུ་བསྟུད་ཀྱི་ལས་ཆེན་
 ཐོག་བཅུགས་ཡོད་པ་རེད། དེ་མིན་དོན་སྲུང་དུ་ཆུ་ཆམ་ཆུང་ཁག་
 གསར་བཟོ་བྱས་པ་གང་འཆམས་ཡོད་པ་ནས་ས་འདྲིར་གྲིས་བཞོད་
 བྱས་མེད།

གནམ་གྲུ་བབས་ཐང་།

བོད་རང་སྐྱོང་སྐྱོང་མ་འདུག་གཞུང་གནམ་ཐང་དང་། རྩོམ་ཁ་འོ་
 རག་གནམ་ཐང་། ལུང་རི་བོ་ཆེ་གནམ་ཐང་། རྩ་ཐོག་གནམ་ཐང་
 བཅས་ཡོད་པ་ནས། དེང་སྐབས་གནམ་གྲུ་འགྲེལ་བཞུགས་ལྟེ་བ་འོ་
 རག་གནམ་ཐང་ལ་ཅིད་གྱི་ཡོད་འདུག། །ལོ་ཤས་སྔོན་དེང་རི་
 གནམ་ཐང་ཞིག་བཟོས་པ་དེང་སྐབས་བོད་སྐྱོད་མེད་ཅིང་། དེང་སང་
 རྩོད་ཕྱོགས་སུ་གྱུ་སྐད་ལ་ཟི་ཅུན་དུ་ཞེས་པ་མེད་གི་ཁ་བབས་དང་།
 རྒྱར་གྱི་ཅུ་གཉིས་འདུས་ས་དེར་གནམ་ཐང་གསར་པ་ཞིག་བཟོ་ཐུས་
 ཡོན་འདུག། །དཀར་མཛེས་རང་སྐྱོང་ས་ཁུལ་དུ་དཀར་མཛེས་གནམ་
 ཐང་དང་། ལྷི་ཐང་གནམ་ཐང་། དར་མདོ་གནམ་ཐང་། མཚོ་ནུབ་
 རང་སྐྱོང་ས་ཁུལ་དུ་མ་ཞེད་ཀྱི་གནམ་ཐང་བཅས་ཡོད། ॥

བོད་ལྷལ་དུས་བྱ་མང་བོར་བདང་བ།

བོད་ལྷལ་གོང་བྱ་གཅིག་གྱུར་གྱི་སྟོབས་ཤུགས་ཁ་བྱལ་གཏོང་
བའི་ཆེས་ཀུན་ལ་ཆེ་བའི་སྤྲོད་བྱས་ལག་ལེན་གྱིས་བོད་ཤར་ཕྱོགས་
ས་ཁུལ་གྱི་ཁྱ་ཆེའི་ས་སྤེལ་གསུམ་བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་གྱི་མངའ་
ཁོངས་སུ་མ་བཞག་པར་བྱ་ནག་ཞིང་ཆེན་ཁག་གི་དབང་འོག་བཅག་
པ་འདི་ལྟར།

མཚོ་སྤོན་ཞིང་ཆེན་ཁོངས་རང་སྤྱོད་ས་ཁུལ་ཁག་དུག །

- ༡) མཚོ་བྱང་བོད་རིགས་རང་སྤྱོད་ས་ཁུལ་ནང་ཆོང་གྲངས་ ༢
- ༢) མཚོ་ལྷོ་བོད་རིགས་རང་སྤྱོད་ས་ཁུལ་ནང་ཆོང་ ༦
- ༣) མཚོ་ལྷོ་བསྐྱེད་རང་སྤྱོད་ས་ཁུལ་ནང་ཆོང་ ༣,
- དང་། རང་སྤྱོད་ཆོང་། ༢
- ༤) རྩེ་མཛོད་བོད་རིགས་རང་སྤྱོད་ས་ཁུལ་ནང་ཆོང་ ༦
- ༥) འགྲུ་ལོག་བོད་རིགས་རང་སྤྱོད་ས་ཁུལ་ནང་ཆོང་ ༦
- ༦) མཚོ་ནུབ་བོད་རིགས་ལོག་པོ་ཉ་སེ་ཁ་རང་སྤྱོད་ས་ཁུལ་ནང་ཆོང་ ༧

ཀན་སུཅུ་ཞིང་ཆེན་བརྩ་སྤྱོད་འོག་རང་སྤྱོད་ས་ཁུལ་གཅིག །

- ༧) ཀན་སྤོ་བོད་རིགས་རང་སྤྱོད་ས་ཁུལ་ནང་ཆོང་ ༧

དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལྟར་ལྟོང་།

ཟླ་བློན་ཁྱིམ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ས་ཁུལ་ཁག་གཉིས་ཡོད་པ།

4) དཀར་མཛེས་བོད་རིགས་རང་བྱུང་ས་ཁུལ་ནང་ཁྱོད་ 32

●) ར་པ་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ས་ཁུལ་ནང་རྫོང་ ༩༩

१७। २०॥

མི་ལོ་པོ་དེ་གསུམ་པོ་ལྟོག་པོ་

ཡུའུ་ནན་ཞིང་ཆེན་ཁོངས་རང་སྐྱོང་ས་ཁུལ་ཁག་གཅིག །

9) བདེ་ཆེན་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གཅིག་ནང་སྒོང་ 3

བཅས་གོང་གསལ་རང་སྤྱོད་ས་ཁུལ་ཁག་ ༡༠ རྫོང་ཁག་ ༧

དང་། རང་སྐྱོང་ཁྲོམ་ ་ ཡོད་པ་དང་། དེ་མཉམ་མཆོ་སྡོམ། ལྟ་

ལྟ་བུ། ཡུལ་གསེར། རི་ཁོང་ནང་ཡོད་པའི་བོད་རིང་དང་། ཉན་རིང་

འདྲེས་བསྐྱད་ཡོད་པའི་ས་ཁྱེན་གྱི་ཆེ་ཡོད་པའི་ནང་གནས་སྡོད་བོད་དེ་

ནམས་ལ་དང་ཕྱི་ཐོབ་ཐང་སྒྲོད་མེད་པས་མ་ཆད། བོད་རིགས་དེ་

ནམས་ ཀྱི་མི་འཕོར་ཡང་བོད་མིའི་ བྱངས་འཕོར་ ཁོངས་སུ་མ་བཅུག་

པར་ཉན་མི་རིགས་ཀྱི་མི་འབྲེང་གྲངས་ཐོན་ཁྲོད་ཉམ་བཅུག་སྐབས་

མཛོག་གིས་ བོད་མི་ ལྷ་མི་ བཟོ་བའི་ རྩིང་ལྷན་ ལག་ལེན་ དངོས་ཅ་

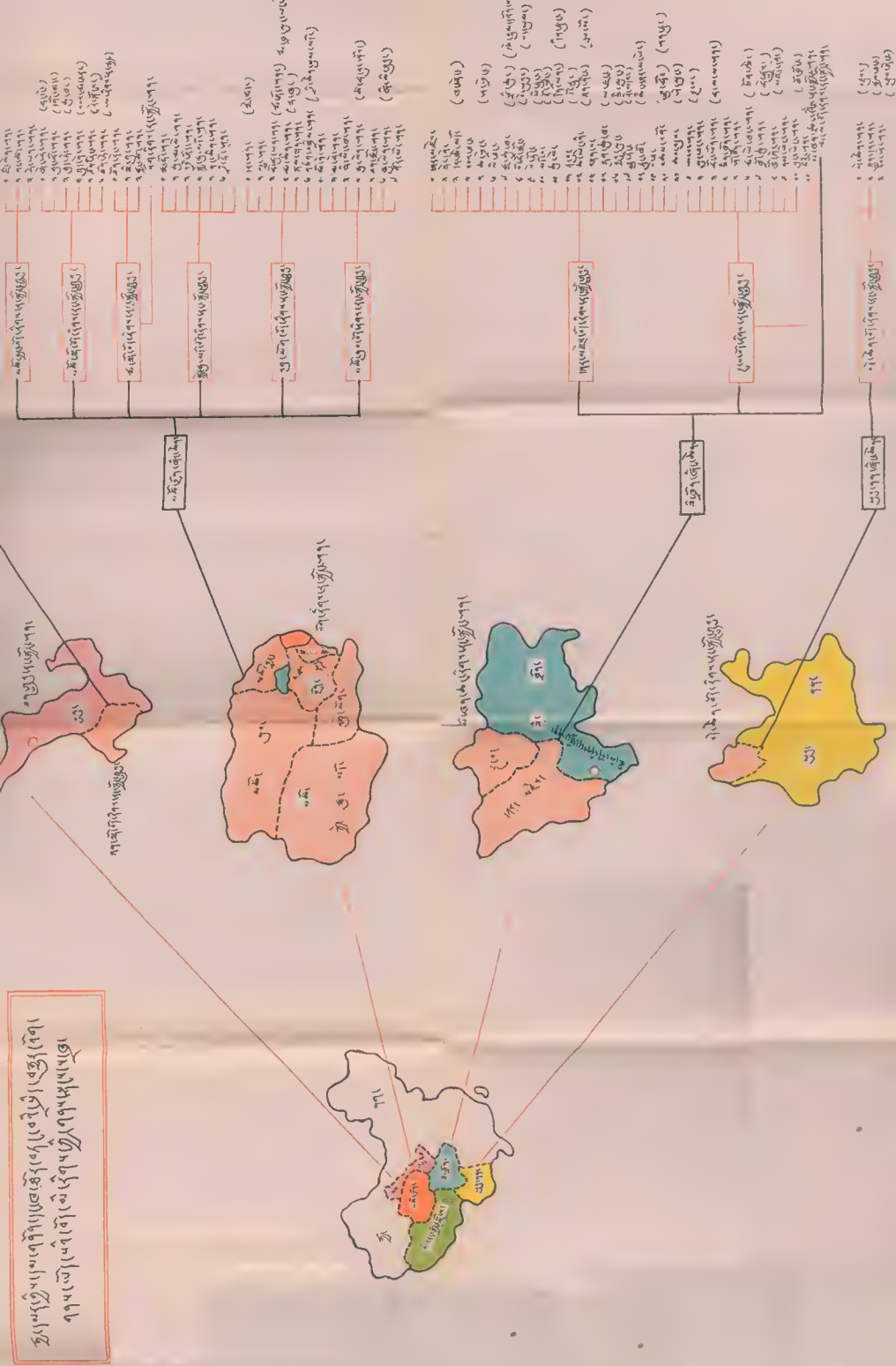
བསྐྱར་ཡོད་པ་རེད།

གོང་གསལ་བོད་ལྷལ་དུས་བྱ་མང་པོར་བགོས་སྤངས་སྤྱིད་བྱས་དེ་ལ་
 གྱུ་མཚན་གསུམ་ཡོད་པ་གཞུགས་གསལ།

༡) བོད་རིགས་ཉམས་གོང་བྱ་གཅིག་ལྷུང་གི་སྟོབས་ཀྱགས་ཁ་སྟོར་
 སྤལ་བྱར་བཏང་སྟེ་བོད་མིར་མགོ་གཞོན་བཞེད་སྟོད་ལས་སྤྱི་བོར་བྱེད་
 ཐུབ་པའི་ཆེད་དང་།

༢) གལ་སྲིད་བོད་ཀྱི་ལྷལ་ཁུང་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཡོངས་རྫོགས་གྱུ་
 དམར་གྱིས་བཅན་བརྒྱངས་མ་ཐུབ་ན། གང་འཚམས་ཤིག་འཛིན་ཐུབ་
 པའི་རེ་ངན་ཞུར་བ།

༣) བོད་ཤར་ཕྱོགས་དང་། བྱང་ཤར། ཤར་སྟོབས་པའི་
 བོད་རིགས་ཉམས་ཉན་མི་རིགས་འཕོར་ཆེན་དང་མཉམ་འབྲེམ་གྱིས་
 གནས་སུ་བཅུག་སྟེ། རིམ་བཞིན་ས་ཁུལ་དེ་ཉམས་ཀྱི་བོད་རིགས་
 ཉམས་ཀྱི་རིགས་དང་མཉམ་བཅུས་བསྐྱེད་བོད་ཀྱི་མི་བརྒྱད་ཅུ་བརྒྱུ་དུ་གཏོང་
 གྱུ་འི་ངན་གཡོ་ཆེ་བའི་སྲིད་བྱས་ལག་ལེན་བཟུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད།
 གོང་གསལ་རང་སྟོང་ས་ཁུལ་ཁག་བཅུའི་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་
 གསལ་འགོད་འདོད་ཤིན་དུ་ཆེ་ཡང་། གྱུ་བོར་བྱང་བརྒྱུགས་ཁག་དང་།
 ཡིག་ཆ་ཁག་ནང་གོང་སྟོར་འབྲེལ་བ་ཆེད་གསལ་བཤད་གཏན་ནས་བྱེད་
 ཀྱི་མེད་སྟབས་གསལ་དྲོགས་མ་ཐུབ་པས་ད་ལས་ཞིབ་འགོད་ལྷུ་ཐུབ་
 པར་དགོངས་འགལ་མེད་པ་ལྟ་བུ། ॥



མའོ་དཀོན་མཆོག་གི་དོད་དུ་བརྒྱག་པའི་གནས་ལྷགས།

འཛམ་གླིང་གི་ཅེ་མོར་ཡོད་པའི་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་
 བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་ནི་བསེལ་ཆོས་ཀྱི་གཟི་ལོད་
 སྤྱི་ལོ་བརྒྱ་ཕྱུག་བདུན་པ་ནས་འཕྲོས་གིང་། དེ་ནས་བརྒྱུད་སྤྱི་ལོ་
 བརྒྱ་ཕྱུག་ཉི་ཤུ་པའི་ལོ་དཀྱིལ་ལྷག་ཅམ་བར་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་
 ནས་ལྷུལ་གྱུ་དེ་ཉིད་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཚུལ་ལ་ཐོས་བསམ་
 གྲོལ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་ནི་བའི་བརྟེན་གནས་ཆེ་ཤོས་ཤིག་
 ཏུ་གྱུར། དུས་ལུན་དེ་དག་གི་རིང་བོད་ཀྱི་མི་རབས་ནས་མི་རབས་
 བརྒྱུད་དཀར་པ་བརྒྱ་ཕྱུག་ཏུ་མའི་སློབ་ནས་བཞེངས་པའི་གཙུག་ལག་
 ཁང་དང་། དཀོན་གནས་སྟོང་ཕྱུག་མང་པོ་དེ་ནང་ལྷ་དུས་བྱ་གར་
 དང་། བལ་ལྷུལ། རྒྱ་ནག་སོགས་ནས་གདན་དྲངས་པ་དང་། བོར་
 རང་དུ་གསར་བཞེངས་སུ་གསུང་ཐུགས་དེན་བབྱང་གིས་མི་ལང་བ་
 ཞིག་འགྲོ་བའི་མཆོད་ལྷུལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བརྒྱགས་སུ་གསོལ་
 དེ་བོད་མི་མཆོག་དམན་བར་མ་སྐལ་དག་ནས་རང་རང་གིས་འཁོས་
 དང་བསྐྱུན་པའི་ཕྱག་མཆོད་ནས་དཀར་ཆོས་ལྷན་གྱི་བྱ་བར་རང་དབང་
 ཅི་འདོད་དུ་སྦྱོར་བཞིན་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། ལོག་སྟོན་གྱི་མཐུ་དུས་སུ་
 བདོ་བ་བྱ་དམར་ཁྲ་ཁྲོ་དེ་དྲག་ཤུགས་ཀྱིས་བོད་ནང་བཙན་འཛུལ་བྱས་

རྩེས་བོད་མི་ནམས་རང་མོས་ཚོས་སྤྱོད་ལ་གཞིལ་བའི་གོ་སྐབས་སྟོ་
 ཀྱན་ནས་བཀལ་ཅིང་། རྩེས་བར་དུ་ཚོས་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་
 སྤྱོད་ལུགས་གང་དང་མི་མཐུན་བའི་སྟོ་གོས་སྤྱོད་ཅི་ཡོག་གར་དེ་གོས་རིག་
 གསར་བརྩེར་འབོད་བའི་ལས་འབྲུལ་གདུག་རྩལ་ཅན་བརྩམས་རྩེས་བོད་
 རྩེས་ཚོགས་ཀྱིས་པོ་འི་ནང་ཆེས་མ་རྩལ་བ་དང་། ལྷན་ནག་ཅན་གྱི་ལས་
 ལུགས་མེངས་གན་མའོ་དཀོན་མཆོག་གི་དོད་དུ་འཛིན་བའི་བྱ་སྤྱོད་འདི་
 ལྟ་བུ་བྱུང་སྟེ། སྤྱོད་པ་དང་། བཟུན་པ་ལ་ཡོག་སྤྱོད་བའི་མིང་
 བཏགས་དེ་དགོན་སྟེ་ཁག་དང་། རི་ཁྲོད། རྩ་ཁང་། མཆོད་རྟེན།
 རྩ་ཁང་ཚུན་ཅ་མེད་ཤུལ་བརྒྱུག་བཏང་། རྩེས་མཁོ་མཁོ་མེད་དང་།
 རྩེས་གཏོར་གསར་འཛུགས་ལ་བསྟུན་དེ་འཛིག་རྟེན་ན་རྩེས་བར་དཀའ་
 ཞིང་། རིན་ཐང་བལ་བའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྱིས་མཆོད་གནའ་
 དངོས་ལག་རྩལ་གོས་རིག་གང་ན་ཅི་ཡོད་བརྟུར་བཞིག་བཅོས་འབྱེར་
 ཐུས། མོས་དང་དང་རྩེས་ལས་ལ་བསྟུན་ནས་ཚོས་བྱེད་མེད་སྐྱ་འབྲུ་
 ཐུག་རང་པོ་འི་ལུས་སྟོག་འོངས་སྤྱོད་རང་དབང་དང་བཅས་པ་འབྲོག་མ།
 བོད་མིའི་ཁྱིམ་ཚང་ཡོད་ཆད་ཀྱི་ནང་ལྔར་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྱི་དོད་དུ་
 མའོ་འི་འདྲ་དབང་སྐྱིག་དུ་བཅུག། དཔེ་སྟོག་ཁ་འདོན་བྱེད་བའི་དོད་དུ་
 མའོ་འི་ཚོས་བཏུས་ངག་འཛིན་དང་། སྤྱོད་སྤྱངས་བཤད་ཉན་བྱེད་
 བཅུག་སྟེ། གཞན་པན་བུས་ས་རྩེད་ངང་རྩལ་བཅོས་ནས་སྤང་འཛིན་

མཚང་འབྲུ་བྱེད་པའི་དུག་གསུམ་གྱི་ས་བོན་བདག། མ་ཁི་དང་ཕྱོང་
 བ་བཟུང་བའི་དོད་དུ་མཐོང་འི་ཚུམ་བདུས་དེབ་དམར་གར་འགྲོ་གར་
 རྫོད་སར་འབྲལ་མེད་མཉམ་འཇུག་དགོས་པའི་བཙན་སྒྲིམས་ངཅས།
 མདོར་ན་བྲག་དང་། རྡོ་ལ་བཀོས་པའི་སྐུ་བརྙན་དང་མ་ཁི་སོགས་
 བསུབ་སྡེ་མཐོང་འི་འབྲ་རིས་དང་། ཚུམ་བདུས་ཀྱི་ཤེད་ཆོག་ཁག་
 ཆེད་དུ་བྲིས་བཀོས་བྱས། གཞན་ཡང་གསར་བཟུང་དོན་སྤྱིང་མི་ལྟ་
 པར་བརྙན་དེ་སློབ་གྲུའི་མིང་དང་། ལུང་པའི་མིང་། ཁྲིམ་ལམ་གྱི་
 མིང་། མིའི་མིང་བཅས་བཙན་བསྐྱར་བྱས་པས་མ་ཆད། བོད་ཀྱི་
 སྤྱི་ཚོགས་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་བྱད་ཚོས་གསལ་བའི་རྫོས་གར་དང་།
 ལྟ་མོ་ནམ་ཐར། གཞན། ཞབས་བློ་རྒྱག་པ་བཅས་ལ་དུག་ཅ་
 ཆེ་བའི་རྫོ་རྒྱར་བྱས་དེ་འབྲལ་རྫོན་མི་ཆོག་པའི་བཙན་སྒྲིམས་ངཅས་དེ་
 བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་བྱད་ཚོས་རིག་གཞུང་མཐའ་དག་
 མིག་མེད་གཏོང་གི་ཡོད་པ་དེ་ཚོར་བདག་ཞིབ་བྱས་ན་འཛམ་གླིང་གི་
 ཡང་ཐོག་དུ་ཚོས་ལྟ་གི་མི་རིགས་ཤིག་ཅ་མེད་དུ་བདད་དང་གཏོང་
 པའི་ན་མཐོང་འི་སྤྱད་བྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསལ་པོར་མཐོང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་
 པ་རེད། དེར་སང་རྒྱུང་བརྟེན་གསར་འཛུགས་ཀྱི་དུས་སྐབས་འདྲིར་
 རྫོན་མི་དམར་པོས་རྫོན་བརྫོད་ཆད་མེད་བྱེད་པའི་སྤྱད་བྱས་ཀྱི་ནག་གོང་མ་
 རྡོ་ལས་མི་མང་ཐོག་བཙན་དབང་གཏུག་རྩལ་བརྒྱ་འབྱར་གྱིས་ཆེ་བའི་

གོང་ས་གསར་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གཞན་པས་འབའ་ཞིག་གི་ལྷ་བ་
 འཛིན་པའི་དཀོན་མཆོག་གསར་པ་ཞིག་གིས་རྒྱ་ནག་དང་བོད་ལ་དབང་
 བསྐྱར་བྱས་དེ་སྦྱོན་དང་ནོར་འབྱུང་མཐའ་དག་གཞན་ལ་ཁ་འཕང་
 ལག་འཕྲིས་བྱེད་བཞིན་པ་དེ་རྩར་ཡང་། མཐའ་མའི་གནས་ཚུལ་ཇི་
 ལྟར་ཞིག་རྒྱ་འབྱུར་མིན་ལ་ང་ཚོས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་འདོད་ཡོད།།

མཚམས་ཚིག་མཉམ་པའི་ངལ་རྩེ།

བོད་ཀྱི་ཞིང་འབྲོག་པ་ཐོ་པ་བཅས་པའི་ལུས་ཀྱི་ངལ་རྩེ་པ་དང་།
 བསམ་སྒྲོའི་ངལ་རྩེ་ལ་གྱི་གནས་སྤངས་ནི། འཇམ་སྒྲིང་འདྲི་ནང་
 དཔེ་ཚད་ལེན་ཡུལ་བྲམ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བོད་མི་ནམས་ཆེས་སྒྲི་
 བའི་ངལ་ལས་ཀྱི་རི་བོ་ཆེན་པོ་འོག་མ་ནས་ཏེ་མི་ལྟར་འབྱུང་འཁོར་
 བཞིན་བསྐྱོར་བའི་ངལ་རྩེ་པ་ནང་སྒྲིང་ཆེ་མཉམ་པར་བསྐྱུལ་འདྲེད་བྱེད་ཀྱི་
 ཡོད་པ་དང་། ངལ་རྩེ་པ་བསྐྱུལ་འདྲེད་བྱེད་སྐབས་འབོད་ཚིག་ལའང་
 དྲུག་པ་ལ་ལ་མི་སྒྲག་པ་དང་། ཤི་རྒྱར་མི་སྒྲག་པ། ཡུལ་གོང་
 གིས་རི་བོ་སྒྲོས་པ་ཟེར་བ་སོགས་མཐོང་འོ་རྩེ་པ་བདུས་ནས་ཚིག་ཀྱང་
 རེ་རྒྱང་བྲངས་ཏེ་བཅན་བསྐྱུལ་ཐོན་སྒྲིད་ཁོ་ནར་བཅུད་པ་ལས། འགྲོ་
 བ་མིའི་བདེ་སྤྱད་དང་། ཐོབ་ཐང་ལ་ངས་མ་གྲུ་ཅམ་མཉམ་པར་
 ངལ་རྩེ་པ་བདུས་ཡུན་ཉིན་རེ་རྒྱ་ཚོད་བཅུ་དྲུག་ཅམ་བྱེད་དགོས་པའི་ཁར།
 རྒྱ་ཚོད་གཉིས་ཅམ་རིང་མཐོང་འོ་རྩེ་པ་བདུས་སྒྲོབ་སྒྲོང་བྱེད་པ་དང་།
 རྒྱ་ཚོད་འཇུགས་བཤད་བརྒྱར་བྱེད་བཅུག་པ་སོགས་ལོ་རྒྱུ་པོར་ལུས་
 སེམས་དལ་བོ་འོ་གོ་སྐབས་ནས་ཡང་ཐོབ་ཀྱི་མཉམ་པ་དཔེར་ན། ༡༩༧༣
 ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༢ འཁོད་པའི་བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་གསར་ཤོག་ནང་།
 གཞིས་ཅེའི་ཁོངས་འབྲིས་འབྱུལ་གཞུང་ལ་མ་དགག་སྒྲིང་བྱས་པའི་

གནས་ཚུལ་བཞུགས་གསལ། བཟོ་བ་ཚོས་གཅིག་ནས་དཀར་རྩྭ་ག་ལ་
 མི་སྒྲག་པ་དང་། གཉིས་ནས་གི་རྒྱར་མི་སྒྲག་པ་དེ་གསར་བརྗེ་མཐར་
 ལྷན་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་སྒྲིབས་དར་སྒྲིབ་བྱེད་ཆེ་གནས་གཤིས་རྩྭ་ག་པ་དང་།
 ཚ་རྒྱུན་ཞུགས་པ། མི་རྒྱར་ག་ལ་ ལས་འགན་ལྷི་བ་རཅས་ལ་མི་སྒྲག་
 བར་མཐུན་བརྒྱུལ་རྒྱར་བཟོན་དང་། ལས་གསོ་དེ་ལས་ཀ་ལག་པོ་
 བྱས་ཏེ། གཞུང་ལས་གྱི་ནམ་པ་འགྲུར་སྒོལ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་རེད།
 ལོ་གཅིག་རྩྭ་ག་ཅམ་གོང་ལ་ཡུ་ཤོད་བྱུང་ནས་ལོ་ངོས་རྣམས་ཚུ་ལོག་གིས་
 བསྐྱབས་སྒྲུབས་བཟོ་བ་ཚོས་རྒྱར་དུ་ཚུ་ལོག་ནང་གཞུང་ལས་ཉམས་གསོ་
 བྱས་པ་རེད། བཟོ་བ་དྲན་མེད་རྩྭ་ག་པ་ཚུ་ལོག་གིས་རིང་ཚད་མི་
 གྲར་བཅུ་ལྔ་ག་གིས་འཁྱུར་ཡང་ཁོ་མོས་ཡར་ལངས་ནས་ལྷ་མཐུན་
 དམག་འཐབ་བྱས་པ་རེད། རྒྱ་གཅིག་རྩྭ་ག་ཅམ་གྱི་ནང་ཁོང་ཚོས་
 རྩྭ་ག་མ་དང་། འཛོར་བ་འཁྱེར་ནས་ཆར་རྒྱར་གི་ནང་དུ་བཟློད་པ་དང་།
 རེས་མོས་ཀྱིས་ཉིན་མཚན་མེད་པར་གཞུང་ལས་ཐོག་སྒོར་བཟློད་བྱས་
 ཏེ་རྒྱ་དྲིང་དུ་ཚུ་ཟློན་བྱུང་བ་སུམ་ཅུ་མོ་བཟུང་ལས་ནམ་པར་བྱལ་ཏེ་
 གཞུང་ལས་ཐོག་རྒྱར་འཁོར་གར་གཏོང་ཐུབ་པ་དེ་འགན་ལན་བྱས་པ་
 རེད། ཅེས་དང་། ཁོང་ཚོས་རྒྱན་དུ་བྲག་ཆར་དང་། གངས་ཆེན་
 ལ་མི་སྒྲག་པར་ཉིན་མཚན་མེད་པ་གཞུང་ལས་རྒྱར་བཟོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་
 དང་། ཉིན་མོ་ས་ཉིལ་ན་མཚན་མོ་བཟོ་གི་ཡོད་པ་དང་མཚན་མོ་ས་

ཉིལ་ན་ཉིན་མོ་འཕྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱུན་ཆས་ཁྲོན་པ་ཁྲོན་གྲང་ཆགས་
 པ་དང་། ལག་གཉིས་དང་། དཔུང་པར་སྐྱ་པོའི་ཀྱང་ཆང་མས་
 རྩལ་སྐར་གཏན་ནས་མི་རྒྱལ་པར་གྲུང་ལས་པར་གྱུར་གི་ལས་ཀ་
 ལག་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཅིས་དང་།

ཡང་། གསར་ཤོག་དེ་གཞི་ནང་། ལུས་པོ་དང་རྩྭ་པ་དང་
 མི་བྲལ་བ། སེམས་པ་མང་ཚོགས་དང་མི་བྲལ་བ། ཞེས་པའི་
 རྣམས་པོ་རྣམས་ལྟར་ཆེ་རྒྱུ་ཁོ་རྣམས་ཞུགས་པ་སྤྱི་ཁྲིའི་གི་ལས་བྱེད་པས་
 མཉམ་པར་ཞུ་ཞིན་གསུང་ཆོས་བྲལ་མཉམ་པར་ཞུ་ཞིན་པ་དང་། ཉལ་ཆས་དང་།
 རྩལ་སྐར་པར་འཁྱེད་ནས་ཆར་རྒྱུང་དང་། གངས་ལྟགས་ཀྱི་ཁྲོད་
 ཏུ་འབྱོ་གི་ཡོད་པ་རེད། ཁོ་རྣམས་ལས་ཀར་འབྱོ་དུས་སྤྱོད་ལ་འབྱོ་
 པ་དང་། ལས་ཀ་བྱེད་དུས་སྤྱོད་ལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ལས་བྱེད་
 པས་ནི་པལ་གསུམ་པ་དང་། ས་ཀོ་ལ། རྒྱལ་པར་ནི་ཆེན་དཔོན་པ་
 བཅས་བྱས་དེ་ལས་ཀ་སྤྱོད་པ་དང་། བཅོལ་བ། འགག་ཅུང་པས་
 ཀར་ཉལ་ཐོབ་ཀྱིས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཅིས་སོགས་ཀྱི་འཕྲོད་
 བརྒྱུགས་ཀྱི་པ་འབྲུགས་བྱས་པུས་འདུག །དེ་འདྲའི་འཕྲོད་པའུགས་བྱེད་
 ལུགས་པ་གཟིགས་དང་། བོད་མི་ནམས་ཉིན་མཚན་ཁྱད་མཉམ་ཆོས་
 ཚིག་མཉམ་པའི་དཔེ་མཛུགས་འགོ་པ་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་། མི་པར་ཐོང་བའི་
 ཏུ་རྒྱལ་སྐྱ་པོའི་ཀྱང་ཆང་པར་མཉམ་པར་ཞུ་ཞིན་པའི་དཔེ་མཛུགས་པའི་

བོད་འབྲུད་ཀྱི་མི་འདུག་གས། གསལ་བོད་བརྗོད་ན། ང་ཚོ་བོད་
 རིགས་ནི་ངལ་ཚོལ་བྱེད་ཐུབ་མཁན་ཞིག་དང་། ངལ་ཚོལ་གྱི་དགོ་
 མཚན་ཤེས་མཁན། ངལ་ཚོལ་ལ་དགའ་བོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་
 པས། སྤྱིར་བདེ་ངལ་ཚོལ་ཟེར་བ་ཙམ་ལ་གོལ་ཚོར་བྱེད་ཀྱི་མིན་
 ཡང་། མིའི་རིགས་ལ་རྒྱས་པའི་ཆད་གཞི་ངེས་ཅན་ཞིག་ཡོད། རྒྱས་
 ཆད་དེ་དང་འཆོམས་པའི་ངལ་ཚོལ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ངལ་
 ཚོལ་བྱས་པ་ལས་དཔག་པའི་ཁེ་ཕན་ཐོབ་ཐང་ཞིག་ངེས་པར་དུ་དགོས་
 པར་མཐོང་གི་འདུག། ཞོང་གསལ་བོད་མི་འཇམ་བཟོ་བའི་ཚོས་ཉིན་
 མཚན་དཔྱར་མེད་ཀྱི་ངལ་ཚོལ་བྱས་པ་དང་། ལག་པ་སྐལ་པར་མ་
 བཟོས་ཀྱང་སྤྲུག་སྐད་མི་བྱུག་པ། ལས་ཀ་སྤྱི་བ་དང་། བཅོག་པ།
 འགག་ཅུང་རི་རིགས་ལ་ཉལ་ཐོབ་བྱུག་པ་བཅས་བྱས་ནས་ཁོང་ཚོར་ཟས་
 གོས་ཐོག་ཁེ་ཕན་ལྷག་པོ་ག་རེ་བྱུང་ཡོད་དམ། གནས་ལུགས་འདི་
 ཚོ་མིས་མི་ལ་གཉེན་གཞོན་བཟུ་གཞིག་བྱས་པ་དང་། མི་རིགས་
 སྤྲུག་ཟེད་དུ་གཏོང་བའི་བསམ་སྦྱོར་ངན་པ་མིན་ན་ག་རེ་ཡིན།
 ངལ་ཚོལ་བསྐྱལ་འདེད་དེའི་ནང་ལོ་དུག་བདུན་ཡན་གྱི་སྤྱ་སྤྱ་ཡང་ཆད་
 ཡོད་ཅིང་། སྤྱ་སྤྱ་དེ་ཚོར་ཞིང་ནང་དོ་དུག་སྤྲུག་སྤྲུ་དང་། མི་གིང་
 འཕུ་བྱ། ལུགས་དུག་འཕུ་སྤྲུག་སོགས་ཀྱི་ངལ་ཚོལ་ལས་འགན་སྦྱད་
 དེ་གཞོན་རྒྱའི་དུས་སྐབས་ཅ་ཆེ་དེ་དག་ཅུད་ཐོལ་སྤྱ་ཆེད་གཏོང་བྱ་གི་

ཡོད་པ་དེས་ཀྱང་འཇམ་གླིང་ཡོངས་ཁྱབ་ནས་ཁས་ལེན་བྱས་པའི་
 ཁྱིམ་སྒྲུབ་ཅུ་དེ་དང་ཅུ་འགའ། འགྲོ་བ་མི་ནམས་ཀྱི་མི་ཆེ་འི་
 བང་གི་གཞིན་ནུའི་བྱས་ཆོད་ཤིན་དུ་ཅུ་ཆེར་འཛིན་པ་ནམས་ངལ་བྱས་
 ཁོ་ནའི་ནང་ཆུད་ཆོས་སུ་གཏོང་བའི་སྲིད་བྱས་དེ་ནི་ང་ཚོ་བོད་རིགས་
 ཅུ་བརྒྱལ་དུ་གཏོང་བའི་སྲིད་བྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསལ་པོ་བསྟན་གྱི་ཡོད་པ་
 དེས་འགྲོ་བ་མི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་ཀུན་གྱིས་དོ་སྣང་མཐམས་འཁུར་
 ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། །

བཅོན་ཁང་དང་། བཅོན་པ་འཛིན་པ།

བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ནང་བཅོན་ཁང་ཆེ་ཤོས་ལྔ་ལ། སྤོང་རྩེ་གྱི་
བཅོན་པ་ནག་ཆེན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། བཅོན་ཁང་དེ་
ཆོར་བོད་ལྗོངས་བཅོན་ཁང་དང་བོད་དང་། གཉིས་པ། གསུམ་པ་
ཞེས་མིང་འབོད་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་འདི་རྩེད་ །

༡) ལྷ་ས་རི་བླ་བཞེད་དམག་རྒྱུ། དེའི་བྱུང་ཁོངས་བཅོན་པ་མི་
གྲངས་ ༤༠༠༠ ཅམ་དང་།

༢) ཆམ་མཐོ་སྤྱི་བྱུང་ས་བྱུང་ནང་བཅོན་པ་མི་གྲངས་ ༡༠༠༠ ཅམ།

༣) མཚོ་རྒྱལ་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ས་བྱུང་ཁོངས་ཆམ་དམག་ཁྱེད་
པ་དེར་བཅོན་པ་ ༢༠༠༠ སྐོར་བཅས་ཡོད།

བཅོན་ཁང་གསུམ་པ་དེའི་ནང་མཐོ་སྤྱི་བྱུང་ས་བྱུང་ནས་བྱེད་དམག་གྱི་
དབང་འཛིན་ལ་ཁོ་གོ་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་བྱུང་གཏེས་དབང་བོ་ལྔ་པ་དང་།
བོད་དབུས་ཕྱོད་ནས་བདང་བའི་བཅོན་པ་འབོར་ཆེན་བཅས་ཡོད་པ་འདི།

གོང་དུ་སྟེས་པ་རི་བཅོན་ཁང་གསུལ་གྱི། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ནང་
གི་བཅོན་ཁང་ཆེ་ཤོས་གསུལ་ཡིན་པ་འདི། དེ་ཕྱིན་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་
ཁོངས་དང་། རང་སྐྱོང་ས་བྱུང་ཁག་དང་། རྫོང་ཁག་གི་ནང་བཅོན་ཁང་
ཉ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། ཡོང་བྱེད་ལྷ་ས་རི་བླ་བཞེད་པ་མཚོན་ན། ལྷ་

ས་དམག་སྒྲར་གསར་པ་དང་། རྟོག་བཞེད་ཉི་འགྲུལ་གསར་པ་ཡིན།
 བཞེ་ཆེན། སྤེང་རིང་། བཅན་པོ། ཀྲོང་པོ་བརྩི་ཐང་། ཆོལ་གྲུང་
 ཐང་བཅས་ཀྱི་ནང་བཅོན་ཁང་ཡོད། དམག་སྒྲར་གསར་པ་དེ་བཅོན་
 ཁང་དང་གསར་པ་ལོ་ནང་སྤྱི་དོན་གྱི་བཅོན་པ་ཆེས་མཐོའི་རིགས་
 ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། ཆོལ་གྲུང་ཐང་དུ་བཅོན་པ་ཡོན་ལ། འལ་
 ཆོལ་རུ་མི་ཡོན་པ་དེ་ཁྲ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྲ་ཁག་ཆོ་སྒྲོན་གྱིང་། སྤེང་
 རྟོག་བྱས་ས་མགོན། སྤྱག་བྲག་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཁྲ་སྒྲུབ་བཅུ་གཉིས་
 ཆོལ་གྲུང་ཐང་ནས་སྒྲོས་དེ་རྩོེ་ཁ་གྲུ་སྤྱི་དོན་ཡོད་པ་དེ་དམག་སྒྲར་ཞིག་
 ལ་ཅིས་སྒྲོད་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་ཆོའི་ལས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡང་
 འབྲོག་གཡུ་མཚོ་ནས་ཉ་ཟླ་རྒྱ་དང་། དེ་མིན་ཙམ་ལས་སོགས་ངམ་
 ཆོལ་སྤྱི་མཆོངས་བསྐྱལ་འདྲེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

སྤྱི་ཁྲབ་ས་ཁྲལ་གཅིག་ལ་མཚན་ན། གཞིས་ཅི་ཁྲབ་ཁོངས་སྤྱི་
 འཚོས་གོས་གསལ་གཅིག་ཕྱར་བཅོན་ཁང་ཆེ་གོས་བཀར་ཁང་དང་།
 དེའི་ཡན་ལག་གང་ཞེས་སྒྲུང་། ཉ་རི། སྤུལ་ཅི་གྲུ་གྲུད་སོར་
 ས་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་བཅོན་ཁང་ཡོད། དེ་བཞིན་སྤྱི་ཁྲབ་ས་ཁྲལ་ཁག་
 དང་། རྩོང་ཁག་ཚང་མར་ཆེ་ཆུང་ལ་ས་ཁྲོས་བའི་བཅོན་ཁང་རེ་ཡོད།

འཚོ་བ་ནི།

འཚོ་བ་ཉིན་རེར་རུས་པ་གྲུ་གྲུ་གྲུ་གྲུ་པོར་པ་གང་དང་། རྒྱ་ཁོལ་།

ཡང་ན་སྤྱད་གོང་གཉིས་ལ་ཅུ་ཐུག་སྤྱོད་པ་གྲུ་གྲུ་ཤ་པོར་བ་གང་རེ་
 ལས་མ་སྤྱོད་བར་ངལ་ཅོལ་ཉིན་རེར་རྩ་ཚོད་ ༡༩ ལས་རྒྱ་ག་བསྐྱལ་
 འདོད་ཀྱིས་བར་བརྟེན་བཅོན་ཁང་ཁག་ནང་བོད་མི་ཁྱོན་ཆེ་ངལ་ཅོལ་
 གྱིས་ལུས་ཆུང་ས་ཟེད་ནས་ལས་ཀ་ཀྱིས་སྤྱོད་འབྲེལ་ནས་ལངས་མི་ཐུབ་
 པ་དང་། ལྟོ་བཟུང་གྱིས་མ་སྤྱོད་བས་དུས་མིན་འཆི་བ་ཐུང་བ་ནི་

སྤྱིར་བཏང་རྒྱན་གཏན་གྱི་གནས་ཅུལ་ཡིན་པ་རེད།

རང་དབང་བཀ་ཡངས་དང་རང་འདོད་དང་ཆུང་ས་ གྱི་ཐོག་ནས་
 མིས་ཉིན་རེར་རྩ་ཚོད་བཅུ་དྲུག་རིང་ངལ་ཅོལ་བདུན་ཐུག་རེ་ཆུང་ཀྱིས་
 མི་ཐུབ་པ་མིན་ཅང་། ཟས་བཟུང་དང་། འཕྲོད་བརྟེན་ངལ་གསོའི་
 གོ་སྐབས་གཏན་ནས་མེད་བར་མི་མདའི་ཅེ་གྱིས་དེད་རེ་ཉིན་རེ་ལས་
 ཅོལ་དེ་བཞིན་ལོ་རྒྱུ་ཁོར་ཡུག་དུ་བསྐྱལ་བ་ནི་མིར་མིའི་འདུ་ཤེས་དང་།
 བརྩི་མཐོངས་ཆ་ཅས་མེད་པའི་རང་དབང་སྤྱོད་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་
 གྱི་ཀུན་སྤྱོད་ཐོབ་ཐང་གི་ཁྱིམ་ལུགས་ལས་ཡོངས་སུ་འགལ་བའི་ར་
 སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཡིན། དེར་མ་ཟད་བོད་སྤྱོད་རྒྱ་དམར་དཔོན་ངན་དེ་ཚོས་
 མི་འདི་ཚོའི་རིགས་ཤིན་ང་ཚོའི་དབྲུ་ཡང་དེ་ཅས་གྱི་ཉུང་དུ་འགྲོ་གི་
 རེད་ཅེས་དང་། མི་ངན་རིགས་ཤི་བ་ནི་བྱ་ཁྲུང་ཁྲུང་གི་སྤྱོད་ལས་ཡང་
 བ་ཡོད་ཟེར་བཤད་དོན་ཇི་བཞིན་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལུས་སྤྱོག་ལ་ཅ་
 མཐོངས་མེད་པ་ཅི་ཅི་གསོད་པའི་སྤང་བ་ཞིག་འབྱེད་གྱིན་ཡོད་།

བོད་མིའི་བསམ་ཆོར་གྱི་དཔུང་གིས་དབང་བརྒྱུད་མ་ཐུབ་པ།

ཐོག་མར་གྱི་དཔུང་བོད་ནང་བཅན་འཕྱུལ་དང་། དེ་རྗེས་བོད་
 གྱི་སྒྲོན་བཅུད་ཡོངས་རྒྱུགས་ལ་གྱི་ནག་དཔུང་བོད་ཀྱི་དྲག་འགྲུགས་གྱིས་
 དབང་བརྒྱུད་བྱས་ཏེ་ད་བར་མི་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གསུམ་ཙམ་འགྲོ་གི་ཡོད་
 པ་དང་། ཏུས་ཡུན་དེའི་རིང་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དང་། ཆབ་སྲིད་
 ཚོས། རིག་གཞུང་། ཞོར་སྲིད་། དཔལ་འབྱོར་བཅས་ཀྱི་ཐོག་
 དྲག་སྤྱིག་བཅན་འཁེད་ཆེས་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་རང་སྤང་གང་དུས་གྱིས་
 བསྐྱོར་བཅོས་བརྒྱུད་གྱིས་མི་ལང་བ་བདེང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་མི་
 ཞམས་ཀྱི་བསམ་ཆོར་བཅན་བརྒྱུད་བྱེད་བདེའི་ཆེད་དུ་བོད་མིའི་ནང་རྒྱན་
 མེད་ཀྱི་གྲལ་རིམ་མང་པོ་ཆེད་བཅོས་བྱས་ཏེ་ཕན་ཚུན་ཐེ་ཚོས་དང་།
 རྒྱགས་པ། རྒྱང་སེམས། འབྲུལ་སྤང་སྤྱི་བའི་སྤྱད་དུ་མཐོ་ཅོད་དང་
 གི་སྤྱིད་བྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་བོད་རིགས་ཞམས་སྒོ་
 སེམས་འདུན་པ་གཅིག་གྱུར་གྱི་སྤྱོད་སྤྱུགས་ཁ་གྲལ་དུ་བདེང་སྤྱོད་
 ཡུལ་གྱི་མིའི་མི་སེར་སྤེལ་ཡུལ་དང་། བོད་རིགས་ཞམས་ཏུན་མི་
 རིགས་ཀྱི་བཞག་གཡོག་ནས་ཐར་དུ་མི་འཕྱུག་བའི་རེ་རེ་གཏོང་བ་
 བཅངས་ཏེ་ཐབས་བརྒྱ་བྱས་སྤོང་ཞི་དྲག་སྤྱོད་ཚོགས་ཀྱིས་འབད་ཅོལ་
 བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ད་བར་རེ་རེ་ལ་འབྲས་འཕྲུག་གཅིག་ཅུ་མི་ རེ་

ལས་ཐོག་ཕྱི་མི་དབང་ཡོད་ན་ཡོངས་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་
 དབང་དང་བྱམ་ན་ཡོངས་རྒྱུ་ཡུལ་པ་དང་མེད་མེད་པའི་མཐོང་ལྟོ་
 བདུས་ནས་ཤིང་བསྐྱུགས་སྤྱོད་གསོ་བྱེད་པ་གོ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷན་ཏེ་བོད་
 མིའི་རང་དབང་ཆོད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུགས་ཐོག་མེ་འབར་གིང་
 སྤྱོད་ལྷན་ཆེས་ཆེར་འབར་པའི་ཆ་ཀྱི་ནུ་ལྷན་ནས་ཅི་སྤྱི་བོད་ཀྱི་ཆབ་
 སྤྱི་ཀྱི་དབང་ཆད་ཆད་མ་བོད་མི་རང་ཉིད་ནས་འཛིན་སྐྱོང་ཆ་ཆད་མ་བྱུ་
 བར་དེ་སྤྱི་དུ་བོད་མི་ནམས་ལ་འགོ་བཅི་རིགས་སྤྱི་མཐོངས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་
 གཟེ་བཅིང་དང་། བདེ་སྤྱི་ནས་ཡང་ཡོང་གི་མེད་པའི་བས་མ་སྤྱོད་
 ལ་ལོ་འཛིན་གཅིག་ལྷན་དང་། ལྷན་བྱུགས་གཅིག་ལྷན་གྱི་ལྷན་
 སྤྱོདས་བོད་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ཆེར་ལྷན་ཏེ་དངས་གསང་
 གཉིས་ཀྱི་ལས་ནས་མི་རིགས་རང་དབང་གི་སྤྱོད་ཆེན་དེ་ཉི་མ་ལ་ཡའི་བྱང་
 སྤྱོདས་ལྷན་གྱི་ཡོད་པའི་ནང་སྤྱོད་ཆད་མེད་པར་འབར་བཞིན་ཡོད་པ་
 དཔེར་ན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལྷ་ ༩ ཆོས་ ༡ ཉིན། བོད་སྤྱོདས་བཟོ་
 བའི་སྤྱི་ལྷན་གྱི་ལོང་ལྷན་ལྷན་གཉིས་ཅི་མཉམ་འབྲེལ་ཆེན་པོ་ལི་
 བཞོད་འདོམས་ཁང་ནས་འབྲེམས་བསྐྱུགས་བྱས་པའི་ཡིག་ཆའི་ནང་།
 ཏེ་ནག་ཉི་མ་སྤྱི་དར་དང་། ཆོ་རྒྱལ། ཏེ་མཁུན་བཅས་ནས། ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༩༩ ལྷ་ ༡༩ ཆོས་ ༩༣ དགོང་ཕྱི་ལོ་ཆུ་ཆོད་ ༡༩, ༢༠ ཐོག་ལྷན་
 ཆོགས་ཁང་ཆེན་མོ་མེད་པའི་བསྐྱུགས་བདེ་པའི་སྤྱོད་བྱིས་བཞོད་བྱས་

ཡོད་པ་དང་། ཡང་། ལྷ་ས་རི་ནང་ཀྱམ་གཅིས་སྤྱིང་སྟོབས་ཀྱིས་
 ཐུག་པའི་གཞིན་ཏུ་ཁག་གཅིག་ནས་བོད་རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་ཚོགས་
 པ་ཞེས་གསང་བའི་སྒྲིག་འཛུགས་ བཙུགས་པ་ དེ་དག་གྱུ་དམར་ནས་
 ཤེས་ཚོར་གྱིས་ སྒྲིག་འཛུགས་ དེའི་འགོ་འཁྲིད་བསམ་སྒྲུབ་ཚོ་དབང་
 བསམ་འཕེལ་དང་། བླང་གཏོང་སྒྲུབ་དངོས་ཀྱི་ཐུབ་ཐུན་ཚོགས། ཐུལ་
 སྒྲུ་ཚོས་ཐུལ་དོ་རྗེ་ལྷ་པ་སོགས་མི་བླངས་ ༩ འཛོན་འཁུར་གིས། ༡༩༧༠
 ལྷ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༩ ཉིན། ལྷ་ས་སྟོན་པ་ཐང་ཕྱིར་དུ་མི་མང་འདུ་འཛོལ་ས་
 སར་མེ་འདེན་དུ་བཙུགས་དེ་དམར་བསད་བདང་བ་ཤིང་། གཞིན་ཏུ་
 ལོ་ ༡༧ ཚམས་སོན་པ་ཞིག་ནས། མི་མང་གི་དཀྱིལ་དུ་བུས་སུ་བྱུལ་བ་
 བཙུན་འཛིན་དུ་མ་ཚོ་སྒྲུ་ཚོ་བཙུན་པ་ཤོག། ཁོད་རང་བཙན་ཡིན། རྒྱ་
 བྱང་བཙན་བོད་ནས་ལམ་སྟོན་ངེས་པར་གཏོང་གི་ཡིན། ང་ཚོ་གི་ཡང་
 བོད་མི་མང་ལངས་རྒྱ་ཡོད་ཅེས་སྐད་གསང་མཐོན་པོས་བཞེད་སྐབས་རྒྱ་
 མིས་རྒྱལ་ནས་མི་མང་འི་ཅེ་གྱི་བཙུགས་དེ་བསད་པ་ཤིང་། དེ་སྐབས་
 ལྷ་ས་སྟོན་ཁྱིམ་དང་། བླང་གཏོང་པ་མན་ཚུན་ལ་བནས་ཚུལ་དེ་ཁྱབ་
 འཕེལ་ཕྱིན་ནས་མི་མང་པོ་ཁོང་ཁོ་ཆེན་པོ་ལངས། འགར་ཤས་ཐུག་
 པ་ཐུལ་གྱིས་ནོན་ནས་རྒྱུང་གིས་གི་མཁན་མང་པོ་རྒྱུང་བ་ཤིང་། གཞིན་
 ཏུ་འགོ་འཁྲིད་དེ་ཚོ་འི་བླས་སུ་པེ་ཅིང་མི་རིགས་སྟོན་བྱ་སོགས་ལ་
 སྟོན་སྟོང་བྱེད་བྱེད་བའི་གཞིན་ཏུ་འང་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་ཚོ་གསོ་

[illegible]

མིན་གཙང་ཁྲལ་སོགས་པ་གནས་ཁག་པའི་བརྒྱུད་ཅས་བྱིན་པོད་
 མིས་ངོ་ལོག་བྱས་པར་དངོས་དང་སྒྲིག་ནས་བོད་མི་ཆིག་ཁྲི་ཉིས་རྩེད་
 རྒྱག་ཅས་བསད་པ་དང་། བཅོན་པ་རྩེ་སྒྲོང་སྒྲོང་སྒྲོང་སྒྲོང་སྒྲོང་སྒྲོང་སྒྲོང་
 པ་དེ། དེང་སྐབས་ཁས་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ལ་ཆེར་རྒྱུགས་ནས་མཐོང་
 རྒྱ་མེད་པར་ས་ཞིང་སོགས་ལས་ཀ་ནས་སྤྱད་མེད་ཤ་རྩལ་གྱིས་བྱ་
 གི་ཡོད་པ་དེ། ༡༩༧༢ ལོ་ནང་དམག་དམོན་རྒྱ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་
 ལོག་སྒྲུབ་ཁག་ལ་བྱིན་ནས་མི་ཆོང་མ་གནས་པའི་ངོ་ལོག་པ་
 མིན་ལུགས་དང་། བྱང་བྱན་དང་གི་སྤྱད་བྱས་མི་མང་པ་བརྒྱན་དགོས་
 ཅུལ། གཞན་ལ་བརྒྱལ་སྒྲོང་མི་ཆོག་པ་ལས། རང་ཉིད་མ་རྩི་
 བཟངས་ན་ཡང་ཆོས་དང་རང་མོས་ཡིན་ལུགས་སོགས་བཤད་དུག །
 དེང་སྐབས་ཀྱི་ངོ་ལོག་ནང་དང་། བད་མ་དགོས། རྩེ་ཆ་རྩེ་རྩེ་སྒྲོང་
 སོགས་ལ་ཉིན་མཆོན་མེད་པར་བྱ་དམག་བཟངས་ནས་རྩེ་རྩེ་སྒྲོང་ཡིན་
 པ་དེ། གཞན་ཡང་བོད་ཁྱིམ་ཁྲལ་ཁག་ནང་དེས་མེད་འཇམ་དམག་
 ལས་འབྲུམ་ཡང་ད་བར་རྒྱན་མཐུད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ཅས་གནས་
 ཅུལ་དེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་
 བོ་སྒྲིག་གི་ཡོད་པ་མ་ཟེ། རྒྱག་པར་བོད་མི་ནམས་ཀྱིས་ལོག་པ་
 ༧སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་པོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་དུམ་འཁྱིལ་
 རྒྱ་ན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཀྱིང་གི་དུམ་འཁྱིལ་དང་ཐུམ་ན་བོད་

མི་ནམས་ཀྱི་མགོ་ལུས་ཡ་བྲལ་དུ་གྱུར་དེ་གསོན་པོར་འཛོམས་མེད་
 བའི་བསམ་སྒྲོའི་ཡིད་ཆེས་སྤར་ལས་སྒྲུག་པའི་རིམ་རིམ་བཟུང་དུ་
 གྱུར་འཛིན་ཡོད་པ་ནི་རྒྱ་མིས་བོད་མི་ནམས་ཀྱི་ཡང་ཁོག་ལ་མེ་མདའི་
 ཅེ་གྱི་བཟུན་དེ་འགོང་ས་འཁྱུགས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་སྒྲོ་སྒྱུར་དང་
 མཆོན་སྤྲོད་ཞུ་རྒྱུ་བཅུག་སྐབས་རྒྱ་དགོན་དང་ལེན་མ་བྱས་པར་མཆོན་
 སྤྲོད་སྒྲོ་སྒྱུར་ཞུ་བ་ལས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སྒོག་དོར་བ་དགའ་འདེམས་
 དངོས་སུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཕྱོགས་མཚུངས་དཔེ་བོད་མིའི་
 ལྟངས་མང་པོར་འཕྱལ་དང་། བ་སྐྱུན་མཆེད་ཕྱོགས་སོགས་འཇིག་
 ཉན་མི་ནམས་ཀྱི་ཆགས་ཞེན་བྱེད་པའི་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་སྒྲོས་བདང་
 གིས་རང་སྒོག་དོར་བ་པའང་རིམ་རྒྱུས་པར་རེ་བའི་མིག་གི་བརྟ་ཡུལ་
 དམ་པ་འགོང་ས་འཁྱུགས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་གཏད་དེ་
 རྒྱ་གར་དང་། བལ་ཡུལ། འབྲས་ལྗོངས། འབྲུག་ས་ཐོག་དུ་
 བཅན་བྱེད་དུ་བར་མི་ཆད་པར་ཡོད་དང་། ཡོང་བཞིན། ཡོང་རྒྱ་
 བཅས་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དེ་ཆོས་བོད་མིའི་དམིགས་ཡུལ་དང་།
 བསམ་ཚུལ་ནམས་མཛོན་སྤྲུལ་དུ་ང་ཆོས་མཐོང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དེས་
 གཞིས་བྱས་བོད་མི་ས་ཡ་མང་པོའི་བསམ་སྒྲོའི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་
 མིག་ལྷེ་བ་དེ་འགོང་ས་འཁྱུགས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལས་གཞན་སྤྱ་
 ཞིག་མེད་པ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གྱིས་དཔང་བོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ནི་བོད་མི་ཡོངས་ཚྲོགས་རྒྱས་ཤུགས་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་འགྲིལ་བའི་
 མངོན་དྭགས་དང་། མ་ཞོར་བའི་ལམ་ཕྱོགས་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡིན་
 ལ། ང་ཚོ་འདི་དམིགས་ལྷལ་འགྲུབ་བའི་རིན་པང་བྲལ་བའི་སྐབས་ཀྱི་ན་
 བཟང་པོ་ཞིག་ཀྱང་རེད།

བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་བྱས་གསར་བ།

མཐོ་ལི་བཟུང་སྒྲིལ་ཅིང་གིས་ཐད་ཀར་འགོ་འཕྱིན་བྱས་སྤྱོད་
 བྱས་པའི་སྤྱོད་དམག་དམར་པོ་ལི་སྤྱོད་འཛུགས་ཀྱིས། ༡༩༩༩ ལོ་
 བོད་ནང་གེས་ཅིག་གསར་བཟུང་ཏེ་ཅ་ཆེན་གྱི་གསུང་ཐུགས་ཏེན་ཁྱད་
 རོར་ཡོད་ཅིང་ཅ་ཆེན་བཟོས་པ་དེ་རྒྱུ་ཡང་། ༢༠༠༢ ལོ་ནས་བརྒྱུངས་
 བོད་ནང་ཆོས་དད་རང་མོས་ཡོད་ལུགས་དང་། གེས་ཅིག་གསར་
 བཟུང་སྤྱོད་ཀྱི་བསྐྱེད་བཞིགས་ཁག་ཡིང་པེ་འོ་ལི་སྤྱོད་གཏོགས་པས་
 རོར་འཁྱུལ་བྱས་ལུགས་བཞད་དེ། རྒྱ་སའི་བཙུག་པ་ག་ཁང་དང་།
 ར་མོ་ཆེ། ཅ་པོ་བྱང་། སེ་ར། འབྲས་སྤྱུངས། བཟུང་སྤྱོད་
 སོགས་ལ་ཉམས་གསོ་ཁར་ལས་དང་། ཐེབ་བྱིས་ཁག་གསར་བྱིས།
 སྤྱོད་ཏེན་སྤྱོད་སྤྱོད་། རྒྱ་པོ་བས་གསར་བཟོ་སོགས་ཁྱད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
 གཙུག་ལག་ཁང་དང་། དགོན་ཁག་ལ་སྤྱོད་ནས་ཡོད་སྤྱོད་ཏེན་གསུས་
 རྒྱས་ཅ་ཆེན་བཟོས་ཏེ། ད་ཆ་གཞི་ནས་སྤྱོད་བཟོ་ཆབ་སྤྱོད་ཁྱད་
 དགོས་པ་འདྲིའི་སྤྱོད་མཚན་གང་ཡིན་ནམ། དངོས་འབྱེལ་ཁ་ཞིག་གཉིས་
 མེད་ཀྱི་ཆོས་དད་རང་མོས་སྤྱོད་པ་ཞིག་ག་ལ་སྤྱོད། བསྐྱེད་བཞིག་
 གི་རོར་འཁྱུལ་དེ་ནས་ལིང་པེ་འོས་བྱས་པར་ཡིད་ཆེས་གང་འདྲ་བྱས་
 རྒྱས་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རེད། གལ་དེ་ཡིང་པེ་འོས་བྱས་ཡོད་ན། རྒྱ་ནག་

གྲུལ་ཡོངས་དང་། བོད་ས་ཁྲལ་ལ་སྤང་དམག་དམར་བོས་ལོག་ཉིས་
ཅས་རིང་ཟིང་ཆ་དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱངས་པ་མ་ཚོར་བའི་གཉིད་མོ་ཆེ་ཞིག་
དཀོན་མཆོག་གཤམ་པ་དེ་ལ་ཁྲལ་པ་ཡིན་ངེས།

ཡང་། གནས་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ལ། བོད་ནང་མྱི་དྲུས་
གྲུ་ཡངས་ཡིན། སྤྱོད་ཆད་ཀྱི་དམ་བསྐྱགས་དེ་ཚོ་ཡིང་པེ་འོ་འི་ཕྱོགས་
གཏོགས་པས་བྱས་པའི་ནོར་འཁྲལ་རེད། བོད་ས་ནམས་བོད་ནང་
ཁྲལ་ས་གནས་པན་ཚན་དང་། ཕྱི་གྲུལ་ལ་པར་ཕྱིན་ན་ཡང་འགྲིགས།
པར་ཕྱིན་ནས་ཚར་ལོག་ཀྱང་འགྲིགས། མ་ལོག་པར་བསྐྱད་ཀྱང་ཆོག་
ཕྱི་གྲུལ་དུ་ཡུལ་གྱར་ཕྱིན་པའི་བོད་ས་ནམས་ཚར་ལོག་ན་ཡང་འགྲིག་།
ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐད་ཆ་མང་བོ་བཤད་དེ། ལྟ་མའི་ནང་ནས་ཀྱན་བྱུང་
རེ་བཞིན་ཆོགས་འདུ་བྱེད་དགོས་པ་དེ་བདུན་རེར་བཤེས་གསུམ་རེ་བྱས་
ན་འགྲིགས་པ་དང་། ཆེར་བྱི་ནང་ཁྱིམ་སོ་སོ་འི་ནང་ཉིན་མཚན་དུས་
ཚོད་ངེས་མེད་ཀྱི་བསྐོར་གཡང་པའདྲ་སྐྱོ་བྱར་དུ་ཡོང་བ་དེ་ཚོ་མཚམས་
འཇོག་བྱས་པ། གན་གོན་འགའ་ཤས་གཙུག་པག་ཁང་དུ་མཆོད་
མཇེས་དང་། སྤྱིང་སྐོར་ལ་འགྲོ་འཇུག་པ་བཅས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་
བྱུང་འདུག་པ་ལས། བོད་ནང་ཁྲལ་ས་གནས་པན་ཚན་དུ་བོད་མིའི་
འདོད་མོས་ལྟར་འབྲུལ་བཞུད་ཅི་བདེར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་
གང་ཡང་གོ་ཐོས་མི་འདུག །འཕ་བོད་ས་མཚམས་ལྷ་ཁྲལ་ཁྲལ་དང་།

ལྷུ་མ་གྱི་ཁྲལ་ལ་བོད་ས་ནས་བོད་མི་ཚུར་ཡོང་མཁན་དང་། ཡར་ཡོག་
 མཁན་གང་འཚམས་བྱུང་འདུག །བོད་མི་དེ་ཚོ་ནི་གྲོང་གསེབ་ལྷང་
 ལྷུ་ག་གི་མི་མང་བོད་ནང་ཁྲལ་གྱི་གནས་ཚུལ་གང་ཡང་གོ་ཚུར་གཤམ་
 རྟོགས་མེད་མཁན་ག་ལྷག་རེད། དེ་འདྲའི་སྤྲིད་བྱས་ཀྱི་ཡངས་ཞེས་
 བའི་གནད་དོན་འདི་དངོས་འབྱེལ་ཁ་གྲོག་ལག་བཞག་ཞིག་ཡིན་ག་ལ་
 གྲིད། གལ་ཏེ་དངོས་འབྱེལ་ཡིན་ན། བོད་ནང་རང་གི་ཕ་མ་སྐུན་
 མཆེད། གྲོགས་བཟའ་རྒྱ་མ་གྱི་གསོན་བྲམ་བྱུང་བ་གིན་དུ་མང་པོ་
 ཞིག་ཡོད་པས་ཁོང་ཚོ་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ངེས་པར་ཡོང་འདོད་ཅུང་གྱིས་རེད་
 དམ། དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་ཡང་སྤང་བོས་གང་ཡང་མི་འདུག །དེས་
 ན། སྤོ་བྱར་གྱི་ཚོས་དད་རང་མོས་འདི་དང་། སྤོ་བྱར་གྱི་སྤྲིད་
 བྱས་ཀྱི་ཡངས་འདིའི་ཐབས་གཤམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་དམར་གྱི་ཁེ་ཕན་
 ལྷུ་བ་དགོས་པ་ག་རེ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། གནས་ཚུལ་འདི་ལ་ང་ཚོས་
 ཞིབ་བརྟག་ཅིད་དགོས་ཀྱི་འདུག ་ ་ ་

